

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

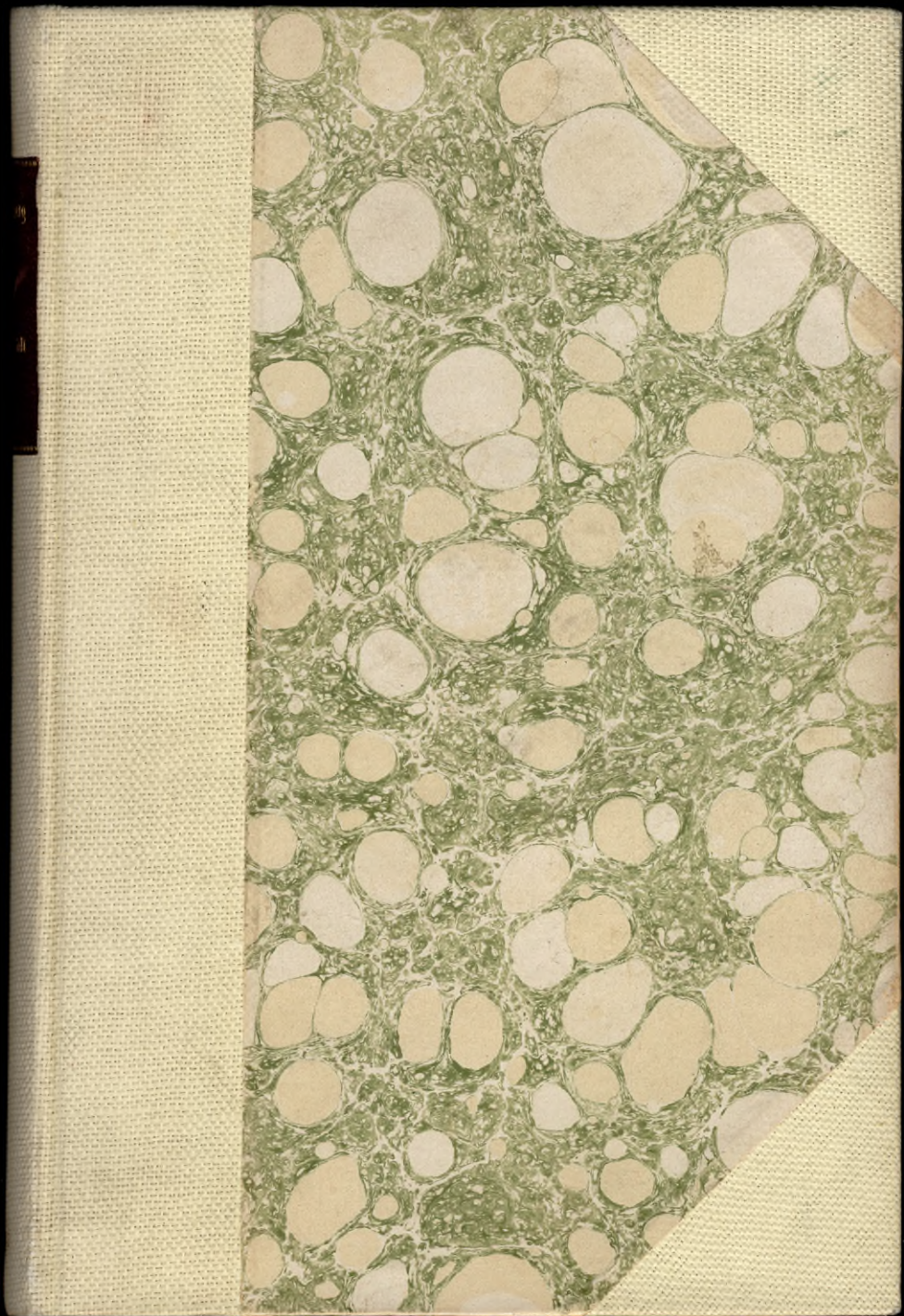
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

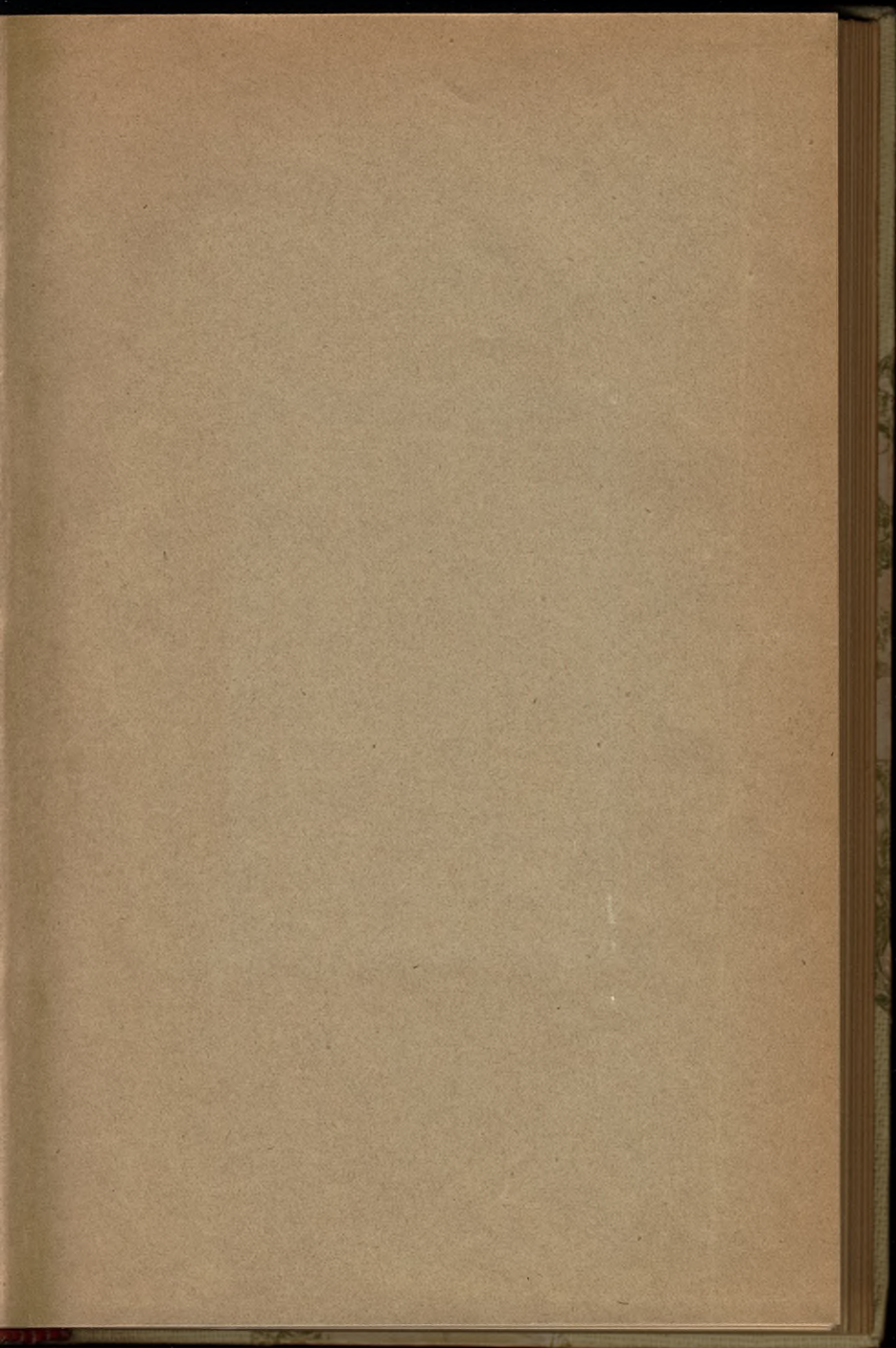

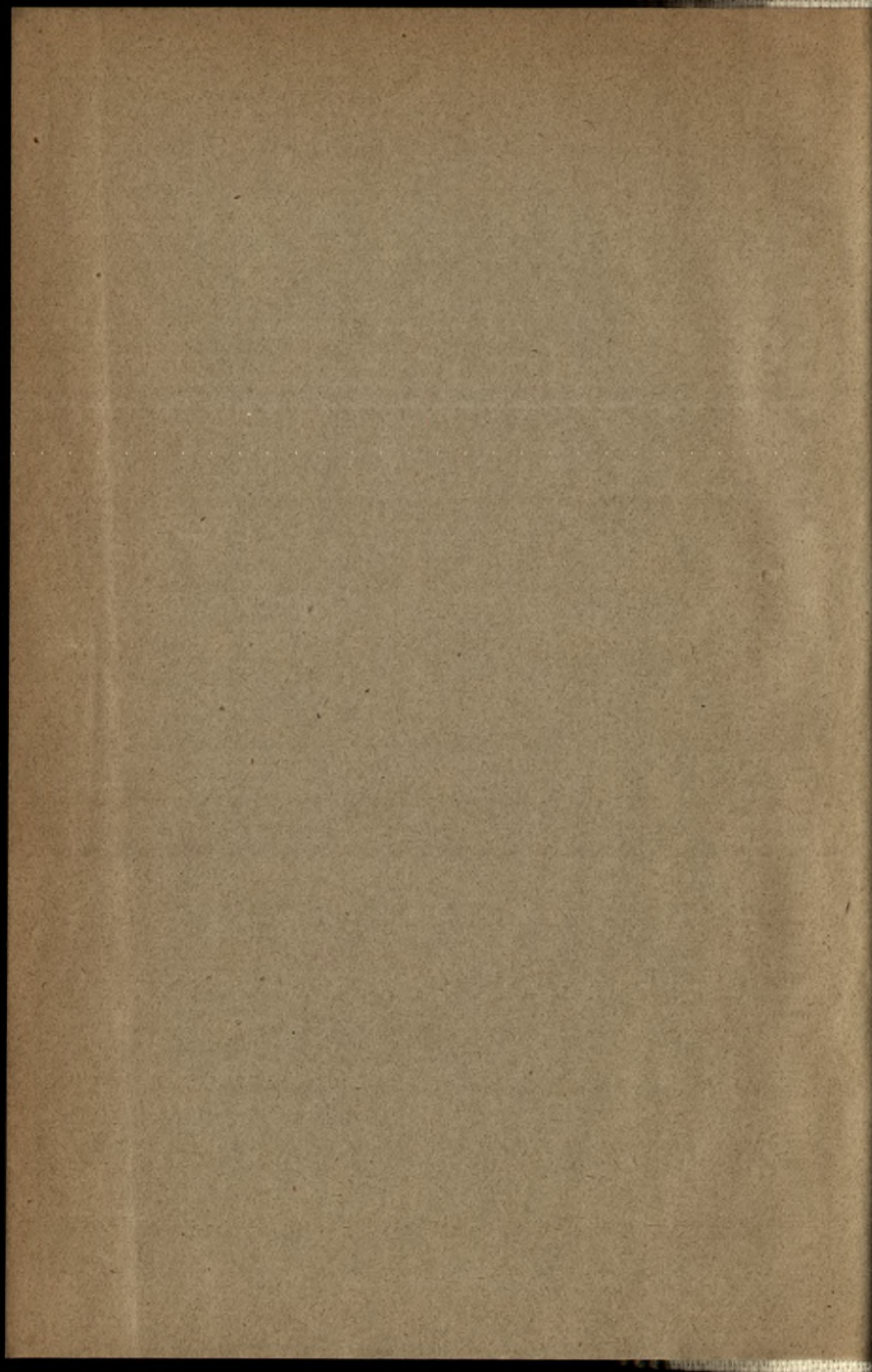
100
50

TILLHÖR

GÖTEBORGS
STADS-BIBLIOTEK

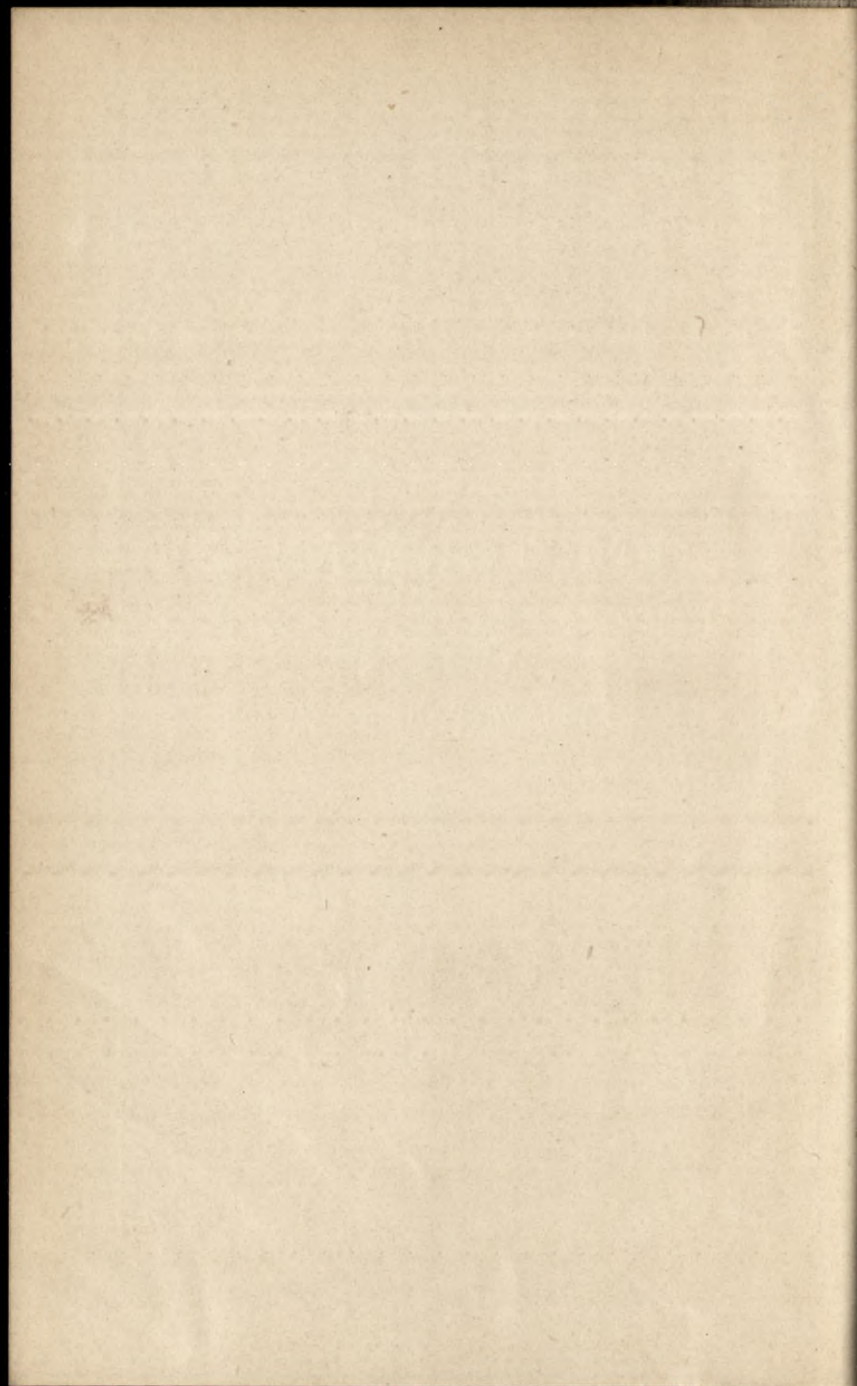

EN STOR MAN

AF

ANNA WAHLENBERG.

EN STOR MAN.

BERÄTTELSE

AF

ANNA WAHLENBERG.

I.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM.
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1894.

FÖRSTA KAPITLET.

Det var en vacker solklar dag i början af september. Då frukostmiddagen var slut och man reste sig från bordet var det ännu full dager, så att man kunde bege sig in i salongen och äfven dricka sitt kaffe vid dagsljus.

Värdinnan fördes af hedersgästen, ägaren af Långbacka stora pappersbruk, fröken Hildur, världens syster, som nyligen flyttat till sin bror och svägerska, för att tills vidare bo hos dem, gaf sin arm åt den lilla, svartmuskiga, tyska handelsagenten, och efter kom värden och de öfriga herrarna, varma, röda och uppsluppna, som naturligt var efter en finare liten herrmiddag.

Inkomna, delade man sig i smågrupper. Värden, grosshandlar Skoog, hade ännu åtskilligt i affärsväg att afhandla med brukspatronen, som skulle resa med kvällståget. Några äldre herrar gapskrattade åt de roliga historier de ömsevis berättade hvarann, och de yngre samlade sig kring den ljushylta, fylliga och glada lilla värdinnan, som slagit sig ned i en ofantlig karmstol och lagt upp fötterna på en pall, så att man fritt kunde beundra den ena eleganta lackerade skon och en bit af den fina, svarta silkesstrumpan, hvarigenom hudfärgen skimrade fram.

Fröken Hildur tillhörde äfven den sistnämnda gruppen, men hon hade satt sig litet afskildt vid fönstret, som hon öppnat för att släppa in den varma höstdagens friska kvällsluft. Och hon vände då och då en smula oartigt bort hufvudet för att se ut öfver den nedanför liggande kyrkogården, stadsdelens förnämsta park, där barnen lekte »hök och dufva» rundt grafkullarna, och den nedgående solen kastade långa, sneda strålknippen genom pilarnas fina löf och lät dem stanna på ett eller annat kors för att lysa upp den glimmande, förgyllda inskriptionen, som ingen människa mera brydde sig om att läsa.

Handelsagenten hade försökt att konversera.

Han kollationerade sina minnen från utländska städer och orter med hennes, men då svaren blefvo allt trögare och hennes blickar allt oftare irrade utåt, tystnade också han och började lyssna till glammet kring värdinnan.

Lilla fru Gertrud hade ett skratt, som var så klingande, att man ovillkorligen måste höra på det, och så smittsamt att man måste skratta med, antingen man visste eller inte visste hvad det var hon skrattade åt. Hon hade också reda på hur man skulle göra ett samtal roligt och intressant. Det enklaste yttrande kunde hon vända på och ge det en mening, som hvarken den talande eller någon annan hade drömt sig, och försvarade man sig, blef man öfverbevisad och utskrattad. Hon förstod sig märkvärdigt väl på att gå med håfven och locka fram artigheter, men hade hon väl fått komplimangerna lönades de med det grymmaste hån. Dessutom var hon bevandrad i konsten att föra en konversation in på en väg, som inte var tvetydigheternas, men en liten smal gångstig, som slingrade sig utmed den, och ville någon taga ett steg ned på den andra vägen, så återförde hon honom genast med ett uttryck af så oskyldig förvåning att han satt och skämdes öfver sin egen djärfhet och klumpighet.

Men hon kunde också tala allvar. Hon kände alla människor i hela Stockholm, visste hvad de lefde af, hvilka de umgingos med och hur de voro klädda. Och nu, just som hon slutade sista dropparna af sitt kaffe, höll hon på med att beskriiva en brosch af simildiamanter, som fru von Ladenberg haft den smaklösheten att bära på en brunnsbal.

I detsamma kom hon att gifva akt på Hildur, som satt för sig själf vid fönstret, och som det störde hennes trefnad att någon i närheten hade tråkigt, sträckte hon ut sin lilla, hvita, ringpyrda hand och lade den smeksamt öfver Hildurs.

»Eller hur, Hildur,» sade hon, »har jag inte rätt? Antingen ska det vara gediget eller också inte alls.»

»Ja-a . . .» sade Hildur litet frånvarande.

Men Gertrud kände på sig att hon upptäckt en sanning af allmängiltig betydelse, och hon kunde inte nöja sig med ett så lamt erkännande.

»Nej men, allvarsamt sagdt, tycker du inte det?» frågade hon.

»Jo,» sade Hildur som förut.

»Antingen ska det väl vara, eller också ska det inte vara. Inte skulle väl du vilja ha simildiamanter,» sade den unga frun indigneradt.

»Nej.»

Hildurs svar lät fortfarande lika matt. Men den gången smålog hon likväl, och då Gertrud nu på en gång fick medhåll från tre, fyra af herrarna, som ifrigt kastade sig in på frågan, smålog den unga flickan ännu mer. Strax därpå såg hon emellertid bort igen och lekte tankspridt med bolltofsarna kring fönsterbordet.

Man anmärkte att hon såg trött ut, och hon medgaf att hon hade litet hufvudvärk. En stund senare, då man reste sig för att göra musik, passade hon också på att undandraga sig alla böner om medverkan, hviskade till sin svägerska att hon gick in till sig för att hvila några ögonblick och smög sig ut.

När hon redan hunnit halfvägs öfver salen hörde hon emellertid en frasande klädning efter sig. Det var Gertrud, som tog fast henne.

»Kan du inte stanna inne nu och vara treffig,» sade hon. »Tycker du verkligen det är så tråkigt?»

»Det är jag som är tråkig,» sade Hildur.

»Å, du kan nog vara treffig och ha treffigt med, om du bjuder till. Det är bara att försöka.»

Hildur såg på henne utan att svara, men smålog på samma sätt som nyss inne i salongen.

Hon var godhjärtad och snäll, hennes lilla svägerska. I de blå, rörliga ögonen lästes ett alldeles tydligt medlidande. Hon var rädd att Hildur skulle känna sig sårad af att all uppmärksamheten ägnades husets glada värdinna, under det att den enda unga flickan lämnats att sitta för sig själf.

»Tack för din goda tanke om mig,» sade Hildur slutligen, »men jag har verkligen ondt i hufvudet. Om en liten stund kommer jag kanske igen.»

Gertrud affordrade henne ett säkert löfte att hon skulle göra det och lät henne så gå, tog en löfkoja ur jardinieren och skyndade med lättadt samvete och lätta steg tillbaka till sina gäster.

Men Hildur gick in i sitt lilla gårdsrum och kastade sig på schäslongen. Hon var trött och vid dåligt humör och låg flera minuter med armarna under hufvudet och stirrade slött upp mot taket. Som hon låg där kom likväl leendet plötsligt igen på hennes läppar.

Gertrud trodde att hon var afundsjuk på henne, att hon var stött för hon var för litet observerad.

Och medan leendet drog fram och åter öfver hennes finbuktade mun, lät hon sällskapet därinne passera revy. Idel affärsmän, de flesta eleganta, belevade och med en världsvana, som tillät dem

att upptaga hvilket ämne som helst till konversation, men utan många egna tankar i sina hjärnor, så vida det icke rörde sig om det allt uppslukande förvärfsbegäret. På detta område kunde de vara genier och snillen, men på nästan alla andra tankens gebit voro de som barn. Som barn lekte, skrattade de och roade sig, och ibland hade också hon roat sig rätt bra tillsammans med dem under det halfår hon tillbragt i sin brors hem. Men man blir i alla fall trött på att jämt och ständigt leka med barn, och hon hade blifvit tröttere och tröttare.

Hon kom ihåg att man kunde skämta och roa sig äfven på annat sätt, och hon längtade bort än till ett än till ett annat ställe, hvarifrån glada, soliga minnen skimrade henne till mötes. Och hon skulle genast sprungit upp och packat sin kappsäck om hon vetat att hon kunnat finna igen allt detta lika oförändradt, som hon mindes det. Men kretsar voro sprängda, vänner bundna, platser stodo tomma.

Då hon afstod från sitt kringflackande lif, hvartill lifräntan efter hennes aflidna faster och fostermor gaf henne medel, och beslöt sig för att söka ett hem hos sin bror, var det just därför, att hon förlorat gamla vänner och ville söka sig nya.

Men några nya utom de som erbjödos af blodsband hade hon ännu icke hunnit skaffa sig.

Ja, Gertrud hade rätt, då hon trodde, att hon kände sig ensam och öfvergifven. Hon törstade efter någon att tala med, att känna, att bry sig om, och som brydde sig om henne. Men hon sökte icke och kunde aldrig komma att söka efter en sådan vän därinne i salongen.

Luften i rummet blef henne till slut så kvaf att hon måste resa sig och gå bort och öppna fönstret. Och när hon gjort det blef hon lig-gande med armbågarna på fönsterkarmen och hufvudet i händerna och stirrade ned på den stora, öppna gården, i hvars midt stenläggningen var bortrifven för att bereda rum åt en liten grön-skande plantering, där en halfvuxen lind höjde sig öfver uppbunden hampa, brokiga dalier och en rikedom af reseda, hvars doft hon kände eller inbillade sig känna ända upp till sig.

Åt väster begränsades gården endast af en låg byggnadslänga, inrymmande tvättstuga, stall och vagnshus, och som lämnade utsikten fri öfver den lägre liggande stadsdelens alla hustak och skorstenar. Dessas enformiga linier brötos dock här och där af några uppstickande, gröna popplar, en och annan rikt utsirad gafvel till ett monu-

mentalt hus, och på litet blånande afstånd syntes till och med ett kyrktorn.

Det var ju ingen utsikt som man vanligen faller i förtjusning öfver, men den var vid och fri, och den fånglade Hildurs irrande ögon, som längtade ut och bort, hon visste icke hvart.

Hon ville ut mot denna horisont, som aftonsolen målade så rosenskimrande och lockande. Gömde den icke en större och skönare värld än den lilla trånga, grå och halfsofvande hon nu lefde i?

Hon satt länge och stirrade mot den gulröda, flammiga himlaranden, som om den varit ett genomskinligt förhänge genom hvilket hon skymtade sina drömmars land. Men halft omedvetet förde hon slutligen handen till ögonen. De bländades af ett ljus från sidan, så att hon måste sluta ögonlocken för ett par sekunder, och då hon öppnade dem igen märkte hon, att det skarpa skenet kom från en rad fönster, som strålade så praktfullt i aftonsolen, att det såg ut som om hundratals ljuskronor varit tända där innanför. Och de fönstren voro icke de enda, som strålade i en dylik upplysning. Här och där i stora hus eller i små hus stod en ruta, ett fönster eller en hel fönsterrad i brand. Plåttaken blänkte också så godt de kunde.

På själfva de gamla rappade husgaflarna drefs ett färgspel, som hon aldrig lagt märke till förut, och i den klara, friska aftonluften spände sig de lätta, skimrande telefonrådsnäten mellan alla dessa människoboningar som en väfnad af förkroppsligade tankar bindande tillsammans hem med hem, människa med människa.

Nu såg denna lilla värld ändå inte så grå och halfsofvande ut, som hon annars tyckte. Kanske den heller icke var det? Kanske den innehöll mer än hon trott? Kanske behöfde man inte gå bortom den rosenskimrande horisonten för att söka ljus och färg och lif i tillvaron. Det låg ju skimmer och lif äfven öfver denna lilla, trånga värld. — Om man bara kunde nå det!

Ja, om hon bara kunde nå det! Om det där skimret också ville falla öfver hennes väg! Men hon såg den framför sig så mörk och enformig. Den skulle nog inte bli annorlunda. På hennes fönster föll intet varmt rosenskimmer, och därinne i det lilla rummet var det skumt och dystert.

En lindrig rysning for igenom henne. Kvällsluften hade blifvit kylig, och hon reste sig upp för att stänga fönstret.

Då hon lutade sig ut för att taga lös haken kom hon att kasta en blick åt högra flygeln af

huset, som låg i vinkel mot midtelpartiet, där hennes rum var beläget. Från den sidan måste man ha en ännu vidare och bättre utsikt, tänkte hon.

Ett af fönstren, som låg i samma våningshöjd som hennes, stod också öppet, och därinnanför vid skrifbordet satt en man med pennan i handen och såg, liksom hon nyss, ut öfver hustaken och skorstenarna.

Hon kände genast igen honom och drog sig litet tillbaka för att inte själf bli sedd.

Det var Seth Buhrman, den framstående politikern och skriftställaren. Han bebodde med sin adertonåriga dotter en liten våning, som hade ingång från samma förstuga som grosshandlar Skoogs. Hildur hade mött honom flera gånger i trapporna, och om hon också bara sett honom en enda gång skulle hon inte kunnat glömma denna resliga, något satta gestalt med de breda skuldrorna och det kraftiga hufvudet.

Hon kunde icke lämna fönstret, som hon ämnat, utan stod kvar bakom gardinen och betraktade detta intressanta ansikte med de bestämda dragen och de liffulla, uttrycksskiftande ögonen.

Hvad tänkte han på medan han stirrade bort mot den glödande himlaranden? Drömde han

också om en värld där bakom, som han inte kunde nå?

Men hvad behöfde han det? Hon kände visserligen till något af hans lefnads saga, visste att hans hustru för flere år sedan öfvergifvit honom för att följa en annan man och visste att han mött motgångar och missförstående både som politiker och som skriftställare. Men hans värld måste ju ändå vara rik och stor. För honom stod nog alla dörrar öppna. Hvad som fanns inom denna synkrets af ljus och lif och rörelse kunde icke vara främmande för honom. Han som förstod att läsa i människohjärtan måste äfven draga dem till sig.

Efter några ögonblick böjde han ned hufvudet, så att det yfviga, något gräsprängda håret nästan skymde bort hela ansiktet, och under en fem, sex minuter gled hans penna utan afbrott öfver papperet.

Slutligen såg han upp igen, vände sig inåt rummet och gjorde en gest med handen.

Strax derpå syntes ett eldsken, och en ung flicka kom fram med en lampa, som hon ställde bredvid honom på skrifbordet. Hennes spensliga figur bibehöll ännu uppväxtålderns kantighet, men en viss grace gaf en förmildrande mjukhet åt håll-

ning och rörelser. Hildur kände igen den lilla fröken Buhrman.

Aktsamt och nästan litet ängsligt sakta sköt hon undan ett par böcker för att få rum åt lampan, vred om lamprosen, så att skenet icke skulle falla för skarpt på fadern och plockade upp ett nedfallett papper från golvet.

Då hon reste sig för att lägga det på sin plats, såg fadern upp från sitt arbete och betraktade henne med en så lång och innerlig blick, att det gick en darrning genom Hildur, där hon stod och stal sig in i andras känslolif.

Hvad han måtte älska sitt barn!

Han tog sin lilla flickas hufvud mellan sina händer, lät dem glida öfver de rosiga, fint rundade kinderna, smekte hennes ljusbruna hår ända nedåt den uppruggade, dubbelvikta flätan och slöt hennes ögon med ett par varma kyssar.

Hon var ju hans skatt, hans största lycka!

Hildur tyckte sig nästan höra honom säga det, fastän hon blott såg hans läppar röra sig, och det måste varit smeknamn på smeknamn, som han hviskade i sin dotters öra, medan han tryckte henne intill sig.

Hon däremot tycktes icke fullt återgälda lika mot lika. Hennes stora, mörka ögon hvilade nog

kärligt i faderns, och hennes händer gäfvog nog ; smekningarna tillbaka, men det var icke på samma slösande, hängifna sätt som det, hvarpå han gäfvat sina.

Det var han som gäfvog, och han, som hade mest att ge.

Det blef Hildur så varmt om hjärtat då hon tänkte på denne mans lifsgärning, på allt hvad han redan gifvit ur sin tanke och känslövärld och på allt hvad han ännu hade att ge.

Att vara så rik måste vara en härlig sak!

Han smekte dottern ännu en gång på kinden, flyttade på sina papper och nickade menande åt fönstret.

Den unga flickan gick fram och stängde det och drog ned gardinen.

Där stod nu Hildur och stirrade på ett stycke mörkt, ogenomträngligt lärft.

Det var som om hon stått framför en igen-slagen dörr. Hon kände sig så fattig och utestängd, som om hon tiggat och ingenting fått. Den kalla aftonluften kom henne med ens att skälva af köld, och hon såg först nu hur mörkt det blifvit.

Horisontens gyllene skimmer hade nästan dött bort, och husgafflar och tak lågo dystra och sömn-

tyngda i halfdunklet. Ödsligheten och kylan slog omkring henne från alla sidor.

Hon stängde rysande fönstret och kastade sig åter på schäslongen med samma känsla af ensamhet och tomhet som för en stund sedan. Det föreföll henne som förnam hon den både utom sig och inom sig, och den växte och växte tills hon tyckte, att den fyllde äfven rymden bortom horisonten.

ANDRA KAPITLET.

ett par dagar efteråt satt Hildur inne i salongen och njöt förmiddagans stillhet i lugn och ro. Hon trufdes därinne i det luftiga, smakfullt möblerade rummet, då det var fritt från besökande, och hon hade gjort sig bekvämt i en af de stora, engelska hvilstolarna med kuddar bakom ryggen, pall under fötterna och en bok i handen.

Gertrud hade gått ut för att göra visiter, barnen för att promenera, och jungfrurna voro borta i ärenden, så att hela våningen stod tom och icke ett ljud störde henne i läsningen. Hon vände tjuo, trettio blad utan att se upp och var så djupt

inne i romanen, att hon knappt visste hvar hon befann sig, då hon rycktes upp af en plötslig ringning på tamburklockan. Först erinrade hon sig heller icke att hon var alldeles ensam, så att hon dröjde att gå ut, och då hon slutligen gjorde det, hann hon inte till tamburen, förr än det ringde ännu en gång och det häftigare än nyss.

Hon skyndade sig ut och blef helt öfverraskad att stå ansikte mot ansikte med lilla fröken Buhrman, som tycktes ha sprungit inifrån sig som hon gick och stod och utan att ens läsa igen dörren efter sig.

Hennes förskrämda ansikte berättade genast om en olyckshändelse och Hildur fick i ett andedrag veta hvad som skett.

Deras gamla trotjänarinna, hushållerska och jungfru i en person, hade svimmat och fallit omkull därinne på köksgolfvet, och det hade varit omöjligt för den unga flickan att få henne till lif igen, fastän hon försökt alla möjliga medel hon kunnat hitta på. Och nu var hon så rädd, så förskräckligt rädd, att hon skulle . . .

Hon vågade inte uttala sin tanke att det värsta kunde ske, eller kanske redan hade skett, och då Hildur genast gick med henne in, höll hon sig bakom

henne af rädsla att få läsa i hennes ansikte att hon tänkte detsamma.

Den gamla hade fallit helt plötsligt, under det hon stått framme vid fönstret sysselessatt med förberedelser till middagen, och nu låg hon där på golvet i en hopsjunknen ställning med köksknifven och några nedrullade rotfrukter omkring sig, och det gråa hufvudet hvilande på en soffkudde, som hennes lilla matmor lagt under det, då hon icke såg sig i stånd att kunna flytta henne.

Hildur lade sig på knä och började gnida hennes tinningar och händer, men då det icke tycktes göra någon verkan, sprang hon in till sig och telefonerade efter läkare.

Då hon kom tillbaka satt den unga flickan på golvet med den gamlas hufvud mot sitt bröst och smekte hennes kind.

»Kära lilla Maja, kära lilla Maja, känner du inte igen mig,» upprepade hon oafåtligt.

Gamla Maja hade ändtligen gifvit några lifstecken ifrån sig. Hon rörde litet på hufvudet, höll ögonen vidöppna och stirrade rätt framför sig.

»Hon lefver ändå,» sade hennes lilla matmor och såg upp så triumferande lycklig medan hon tryckte henne ännu fastare intill sig, att Hildur fick tårar i ögon af medkänsla för hennes glädje.

De hjälptes åt att lyfta den sjuka in i hennes rum och upp på soffan och fortforo att frotera henne, gnedo pulsådrorna och gáfvo henne vin, men det oaktadt ville medvetandet icke återkomma. De vidöppna ögonen stirrade lika hemskt som förut. Vid somliga tilltal vände de sig dock mot den frågande, och det såg ut som om det arbetat på ett underligt sätt inne i den gamla, förvirrade hjärnan. Hon utstötte stönande, oartikulerade ljud men svarade icke. De började frukta att hon hade förlorat förståndet.

Slutligen, efter mer än en kvarts timmes väntan kom doktorn. Han undersökte den sjuka och lyssnade ett par ögonblick på hennes bröst. Därefter vände han sig till fröken Buhrman, som hela tiden stått alldeles tyst vid soffgafveln, men följt hans minsta rörelser med sina stora, iakttagande ögon.

»Låt henne bara vara i ro,» sade han, »så blir hon snart bra.»

»Snart bra,» utbrast Hildur. På ett så tröstande utlåtande hade hon icke hoppats.

Jo, det var endast en tillfällig rubbning i hjärtverksamheten, som rätt ofta inträffar hos gamla personer. I morgon skulle hon nog vara lika kry som vanligt. Man skulle bara låta henne ligga

här på soffan och inte lämna henne ensam så länge sinnesförvirringen varade.

Han satte sig och skref ett recept på en stärkande medicin, som hon skulle taga in under någon tid, hälsade och gick.

Så fort han slutit dörren efter sig blef Hildur vittne till något öfverraskande.

Majas unga matmor, som stått där så skygg och blyg utan att våga säga ett ord eller göra doktorn en enda fråga, och som knappt visat ett tecken till glädje öfver hans lugnande förklaring, kastade sig plötsligt på knä vid soffan och började smeka den gamla kvinnan med en häftighet, som man icke skulle ha tilltrott hennes stillsamma väsende. Hon tog det gråa hufvudet med de fänigt stirrande ögonen mellan sina händer och gaf sin stackars gamla vän, som ingenting hörde och ingenting förstod, de vackraste smekord med de varmaste tonfall.

Hildur påminde sig den kvällen, då hon sett denna lilla flicka ganska passivt mottaga sin fars innerliga ömhetsbetygelser. Hvarför hade hon icke mera att ge honom, då hon ändå kunde vara så varm?

Snart nog tycktes hon emellertid erinra sig att hon inte var ensam och reste sig upp för att

tacka Hildur för hjälpen. Men på samma gång kom också hela hennes tillbakadragenhet igen. Hon tänkte inte ens på att räcka den bispringande sin hand, då hon uttryckte sin erkänsla, och det såg nästan ut som om hon var angelägen att bli af med henne.

Hon förklarade ifrigt att hon inte längre behöfde besvära, och att hon mycket väl kunde reda sig ensam nu, då hon visste att det icke var någon fara å färde.

»Men behöfver ni inte hjälp till någonting annat,» frågade Hildur. Skulle hon inte skicka in en af sin brors jungfrur, som kunde avsluta gamla Majas afbrutna hushållsbestyr?

Nej, hon tackade så mycket. Det behöfdes inte. Hennes far var borta till middagen och hon själf kunde sköta sig så utmärkt bra ensam.

Hildur ville inte vara enträgen af fruktan för att det skulle se ut som närgångenhet, och då hon såg att Maja började återkomma till medvetande, fann hon själf sin närvaro öfverflödig och gick in till sig.

Därinne hade under tiden både jungfrurna och Gertrud hunnit komma hem. Man hade saknat Hildur och undrat öfver hennes bortovaro, och när

tilldragelsen hos Buhrmans blef bekant, väckte den det största intresse.

Gertrud började genast diskutera frågan, om det verkligen var rätt att låta det arma barnet sitta ensamt och utan hjälp hos den sjuka, och Hildur fick använda hela sin öfvertalningsförmåga för att afhålla henne ifrån att genast springa in och erbjuda sig att stå till tjänst.

Därefter började man ängsla sig öfver att den stackars flickan kanske inte hade någonting att äta. Hvem skulle laga hennes middag? Hon kunde väl inte vara van vid att utträtta några husliga sysslor. Kanske skulle hon sitta och svälta hela dagen.

Gertrud gaf sig inte förr än hon fick Hildur att lofva gå in och fråga om fröken Buhrman inte ville göra dem den äran att äta middag hos dem. Det kunde ju godt gå an, helst som familjerna icke voro alldeles obekanta för hvarann. Grosshandlar Skoog hade haft något att göra med doktor Buhrman i kommittéärenden, och då han en gång varit inne hos honom hade han blifvit presenterad för den unga flickan. Under så säregna omständigheter som dessa måste ju dessutom grannar ha en viss rättighet att taga vård om hvarann.

Då Hildur ett par timmar senare ringde på midt

emot, kom lilla fröken Buhrman och öppnade med ett ansikte, som riktigt lyste upp af tillfredsställelse.

Hon hade tydligen haft det pinsamt i ensamheten. Gamla Maja hade satt sig upp i soffan och stirrade på de omgifvande föremålen med så förundrade och spejande blickar, som om hon aldrig sett dem förr, och det värsta var, att hon börjat göra stereotypa, oupphörligt upprepade frågor. Hon gaf icke en gång akt på Hildurs inträde utan fortsatte som förut.

»Är det morgon nu?»

»Nej, det är middag,» sade fröken Buhrman.

»Var det i morgse jag föll då?»

»Ja.»

»Är det morgon nu då?»

»Nej, Maja lilla, det är middag.»

»Hur kom jag hit på soffan då?»

»Vi bar Maja.»

»Kunde jag inte gå då?»

»Nej.»

»Hur kom jag hit på soffan då?»

»Vi bar Maja.»

»Slog jag sönder fatet då?»

»Nej.»

»Föll jag inte med fatet då?»

»Jo.»

»Slog jag inte sönder fatet då?»

»Nej.»

»Var det i morgse jag föll?»

»Ja.»

»Är det morgon nu då?»

»Nej.»

»Hur kom jag hit på soffan då?»

Hon hade inte mer än tre, fyra idéer i sitt hufvud, och de tumlade om därinne i den stackars minnesslöa hjärnan utan att få något fäste. Ehuru doktorn sagt att hon skulle vara bra i morgon vågade hennes lilla matmor knappast tro det. Ibland kom den tanken öfver henne att Maja kanske ändå blifvit litet tokig, fastän doktorn icke märkt det. Och hon ryste af förskräckelse. Det hade varit hemskt att sitta där ensam med de där grubblerierna och i timal gifva samma svar på samma frågor.

Då Hildur framförde hälsningarna från sin bror och svägerska och föreslog, att hon skulle komma in och äta middag hos dem, svarade hon först skyggt, att hon icke kunde lämna Maja ensam, men när de fått resonnera litet om saken, och Hildur förklarade att en af Skoogs jungfrur kunde komma in och se om gumman, var hon inte längre så omedgörlig, och innan Hildur gick voro under-

handlingarna avslutade med den öfverenskommelsen, att man om en stund skulle skicka in barnflickan för att aflösa fröken Buhrman på vaktposten.

Om en halftimme ringde det också på igen. Men den som kom för att göra vaktombytet, var icke barnflickan utan Hildur själf. Jungfrurna hade olyckligtvis fått höra talas om gamla Majas sinnessförvirrade prat, och nu tordes hvarken barnflickan eller husjungfrun sitta ensam med henne. De trodde på allvar att hon blifvit tokig och påstodo, att hon alltid sett besynnerlig ut. Hvarken Gertrud eller Hildur hade velat tiggas om att öfvervinna sin feghet, och om Hildur för en gång sköt upp sin middag för en liten stund, betydde det ju rakt ingenting.

Den inbjudna gästen ville först icke taga emot detta anbud, men lät sig slutligen besegras, då Gertrud själf kom in och hämtade henne, och grosshandlaren stod i tamburdörren för att också rycka fram till hjälp, om så skulle behövas. De begåfvo sig af med henne som sitt byte, och Hildur blef ensam med gamla Maja.

Den sjuka hade nu blifvit lugnare. Hon hade lagt sig ner på kuddarna och gjorde icke så många frågor som förut. Men då och då öppnade hon

ögonen och stirrade på Hildur, som om hon ansträngde sig att få klart för sig hvem hon var och hvarför hon satt där.

»Sof, Maja lilla,» sade Hildur mildt.

Men den gamla slöt icke ögonen. Hon såg på henne med en blick, som hade blifvit betydligt redigare än förut, och till sist lyfte hon långsamt sin skrynkliga hand och strök med den ett par tag öfver Hildurs, som denna höll hvilande i knäet.

Det var som om hon önskat visa att hon känt igen henne och ville tacka.

Därefter vände hon matt på hufvudet och låg alldeles stilla med slutna ögonlock. Efter några minuter märkte Hildur att hon sof.

Under det hon satt där och lyssnade till den gamlas lugna, djupa andetag såg hon sig omkring i hennes lilla rum.

Det var enkelt och tarfligt möbleradt, men gjorde ett lika ordentligt och renligt intryck som ägarinnan själf. Nystrukna, hvita gardiner hängde för fönstren, brokigt randade trasmattor lågo utbredda längs och tvärs öfver det aflånga golvet, soffans ryggstöd lystes upp af virkade antimakasser, och den simpla furubyrån af en likaledes virkad, hvit duk. Denna möbel pryddes dessutom af en

spiegel i brunbetsad ram och en mängd toalett-
prydnader, eau-de-cologneflaskor och porträtter.

Stillhetens tröttande enformighet dref slutligen
Hildur upp för att taga dessa småsaker i närmare
betraktande.

Där stodo de och trängdes med hvarandra,
dessa glasvaser, målade i bjärta färger och fyllda
med bleknade pappersblommor, dessa mässingsljus-
stakar istuckna ljus med pålimmade kalkomoni-
grannlåter, dessa svartnade, små gipsbilder och ut-
sirade porslinsfat, alla dessa små enkla gåfvor från
enkla människor, men vårdade och värderade som
dyrbarheter. Bland porträtterna, som stodo in-
kilade mellan allt det andra, upptäckte Hildur
strax Majas lilla matmor som skolflicka med kort
klädning och håret i två flätor. Som pendant till
denna fotografi, men doldt af ett par eau-de-cologne-
flaskor, som Hildur makade undan, stod porträttet
af en ännu ganska ung dam med vackra drag och
elegant toalett. Hennes utseende hade en så tydlig
likhet med den lilla skolflickans, att Hildur genast
kände sig öfvertygad om att det var hennes mor,
och hon stod länge och betraktade det behagliga
ansiktet, fördjupande sig i undran öfver den vackra
fruns öde.

Af sin bror hade hon hört att det var mer än
fyra år sedan fru Buhrman öfvergaf sin man, och

att hon under den tiden flera gånger försökt att få en skilsmässa till stånd. Men Seth Buhrman hade nekat att gå in på en sådan, man sade af hämnd. Han unnade henne icke lyckan att få sin nya förbindelse legaliserad.

Som Hildur stod där försjunken i betraktelser hörde hon tamburdörren öppnas. Hon förvånade sig öfver att fröken Buhrman redan hunnit sluta sin middag och satte varligt tillbaka de bortskjutna flaskorna framför porträttet med den aggande känslan, att det kanske icke var riktigt rätt att gå och spionera så där. Eftersom gamla Maja så väl gömde undan fotografien af sin forna fru, var det nog inte meningen att den skulle vara till allmänt betraktande. Därefter gick hon och satte sig vid soffan igen.

Maja sof fortfarande så djupt och godt, att Hildur riktigt gladdde sig åt att få se hennes lilla matmors tillfredsställelse öfver den inträffade förändringen.

Men hon kom inte. Hildur började undra hvad hon kunde göra så länge i tamburen, då hon plötsligt fick höra kraftiga steg i rummet bredvid, och i nästa ögonblick öppnades dörren på glänt, likväl utan att någon visade sig, och en manlig röst ropade ditin:

»Maja, min frack!»

Så stängdes dörren igen med en smäll, utan att den talande brydde sig om att vänta på svar.

Hildur hade rest sig med klappande hjärta. Det var en obehaglig situation. Hade fröken Buhrman inte hört att hennes far skulle komma hem för att kläda om sig till middagen, eller hade hon glömt bort att säga det?

Hon visste inte om hon skulle stanna eller gå. Hon var rädd att kanske i nästa ögonblick få se honom i skjortärmarna. Det skulle verkligen inte bli någon angenäm presentation hvarken för honom eller henne. Men om hon gick, och han fann Maja ensam i hela huset, sjuk och sofvande, skulle han naturligtvis bli utom sig af oro och undran. Det stod hon inte till svars för.

Innan hon hann fatta något beslut öppnades emellertid dörren om igen.

»Hörde Maja?»

Men den gången stod den talande själf i dörren, och då han inte heller nu genast fick något svar slog han upp den och såg in.

Gud ske lof, han var inte i skjortärmarna! Men Hildur kände sig tillräckligt generad ändå. Hon märkte hur hon rodnade ända upp till hårfästet, och nödvändigheten att förklara så mycket

på en gång gjorde att hon blef förvirrad och framstammade någonting alldeles obegripligt.

Seth Buhrman steg in i rummet och bugade sig med sin förvånade, något skarpa blick fäst på henne. Hon hade trott att han möjligen skulle känna igen henne, eftersom de flere gånger hade mött hvarann i trapporna, och förklaringen skulle ju därigenom blifvit litet lättare, men hans frågande min påminde henne om att hennes plikt var att inleda sin historia med att presentera sig.

»Ah,» sade han, då han hörde namnet, »vi äro grannar, och ni har varit så god . . .»

Han hade kastat en blick på Maja och förstod genast, att det händt något allvarsamt.

»Men Lena då,» utbrast han, »hvar är min dotter?»

Nu ändtligen hade Hildur hämtat sig så mycket, att hon ordentligt kunde redogöra för tilldragelsen och förklara sin något mystiska närvaro. Och då det syntes henne som om den möjligen ändå inte hade tillräckliga skäl för sig, slutade hon med att kasta skulden på den frånvarande.

»Och fröken Buhrman sade att ni inte skulle komma hem, eller åtminstone förstod jag det så.»

Med detsamma hon sagt det tyckte hon emellertid, att det lät så sjäpigbt blygt att hon rodnade på nytt.

Buhrman såg road ut. Han var van vid hyllning af mångahanda slag, och kunde icke annat än som en sådan upptaga hennes förvirring och rädsla att göra ett ofördelaktigt intryck.

»Annars hade ni aldrig vågat er in,» frågade han.

»Nej,» sade hon, »troligtvis inte.»

»Är ni så lättskrämd?»

Han fixerade henne med en leende, något öfverlägsen blick ur sina vackra, grå ögon.

Men hon rätade plötsligt upp sig. Om han ansåg henne för ett litet skolflickaktigt våp, så hade han ändå misstagit sig. Så öfverväldigad var hon ändå inte af hans betydande personlighet, ehuru han verkligen sysselsatt hennes fantasi under de senaste dagarna.

»Nej,» sade hon, »men jag skulle ha varit rädd att skrämma er genom min närvaro.»

»Skrämma mig! Nå, det lyckades då inte. Annorlunda får man allt se ut för att göra det.»

Denna komplimang åt hennes utseende, hvilken icke låg endast i frasen utan äfven i min, tonfall och en liten bugning jagade bort sista skymten af hennes förlägenhet, och hon skrattade så hjärtligt, som hon skulle skrattat åt en vanlig artighet af en vanlig kavaljer i en balsalong.

»Det var bra,» sade hon. »Då slipper jag alldeles ha några samvetsförebärrelser.»

Kastande en blick på Maja, som inte rört sig under hela samtalet uttalade hon sin förmodan att illamåendet nu skulle vara öfver. Och eftersom hon inte mera behöfdes, ville hon inte längre störa . . .

Hon ställde sin stol till rätta, hälsade och gick mot dörren.

Buhrman, som slutligen tycktes ha fått klart för sig, att hon kanske ändå var någonting annat än en liten tafatt flickunge följde henne ut och tackade förbindligast för hennes besvär och vänlighet både mot Lena och gamla Maja. Och när han vridit om låset dröjde han litet att öppna dörren, medan han betraktade henne närmare.

»Har vi inte träffats förut,» frågade han. »Jag har bestämdt sett er förr?»

»Ja, i trapporna,» sade Hildur leende. »Där har jag åtminstone sett er, en sex, åtta gånger. Men jag vet inte hur många gånger ni sett mig.»

Han hötte åt henne med fingret helt långsamt och högtidligt.

»Jag förstår, lilla fröken,» sade han, »ni vill komma mig att skämmas. Men nästa gång vi kontrollerar våra räkningar, hoppas jag de ska

stämma bättre. När jag en gång fått upp ögonen för någonting, brukar jag inte se så dåligt.»

Och det tycktes verkligen som om han redan bjöde till att se litet bättre, så fast betraktade han henne med sin leende blick.

Hon kände den öfver sig till och med sedan hon kommit in igen och satt och berättade om sitt äfventyr, skrattade åt den obehagliga situationen och skrämde Lena med att hennes far visst höll på att kasta ut allt hvad som fanns i garderoberna för att få tag i sin frack. Ännu långt in på kvällen kunde hon inte bli af med de där vackra, grå, något öfverlägset blickande ögonen. Det hade legat som en skämtsam hotelse i hans påstående, att han inte såg så dåligt när han en gång väl fått ögonen öppnade, och hon öfverraskade sig själf oupphörligt med att undra, om han verkligen skulle känna igen henne nästa gång de träffades i trapporna, om han skulle tala till henne och om han tyckte hon var ett litet tafatt, tillgjordt våp.

Hon föreföll sig själf löjlig och barnslig, som så ofta återvände till de där tankarna, men det hjälpte inte. Hvad hon önskade riktigt innerligt var emellertid, att hon kunde låta bli att rodna när de gingo förbi hvarann i trapporna.

TREDJE KAPITLET.

Om Hildur i vissa ögonblick föreställde sig att Seth Buhrmans tankar möjligen ibland sysselsatte sig med henne, så misstog hon sig likväl fullkomligt.

Han var för närvarande allt för upptagen af personliga angelägenheter för att längre än några minuter syssla med det intryck, som en behaglig, ganska distingerad ung flicka gjort på honom.

Midt uppe i det politiska lifvet existerade ingenting annat för honom än det förestående partiella valet till andra kammaren. Han var påtänkt som kandidat, och det var stark fråga om

att uppföra honom på frisinnade valmansföreningens lista. Redan vid föregående val hade man försökt göra det, men stämningen var då så emot honom, att inte en gång han själf blef öfverraskad då han föll igenom vid profvalet. Nu däremot voro utsikterna ljusare, ehuru icke afgjort lofvande.

Hans romaner hade legat emot honom. Man ansåg honom för en genialisk svärmare, som gick till ytterligheter i sina frihets- och reformsträfvanden och som saknade den öfvertygelsens fasthet, hvilken måste finnas hos hvarje realpolitiker. De liberales program stod han visserligen närmast, men han var likväl tillräckligt sväfvande i några punkter, för att socialisterna ej ogärna skulle se honom på sin kompromisslista. Därtill var han känd för de varmaste sympatier för Norge, hvilket hindrade honom att se annat än förtjänster hos norska vänstern. Med detta hade man visserligen öfversett som en älskvärd egensinnighet hos författaren. Men, när det gällde ett aktivt ingrepp i det politiska lifvet kunde det ej annat än göra honom misstänkt på flera håll.

Man hade dock nu tyckt sig märka att han i någon mån modererat sina åsikter. För öfrigt hade man vant sig vid dem, och det fanns till och med en icke obetydande partigrupp, som samlat

sig omkring dem och haft på tal frågan att sätta upp en tidning, enkom för att poussera hans val.

Dessutom stod nu rösträttsfrågan främst på dagordningen, och hvad den beträffar, så kunde man vara alldeles säker på honom. Hans vältalighet skulle verka medryckande i detta brännande spörsmål.

Åtskilliga valmöten voro beslutna för att förbereda profvalet, och Buhrman skulle naturligtvis uppträda på dem och hålla programtal. Han var på grund däraf sysselsatt så godt som från morgon till kväll, dels med skrifgöromål dels med att besöka de ledande männen inom frisinnade valmansföreningen.

En af dess mest framstående ledamöter var Anton Valerius, verkställande direktör i boktryckeriaktiebolaget Balder och mångårig vän till Seth Buhrman. Ehuru Valerius var åtskilliga år yngre än denne, hade det dock dem emellan bildats ett kamratligt förhållande, som börjat på en tidning, vid hvilken de båda varit anställda, och som fortlefde, fastän de sedermera dragits åt olika håll och därigenom för långa tider varit åtskilda. De ägde tillräckliga motsättningar i lynnen och tänkesätt för att ständigt ha saker att diskutera och disputera om, men voro ändå tillräckligt besläktade för

att förstå hvarann i det väsentliga. På sista tiden, sedan Valerius tillträdtt sin anställning i aktiebolaget Balder, hade de närmat sig hvarann på nytt. Seth Buhrman hade haft ett och annat arbete, som kommit ut på bolagets förlag, och på detta skulle han äfven om ett par veckor utgifva sin nya, stora roman, om hvilken han hade höga förhoppningar. Denna omständighet tillika med valförberedelserna voro tillräckliga anledningar för de båda vännerna att träffas nästan hvarje dag.

En eftermiddag hade emellertid Buhrman förgäfvets sökt Valerius både hemma hos honom, på hans arbetsrum och på den restaurant, där han brukade äta middag. Efter att onödigtvis ha drifvit bort sin tid tillsammans med några andra bekanta begaf han sig slutligen förargad på hemvägen. Det hade verkligen varit något ganska viktigt han velat tala med Valerius om.

Han gick raskt, och då han var nära hemmet höll han just på att gå om ett par herrar, som inbegripna i samtal, helt makligt promenerade framför honom, då han plötsligt upptäckte att den ena af dem var Valerius och den andra grosshandlar Skoog.

De voro på väg hem till Skoogs. Grosshandlaren hade några pappersaffärer att afhandla med

Valerius. De hade ätit middag tillsammans, och under inflytande af den lifvade stämningen hade Skoog yrkat på verkställandet af det redan en gång förut beramade förslaget att herr direktörn skulle presenteras för hans familj.

Som han nu hörde att Buhrman var så angelägen att få tala med Valerius var ingenting naturligare än att han som god granne bad honom följa med och gästa hans enkla hem, och Buhrman, som var ett ögonblickets barn, och böjd för att låta sig ryckas ur sin misstämning, samtyckte utan vidare.

De tre herrarna fortsatte vägen tillsammans och stego uppyrmda in i Skoogs vackra våning, som strålade i full belysning. Man kunde se både på den, de framsatta förfriskningarna och värdinnans toalett att värden hade telefonerat och förberedt om främmandet.

Gertrud kom emot dem leende och förbindlig. Hon hälsade och välkomnade Valerius på det artiga, men han fängslade tydligen icke hennes intresse i någon högre grad. Med sitt nästan för artiga och uppmärksamma sätt, sin oansenliga ehuru spänstiga figur, och sitt bleka ansikte med de ljusa mustascherna, det ljusa håret och de också ganska ljusa ögonen gjorde han åtminstone i första ögon-

blicket ett matt och obetydligt intryck. Däremot slog Buhrman genast an på henne. Så fort höfligheten tillät det, vände hon sig uteslutande till honom och lagade att de fingo en plats för sig själfva i en liten kanapé i ett hörn af salongen.

Hon brann af begär att få säga honom med hvilken förtjusning hon läst hans böcker och hur lycklig hon var att få lära känna honom själf.

»Ni får skratta åt mig om ni vill,» sade hon, »men jag har verkligen gått här och tänkt för mig själf: är det rättvist att bo vägg i vägg med en sådan person som doktor Seth Buhrman, och ändå få lof att nöja sig med att bara göra hans bekantskap i böckerna!»

Seth Buhrman gjorde som hon misstänkte att han skulle göra. Han skrattade åt henne och beklagade henne, sockrade på med några artigheter och fann att hon såg mycket söt ut med den där tillgjordt förtretade lilla minen.

»Jag vet inte om jag törs bekänna det,» fortsatte hon skälmaktigt och gjorde blygt en liten paus medan hon betraktade sina skor, »men jag har verkligen suttit och funderat ut riktigt listiga planer för att kunna be er titta in till oss.»

»Nå, hvarför satte ni dem inte i verket?»

»Jag vågade förstås inte . . .»

Grosshandlaren och Valerius hade blandat till whisky och vatten och uppmanat Buhrman att vara med. Men han lät dem sitta där ensamma med sina glas och afspisade dem med löften att komma strax. Emellertid kom han hvarken strax eller på en lång stund. Han tänkte hvarken på whiskyn eller de angelägna saker han hade att afhandla med Valerius. Då han hade roligt gick han helt upp i att ha roligt. Och nu hade han verkligen ganska trefligt. Gertruds uppmärksamhet smickrade honom just genom det naivt koketta sätt, hvarpå den frambars. Han roade sig åt hennes kattungsfasoner och följde intresserad alla hennes raskt växlande miner. Det såg nästan ut som om han studerade henne för att sedermera kopiera henne som ingenue i någon oskrifven komedi.

Han satt och lekte med tofsen till den kudde, hvaremot hon lutade sig, då matsalsdörrens draperi fördes undan och Hildur trädde in.

Buhrman, som satt strax vid dörren, steg upp och bugade sig, tog henne i hand och tackade för sist, men så korrekt och meningslöst, som om detta »för sist» varit någon bjudning, där de råkats helt flyktigt.

Det verkade som en afkylning. Hildur hade redan känt den dumma rodnaden börja stiga upp på

sina kinder, men hon återkom hastigt till sig själf, gick fram till sin bror och lät presentera sig för Valerius.

Då hon strax därpå såg bort till Buhrman satt han åter halft lutad öfver Gertrud och lekte med tofsen till hennes kudde.

Den unga flickan bet sig i läppen, förödmjukad vid tanken att hon varit en så romantisk och egenkär toka, att hon ett enda ögonblick kunnat tro att han bevarat henne i minnet. Och hon satte sig ned hos de båda herrarna med det fasta beslutet att göra våld på sig själf och icke mera öda en tanke på den förnäma, stora mannen därborta, som kurtiserade Gertrud precis på samma sätt som de andra husvännerna.

Valerius gjorde också sitt bästa för att vara underhållande. Han hade ganska lätt för att tala, berättade ledigt och fällde små humoristiska omdömen om saker och ting, som läto roliga och träffande. Hildur skrattade och skämtade med, men hur det var, kunde hon inte helt ge sig in i konversationen, ty trots alla fasta föresatser plågades hon ändå alltjämt af tanken på sin förödmjukelse.

Det där oväntade sammanträffandet hos den sofvande gamla Maja, som sysselsatt henne så mycket, och som stått för henne som en uppfri-

skande liten episod midt i hvardagslivets enformighet, måtte ändå varit ett ingenting. Kanske hon till och med pratat några dumheter, så att han ansåg henne både enfaldig och tafatt. Hon försökte erinra sig hvad hon sagt, och då hon påminde sig några fraser föreföllo de henne så platta, att hon verkligen började tycka, att det inte var underligt, att han ignorerade henne så fullständigt. Och när hon inte var kvickare och behagligare än så, var det ju alldeles naturligt att alla skulle föredraga den näpna och glada lilla Gertrud framför henne.

Då och då kunde hon likväl icke afhålla sig från att kasta en blick mot kanapén, och hur förödmjukad hon än var, sköt i alla fall en öfvermodig och stygg tanke upp i henne:

»Jag trodde ändå inte att han skulle låta dupera sig af den där lilla koketten!»

Bäst det var steg Gertrud upp. Hon hade fått en idé! Lilla Lena satt kanske därinne och väntade på sin far. Man måste skicka och fråga om hon inte ville komma in och äta en smörgås.

Hon gick ut och lät en af jungfrurna gå med budet, och en stund efteråt kom också lilla Lena, blef välkomnad af värdfolket och klappad på kin-

den af sin far, som följde henne med en öm, stolt blick då hon satte sig i kanapén bredvid Gertrud.

Han skaffade sig en stol i stället för sin upptagna plats och fortsatte att prata som förut fastän med olika samtalsämne. Det rörde sig nu bara om Lena. Han tycktes riktigt njuta af att tala om små drag från hennes barndom, hur ängslig han varit då hon legat sjuk, hur mycket de voro för hvarann, hur han kunde resonnera med henne om hvad som helst och hur väl hon förstod honom, hur hon pysslade om honom och hur duktig hon var i hushållet. Till slut böjde han sig mot Gertrud och hviskade med ett leende ögonkast på Lena:

»Det är min lilla vårblomma!»

Och under tiden satt den lilla vårblomman och smålog för artighets skull och för hon inte just hade någonting att säga, och vände på sina stora ögon hit och dit för att slippa möta de två par andra ögon, som mönstrade henne. Faderns beröm tycktes hon taga ganska lugnt, som något gammalt och vant, och då han ibland vädjade till henne och frågade om han inte hade rätt i att hon var så och så och kunde det och det, skratade hon bara litet, vred bort hufvudet och svarade ett långdraget och generadt »å» eller »ånej».

Efter en stund drogs matsalsdraperiet åt sidan och supéen annonserades i ordning.

Man gick ut, och medan värdinnan bestämde platserna vid bordet och värden sysslade med brännvinskaraffen, närmade Buhrman sig Valerius.

»En förtjusande liten fru,» sade han.

»Ja. Åja. Kanhända.»

»Du är allt svår att tillfredsställa, du!»

»Nej, för all del,» sade Valerius gemytligt, »inte värre än du. Jag har också blifvit tillfredsställd i kväll.»

»Här?»

»Ja här.»

Buhrman följde riktningen af hans utpekande blick. Det var Hildur den träffade. Hon höll på att ordna något med kuverten och flyttade om ett par vaser med blommor, så att de icke skulle skymma och genera bordsgästerna. Som hon stod där och lutade sig öfver bordet tog sig verkligen hennes mjuka byst fördelaktigt ut, och det välformade hufvudet med den mörka, luftiga pannluggen, som i det starka lampljuset fått en rödaktig skiftning, hade öfver sig ett visst förfinadt behag.

»Nå ja, hon är heller inte illa,» sade Buhrman.

Gertrud hade måst finna sig i att Valerius, som den särskildt inbjudna gästen blef hennes kavaljer. Grosshandlaren bjöd naturligtvis platsen till höger om sig åt Lena och Buhrman kom således att sitta bredvid Hildur.

Så litet sällskap som man var kunde det emellertid inte bli fråga om att bara underhålla sig par om par. Samtalet blef allmänt och lifligt. Man resonnerade och gaf svar midt öfver och snedt öfver bordet, och stämningen höjdes betydligt.

Buhrman kom på det viset icke så ofta att vända sig direkt till Hildur. Men han hade börjat observera henne i alla fall. Hur intelligent och begåfvad han än var, tycktes det ibland som om han behöfde andras påstötning för att se, och tack vare Valerius såg han nu också en del förtjänster hos sin granne, för hvilka han annars kanske aldrig fått upp ögonen.

Han fann att hon klädde sig enkelt och smakfullt. Han fann att hon hade uttrycksfulla drag, mera fina än egentligen vackra, och han fann att hon verkligen kunde samtala. Hon hade icke Gertruds sprittande liflighet och öfverraskande små infall, men det var alltid mening i hvad hon sade, och om hon inte sade något, var det ändå mening i hennes min och i blicken, som snabbt förändrade

sig från drömmande till forskande eller leende. Det var något själfullt hos henne, som verkade tilldragande.

Då supéen var slut och man åter begifvit sig in i salongen, bad Skoog sin syster att föredraga något på pianot.

»Jag vet inte. Kanske inte alla har lust att höra på,» sade hon och såg sig omkring med ett frågande småleende. Men då ingen tycktes ha något däremot, reste hon sig och gick bort till flygeln.

Det var en vals af Chopin, som hon spelade. Tonerna runno pärlande kristallklara fram under hennes fingrar. Hon hade värme och elegans i föredraget, och det märktes godt att hon snarare var virtuos än musikälskarinna.

Då hon slutat såg hon bort till Seth Buhrman. Han satt själfsvåldigt tillbakalutad på en stol med armarna i kors, ögonen slutna och ett leende på läpparna.

Efter att på begäran ha spelat ännu ett par stycken steg hon upp och gick tillbaka till sin plats hos de andra. Buhrman, som fortfarande satt där med sitt frånvarande leende, ryckte upp sig, då han märkte att musiken var slut på allvar,

och lämnade sin stol för att slå sig ned bredvid henne och tacka.

»Hvad var det ni spelade,» frågade han.

Hon nämnde de olika kompositörernas namn, allesammans bekanta och vidtberömda, och hon kunde inte tillbakahålla en liten förvånad min.

»Ja, ser ni,» sade han skrattande, »det tjänar då egentligen ingenting till att jag frågar, för jag lär mig det inte ändå. Jag är inte det ringaste musikalisk, men jag tycker om musik i alla fall. När jag hör musik får tankarna vingar. De kommer och får så lätta som vindfläktar, och musiken binder dem tillsammans till en kedja. Det blir harmoni öfver alltsammans och man låter föra sig hvarst helst det bär. Det är behagligt att ge sig hän på det viset.»

»Ja, vill man drömma riktigt vackert, så behöfver man musik,» sade Hildur.

»Men man behöfver gud ske lof inte vara musikalisk hvarken för att tycka om musik eller drömma,» återtog han leende. »Den som verkligen är musikalisk är emellertid Lena. Nu är det förstås länge sedan hon tog några lektioner, men hon spelar ganska bra ändå. Om eftermiddagarna strax sedan vi ätit middag sätter jag mig i soffan

och röker en cigarr, och då får hon alltid spela för mig. Det är min middagshvila.»

Han vände sig om och vinkade åt sin dotter.

»Lena!»

Den unga flickan lade genast ihop det album, hvori hon suttit och sett, och kom bort till sin far.

»Lena,» sade han, »nu ska du göra rätt för mat och dryck, förstår du. Du kan gärna spela 'Alpenlieder', som du kan utantill.»

»Nej, nej, snälla pappa, det kan jag inte,» hviskade den stackars flickan. Hon såg riktigt förskrämd ut.

Buhrmans ansiktsuttryck förändrades på en gång. Han fick en min af orubbligt allvar.

»Du vet, jag tycker inte om sjäperi,» sade han.

Den unga flickan såg sig omkring som om hon bönföll om hjälp, och slutligen blickade hon ännu en gång upp till fadern. Men då han förblef lika lugn och obeveklig, gick hon långsamt bort mot instrumentet, under det hon med darande händer nervöst strök upp sitt hår vid tinningarna. Hildur tyckte så synd om henne, att hon höll på att be för henne att hon skulle få slippa, men hejdades vid tanken att Buhrman kanske skulle finna denna inblandning ogrannlaga.

Lena satte sig vid flygeln och spelade det enkla salongsstycket. De små skälvande händerna snubblade på löpningarna, och ackorderna blefvo heller inte riktigt rena. Hennes fingerfärdighet var tydligen icke stor, och hade hon några musikaliska anlag, så voro de åtminstone inte utvecklade. Men i vissa satser, där de tekniska svårigheterna icke voro för vidlyftiga, visade hon sig kunna spela med ganska mycken känslighet.

Då stycket äntligen var slut och man samlades omkring henne för att tacka och komplimentera, såg hon nästan vemodig ut. Stackars liten, hon visste nog att hennes prestation inte var värd något vidare beröm, och att vänligheten endast var medlidande.

Men då Hildur kom och stack sin arm under hennes med ett, »så känsligt ni spelar», då flög en klar och tacksam blick ur hennes ögon, ty hon kände att det var ärligt menadt.

Den som var mest smickrad af Hildurs bifall var likväl Lenas far. Han lyste af belåtenhet och faderlig stolthet och började rådgöra med Hildur om sin dotters musikaliska uppfostran. För att taga lektioner af en verkligt framstående lärare var hon ännu icke mogen. Men å andra sidan var

det också farligt att låta henne spela för hvem som helst.

Hildur lofvade höra efter en passande lärarinna, och hon stod just och tänkte öfver om hon inte kände någon, då en tanke föll henne in. Hennes dagar voro ju så långa. Hon längtade efter sys-selsättning! Hvarför skulle inte hon tillsvidare kunna agera lärarinna? Lilla Lena hade börjat intressera henne, och hon tyckte det skulle vara roligt att lära känna henne närmare.

»Tills vi funnit en passande lärarinna skulle jag vilja föreslå en, som kanske kunde ge någon handledning . . . det vill säga om jag vågade,» sade hon med ett småleende, som genast lät Buhrman ana hvem hon menade.

»Hvem då? Har ni redan någon på förslag?»

»Ja, mig själf, om ni inte tycker illa vara.»

»Är det allvar?»

»Naturligtvis. Jag förmodar att Gertrud inte har någonting emot, om vi sitter här inne och spelar en stund på förmiddagen?»

Nej. Gertrud hade inte det ringaste emot förslaget. Tvärtom, hon uppmuntrade det på det allra lifligaste.

»Så om ni vill komma in ibland, så ska jag mycket gärna hjälpa er så godt jag kan,» sade Hildur och smög ännu en gång sin hand under Lenas arm.

Den unga flickan vände blicken litet skyggt, än till henne och än till sin far.

Seth Buhrman stod och rullade upp och igen ett tidskriftshäfte, som han nyss tagit från bordet.

»Det är för mycken godhet,» sade han och såg upp. »Så törs vi ändå inte besvära fröken.»

Han ruskade leende på hufvudet, men det låg någonting bestämdt och stolt i hans min, som kom Hildur att ömtåligt draga sig tillbaka.

»Det är inte något besvär,» sade hon, »men jag ska göra mitt bästa redan i morgon, så kanske vi snart nog får tag i en duglig lärarinna.»

Detta förslagets hastiga fall tilltalade icke Gertrud och hennes man. De försökte bägge två att få det upptaget igen, men det lyckades inte. Hildur hjälpte dem icke det ringaste, och Buhrman svarade endast med fraser, så att man slutligen måste lämna saken i ro och öfvergå till andra samtalsämnen.

Men en stund efteråt, då Hildur stod vid flygeln och lade ihop sina nothäften kom Buhrman fram till henne.

»Fröken Skoog,» sade han, »hvad ska ni tänka om mig, som är så vankelmodig. Jag antar ert förslag, och det med tacksamhet, med stor tacksamhet.

Hildur såg förvånad och öfverraskad på honom.

»Det var roligt,» sade hon sakta och frågande.

»Och vet ni hvarför?»

»Nej.»

»Inte af beräkning att Lena ska dra någon nytta af er undervisning.»

»Jaså, ni tror mig således inte om...?»

»Jo, jag tror mycket högt både om er musik och er undervisningskonst. Men inte för den skull...»

Han afbröt sig.

»Utan för,» började Hildur nyfiken.

»Utan för er egen skull.»

»För min skull...» upprepade hon häpen.

»Ja. Min stackars lilla flicka är så ensam. Jag skulle vara henne både far och mor och syskon och släkt. Men jag kan ju inte... Ni förstår, man kan ju inte allt, hur gärna man än vill. Det är synd om henne. Hon har ingen enda, åtminstone ingen kvinnlig vän att umgås med. Det är därför, ser ni...»

Hon såg på honom. Hon visste inte hvad det var, som strålade ut från detta ansikte, men hon tyckte, att han på en gång blifvit vacker, vackrare än någon annan hon sett. Det föreföll henne som om han helt öppet klagat sin sorg för henne, klagat öfver sitt tomma hem, öfver allt som brast i hans och dotterns lif, och för hvilket han tiggde en liten fattig ersättning inte för sig, men för sitt barn.

»Jag är så glad,» sade hon och rösten ljud en smula osäker, »att ni vill det *därför* . . .»

»Tack!»

»Fastän,» fortsatte hon »ni kanske misstar er på mig.»

»Det tror jag inte,» sade han med öfvertygelse. Och efter en kort paus, som ingen af dem tycktes hågad att bryta, gick han bort till de andra.

Man pratade ännu en stund gladt och gemytligt kring likörbrickan. Slutligen reste sig dock de främmande och togo afsked. Buhrman påminde sig att han ännu inte fått dryfta sina angelägenheter med Valerius, men han skulle göra det medan han följde honom ett stycke på hemvägen.

Då Valerius tagit afsked af Hildur dröjde han ännu ett ögonblick.

»Fru Skoog och jag har upptäckt att vi har samma smak för ridkonsten,» sade han, »och hon har också talat om att ni ägnar er åt den sporten.»

»Ja, något litet.»

»Skulle ni ha någonting emot, om jag en eller annan gång blef damernas kavaljer på ett litet ridparti?»

»Det vore ju ett stort nöje för oss,» svarade Hildur, medan hon tankspridt drog ut spetsarna på sin näsduk.

»Bara nu vägarna ville torka upp litet efter regnet.»

»Men det dröjer nog.»

»Ja, man får väl lära sig att vänta.»

»Nå ja, det gör ju ingenting,» sade Hildur frånvarande. Hon kunde inte låta bli att tänka på hvad Buhrman sagt nyss och hur hans ansikte lyste.

»Tack,» sade Valerius och tryckte hennes hand. »Jag ska vänta.»

Hildur såg hastigt upp på honom. Hans ironiska leende sade henne att hon yttrat något oartigt, och hon bjöd till att godtgöra det. Men det gick illa, ty hon påminde sig inte riktigt sammanhanget i deras samtal, och då Valerius för sista gången

bugade sig till afsked låg det i hans min ännu litet kvar af det ironiska leendet.

Men hon glömde det snart. Det var ett annat minne, som fullständigt upptog henne, minnet af ett ansikte, hvares genomskinliga drag ett ögonblick låtit henne se in i en rik själs innersta.

FJÄRDE KAPITLET.

»vad ska du göra i kväll,» sade Gertrud ett par dagar senare, då de voro färdiga att stiga upp ifrån middagsbordet. Hon såg på sin man, tydligen i afsikt att föreslå ett teaterbesök eller något annat nöje.

Grosshandlaren lade servetten ifrån sig på bordet.

»Jag hade verkligen tänkt att gå på valmötet i kväll,» sade han. »Det vore intressant att få höra Buhrman tala.»

Gertrud såg litet surmulen ut och mumlade något om, att hon inte kunde begripa hur man

kunde springa på »sant där». Men hennes man låtsade alls inte om det.

»Vet ni hvad,» utbrast han plötsligt, »ni kan gärna gå med, både Hildur och du.»

Förslaget blef naturligtvis betecknadt som vainsinnigt. Hvem hade någonsin hört talas om att fruntimmer gingo på valmöten! Man skulle kanske till och med helt enkelt visa ut dem.

Men Skoog ville inte uppge sin idé så lätt. Han trodde att Buhrman, Valerius eller någon annan bekant inom frisinnade valmansföreningen skulle kunna skaffa dem ett litet obemärkt hörn, eller att man om de ändå tyckte det vara obehagligt att sitta i själfva salen, kanske till och med skulle kunna bereda dem plats i ett angränsande rum, strax vid den öppna dörren, så att de kunde se och höra utan att själfva synas.

Efter tusen invändningar och motskäl började verkligen Gertrud, som var den ifrigaste opponerten att gifva med sig. Det var ändå något nytt, som det kunde vara roligt att vara med om, och att höra Buhrman var ju alltid lockande.

Slutet blef att fruntimren togo kapporna på och gjorde Hugo sällskap.

Redan utanför huset, där mötet skulle hållas, var det en hel folksamling, så att de hade all möda

att komma in, och de båda damerna fingo länge stå klämda mot en vägg innan Skoog hann se sig om efter en lämplig plats åt dem.

Men sedan gick allt bra. De fördes in i ett litet rum, hvars ena dörr vette utåt stora salen och till och med låg så fördelaktigt att man hade tarestolens profil midt framför sig och endast på några stegs afstånd. Detta och det bredvid liggande rummet var också samlingsplatsen för kandidaterna och mötets bestyrelse, och de gingo där fram och tillbaka och samtalade eller passerade brådskande igenom för att direkt bege sig ut i salen.

Hildur och Gertrud gjorde sig så osynliga som möjligt i sitt hörn, vände helst ansiktet åt det närbelägna fönstret och låtsades se ut på den mörka gatan för att undvika alla nyfikna blickar som fästes på dem. Men plötsligt hörde de en röst som sade »god afton», och då de vände sig om stod Buhrman där med ett leende öfver sina energiska, storhuggna drag. Han visste ju att de icke kommit för någon annan än honom.

Han tog vård om dem, förmådde dem att flytta sig fram strax innanför dörren och berömde dem för deras intresse för fäderneslandet och dess angelägenheter.

Ute i salen började sorlet bli allt högre och högre. Man sprang allt oftare fram och tillbaka på den tomma platsen framför tribunen och slutligen öppnades mötet. Ordförande och sekreterare valdes, och äntligen började talen. De rörde sig om frågor, som de båda damerna icke mycket kände till, och Gertrud gäspade efter första halftimmen. Hildur, som åtminstone något följt med inrikespolitiken i tidningarna hörde på med mera intresse, men äfven för henne började det bli en smula långt, då Buhrman till sist blef uppropad och besteg talarstolen.

Han stod däruppe, större och värdigare än någon af de andra. Sin knutna hand höll han framsträckt öfver bordet, så att handlofven hvilade på dess bortre kant, och hans imponerande blick tycktes tränga in i alla vinklar och vrår för att bjuda uppmärksamhet.

Inom några sekunder var det alldeles tyst i den stora salen.

Så började han med kraftig, malmklar röst sitt formfulländade tal och utvecklade sina åsikter med en skärpa och tydlighet, som ryckte åhörarna med sig. Då och då ljödo applåder och bravorop och man lyssnade med uppmärksamhet. Punkt för punkt gick han på detta sätt igenom programmet

utan att möta någon egentlig opposition förrän han vidrörde norska frågan, då hans sympatier för norska vänsterpartiet väckte någon oro. Men han fortsatte utan att låta störa sig. Slutligen gjorde han likväl en paus som för att hämta nya krafter.

Han kastade en snabb blick öfver åhörarna, rätade ut bröstet och började på nytt. Redogörelsen hade hunnit till de två sista punkterna. Det gällde att förklara hans ställning till frågan om åtta timmars normalarbetsdag och nykterismen.

Redan vid de första orden uttryckte åhörarnes ansikten en ökad spänning, och man lyssnade allt ifrigare ju mera klarhet man fick i hans ståndpunkt till dessa frågor. Denna gång var han icke med utan snarare emot allmänna opinionen. Han ville icke alldeles obetingadt arbeta för några lagbestämmelser angående dessa angelägenheter. Han påstod att de, i den form man ville ha dem, skulle bli ett tryck och ett ingrepp i friheten.

Vid dessa ord uppstod på en gång ett sorl kring hela salen, och ett par hvisslingar blandade sig med mumlet.

Men Buhrman stod lugn som förut och fortsatte att förklara sina åsikter. Han medgaf att åttatimmars normalarbetsdagen ofta kunde vara behöflig och i vissa fall borde tillämpas. Han gick

till och med in på att verka för den under vissa inskränkningar, men som allmän lag var den ett tvång, som hämmade utvecklingen och band människans dyrbaraste gåfva, den personliga friheten. Minskningen i arbetstid var ett godt, som nog kunde ställas upp som önskemål och som nog också skulle vinnas, men icke på detta sätt genom en lag lika för alla. Önskemålet måste utgå från behovet, men behovet af hvila är icke lika för alla yrken och alla människor. Här var masskampen otjänlig. Det var hvart yrke, hvar fackförening, som skulle kämpa för sig efter sina egna behof och fordringar. Här skulle en lag verka mera ondt än godt. Och samma sak var det med nykterhetens befrämjande. Den tillhörde de enskilda föreningarnas verksamhet och inte lagstiftningens. Man skulle akta sig att lägga ett band på ett flertal som endast ett mindretal behöfde, ty det blef förtryck. Man borde inte försöka att gå genvägar, då man inte klart kunde se hvart de buro, ty de kunde också vara återvändsgränder.

Under de sista fem minuterna hade han ständigt afbrutits af utrop och hvisslingar, men han lät icke öfverrösta sig.

Hildur hade rest sig upp för att se honom bättre och kramade dörrposten med handen. Han

föreföll henne nästan öfvermänskligt väldig i sitt lugn och sin kraft, där han stod ensam i opposition mot denna upprörda människomassa, hvars ovilja oupphörligt tog sig luft i högt mummel och skrån.

Då och då ljödo likväl några enstaka bravo-rop och handklappningar, och då svälde det inom henne af glädje. Hon kunde inte tro annat än att han hade rätt, hur litet hon än satt sig in i de frågor som afhandlades. Det måste vara så, ty det lät ju så konsekvent och öfvertygande klart från början till slut.

Och att stå där ensam och ha rätt mot så många! Det var någonting stort! Hon kände sig säker på att han en dag skulle öfvertyga dem liksom henne. Han skulle öppna deras ögon mot deras vilja. Men hon var stolt öfver att hon redan nu var med honom.

När han slutligen stigit ner från talarstolen hälsades han af en del applåder, men också af kraftiga tecken till missnöje, och diskussionen man och man emellan blef ytterst liflig. Själf omringades han af en grupp herrar och drogs in i en konversation, som var så ifrig att ingen af dem ägnade någon uppmärksamhet åt de följande talarna.

Hildur och Gertrud hade också förlorat allt vidare intresse för mötet. Gertrud knäppte till och med igen kappan och började öfvertala sin man att bege sig af. Men denne stod och passade på Buhrman och hade fått i sitt hufvud att han inte skulle gå förrän han fått tala med honom.

I stället för att flocken kring denne skulle minskas tycktes den emellertid ökas, och grosshandlaren höll just på att afstå från sin föresats, då de själfva blefvo uppehållna af direktör Valerius, som kom fram och tackade för sist. Man började genast ett lifligt samspråk dels om mötet dels om annat, och utan att man rätt visste hvem som föreslagit det, hade man bäst det var kommit öfverens om att supera tillsammans på någon restaurant.

Valerius bjöd armen åt Gertrud, de andra följde efter, och så begaf man sig af att söka en friskare luft än den inne i den proppfulla möteslokalen. Men då de redan voro ute i förstugan hejdades Skoog af någon som ropade honom.

Det var Buhrman, varm och flämtande, med ögonen ännu strålande af upphetsningens glöd. Just som de gingo hade han fått se en skymt af dem och skyndat sig att hinna dem för att fråga om de fingo sällskap hem.

Då han hörde att Valerius var med och att man ämnade sig ut att supera, tyckte också han att det var en god idé, gick genast in på Skoogs uppmaning att följa med och bjöd armen åt Hildur.

»Nå, var det roligt?» frågade han och böjde sig emot henne med ett leende. Fastän hon var ganska lång, sköt han dock nära ett hufvud öfver henne.

»Ja mycket,» sade hon. »Det vill säga det jag förstod.»

»Hvad var det ni inte förstod då?»

»Nästan allt, utom . . .»

»Utom?»

»Utom hvad ni sade.»

Buhrman vände sig till Skoog.

»Det kan man säga var en fördelaktig kritik,» utbrast han skrattande.

»Bara den kommit från mera kompetent håll,» anmärkte grosshandlaren, och Hildur skyndade sig att instämma i denna önskan. Men sedan Buhrman anställt ett litet förhör med henne och fått veta att hon icke intresserade sig särskildt för politik och inte hade några bestämda åsikter på det området, förklarade han sig nöjd i alla fall.

»Fröken Skoog kom således dit utan några förutfattade meningar och med lika stora förut-

sättningar att förstå de andra som mig,» sade han.
»Men hon förstod bara mig. Godt! Kan jag få bättre bevis på det solklara i mina påståenden?»

Hildurs ögon lyste i det hon såg upp till honom.

»Ja, ni har nog öfvertygat många fler än mig i kväll, det är jag säker på. Och att få folk att förstå, det är ju att ha rätt.»

»Det är att segra,» sade han.

Allt det dådkraftiga, härsklystna, personligt anlagda i hans karakter lyste fram i detta svar. För honom låg icke triumfen uti det faktum, att hans sak hade segrat, utan däruti, att han var den som segrat. Det var nog för saken han stred, men omedvetet var det ännu mer för segern, för njutningen af att erfara den intensivaste förnimmelse man kan få af sig själf, känslan af sin egen öfverhöghet.

Hildur analyserade emellertid icke meningen af dessa ord. Det storslagna, kraftiga och nya i hans personlighet imponerade så starkt på henne, att hon oakadt sin annars ganskå kritiska blick endast böjde sig för honom i vördnad och beundran. Då hon vågade inflika ett par ord i de båda herrarnas samspråk, var det blott med försiktighet och ängslan för att det skulle låta naivt,

och fastän hon fortfarande intresserade sig för hvad som afhandlades, önskade hon att de snart ville komma ifrån den farliga politiken.

Denna önskan tycktes likväl icke komma att gå i fullbordan så snart. Man talade politik hela vägen till restauranten, i afklädningsrummet, ända in i matsalen och till och med sedan man satt sig till bords och fått matsedeln i händerna.

Bäst de sutto där kom emellertid en kypare och gjorde det önskade afbrottet. Han hade med sig ett visitkort till Buhrman från norska statsrådet Fremgaard, som helt ensam satt i soffan snedt emot.

Buhrman läste de få orden på kortet, gjorde en hastig ursäkt för sitt sällskap och begaf sig till det ofvannämnda bordet, där han slog sig ned bredvid statsrådet och resonnerade en god stund på det lifligaste.

Då han kom tillbaka var han helt småleende och hade åtskilligt att berätta om sin interview. Det var en vetgirig herre, det där statsrådet. Han hade brunnit af nyfikenhet att få höra hur mötet hade aflupit och hur stora utsikter Buhrman hade. Dessutom interPELLERADE han Buhrman i åtskilliga frågor, och hoppades att denne, när han fick säte i kammaren, skulle kunna gagna unionen och ut-

jämna allt missförstånd som rådde på ömse sidor om Kölen. Och hans diskussionsifver och politiska nyfikenhet voro så uppdrifna, att han knappast ville tillåta Buhrman att återvända till sitt sällskap. Det var bara »doktor Buhrman» och »kære doktor Buhrman» och »bæste doktor Buhrman». Herr ministern trodde visst att han fångat en guldfisk, som han riktigt kunde fjälla.

Och Seth Buhrman skrattade, så han hade svårt för att dricka sitt öl. Herr statsrådet kunde inte ha varit hjärtligare om det hade gällt en blifvande svensk kollega.

När supén var slutad reste man sig för att dricka sitt kaffe i kaféet, och medan de andra sökte upp ett bord, gick Valerius ut i tamburen för att skaffa sig några goda cigarrer vid kiosken.

Då han återvändt från sin expedition och slagit sig ner vid kaffebordet, sade han småleende medan han snoppade cigarren.

»Nu ska ni få höra något roligt. Skål, Seth! Lefve Norges hopp!»

»Tack,» sade Buhrman. »Nya namn äro också bra. Det var som om statsrådet själf skulle ha hittat på det.»

»Ja,» sade Valerius dröjande, »jag träffade honom därute.»

»Jaså, du fick namnet från honom själf?»

»Ne-*ej*, inte precis,» svarade vännen blinkande.

»Jag talade inte med honom utan hörde honom bara växla ett par ord med konsul Wårnqvist. Wårnqvist frågade honom om han inte varit i sällskap med familjen Swahn, som han sett därinne. Men då tog statsrådet honom i axeln och teaterhviskade: nej, Gud ske lof, jag hittade på ett knep. Jag satt vid min chateaubriand, när jag fick se dem i tamburen, och som jag visste att de skulle slå ner på mig om de fick se mig ensam, så skickade jag bud på Buhrman, som satt midt emot, och medan vi kallpratade, så hann de sätta sig, och faran var öfver.»

Man såg på hvarann. Men så brast skrattet löst, först litet tveksamt, som om en viss respekt förbjöd en att ha roligt på Buhrmans bekostnad, men så oemotståndligt medryckande.

»Jojo,» sade Valerius, »där ser man att våra bröder norrmännen verkligen kan göra i diplomati alldeles ensamma och lura både oss och andra.»

Hildur hade också skrattat med, men leendet försvann från hennes läppar, då hon observerade det uttryck af ursinne och kränkt stolthet, som lyste fram i Buhrmans ansikte, under det han mumlade några ord som ingen uppfattade. Att

se sig vara föremål för åtlöje och snöpligt nedryckt från sina höga hästar hade tydligen sårat honom på det kännbaraste.

I nästa ögonblick hade han emellertid behärskat sig och skrattade med de andra.

»Nå,» sade han, »jag kunde väl tro det. Jag är i alla fall för stor rabulist för herr statsrådet. Han behöfde den där lilla komedien för att ursäkta sig i fall Wærnvist eller någon annan af hans bekanta skulle ha sett oss. Ja, det är godt att veta hvar man har folk.»

Ur Valerius' intelligenta ögon flög en snabb och leende blick först till Buhrman och sedan till Hildur. Men vid anblicken af hennes allvarsamma ansikte försvann den pojkaktiga minen och äfven han blef allvarsam. Han förstod med ens att skämtet gått för långt.

»Ja,» sade han, »det kan nog hända det var därför han hittade på den lilla anekdoten om familjen Swahn.»

Herr och fru Skoog accepterade också denna möjlighet utan några invändningar, och samtalet gick därefter öfver på andra områden för att likväl snart återvända till det för kvällen intressantaste, »mötet» och dess tilldragelser.

Man hade börjat diskutera om stämningen hos de närvarande, och Buhrman påstod sangviniskt att den trots hvisslingarna och afbrotten varit ganska gynnsam för honom, till och med gynnsammare än han hoppats, och att oviljan endast härledde sig från de rena socialisterna, hvilket parti icke kunde vara så omåttligt stort.

Skoog understödde honom också i denna åsikt antingen af artighet och öfvertygelse eller af bara artighet. Men Valerius var icke lika förekommande utan ville tvärtom att Buhrman icke skulle göra sig några öfverdrifna förhoppningar, som kanske icke skulle realiseras. Han försäkrade att hvisslingarna verkligen varit rätt starka, och han var inte riktigt säker på, att flertalet uppfattat att Buhrman ville några reformer alls i normalarbetsdagens och nykterhetens intresse. Att han ville man skulle arbeta för dessa önskemål på annat sätt än genom lagstiftning, det hade man bestämdt glömt bort, och att han sagt att han med vissa inskränkningar ville verka för åtta timmars normalarbetsdag, det hade man troligtvis aldrig hört. Folk fäste sig sällan vid mer än en sak i sänder. På nästa möte skulle man alldeles säkert få höra honom omtalas som normalarbetsdagens och nykterhetens värsta fiende. Det kunde man vara lugn för.

Innan han hunnit tala ut afbröts han emelertid af Buhrman med en häftighet, som alls inte tycktes påkallad af det godmodiga och kamratlika sätt hvarpå Valerius, som det såg ut i välmening, framställt sin uppfattning. Hans ögon glödde under de rynkade ögonbrynen på samma sätt som nyss, då Valerius berättat sin historia om statsrådet, och det föreföll nästan, som om det var något af den harmen som sjöd upp igen.

»Man skulle således inte ha något begrepp om hvad som föregår omkring en, då man står ansikte mot ansikte med publiken,» sade han.

»Jo bevars, men det är inte så säkert, att ens begrepp är riktigt exakt.»

»Inte exakt!» Buhrman lutade sig fram öfver bordet. »Men jag ska tala om för dig att det mellan talare och åhörare i alla fall finns en korrespondens, så fin och känslig och så snabb, att den undgår alla beräkningar af ett vanligt så kalladt sundt bondförstånd.»

Valerius försökte lugna honom med ett skämt men fick en sarkasm till svar, och det tycktes ett ögonblick, som om de båda vännerna skulle råka i lika dåligt humör, bägge två. Men hur det var svängde Valerius på ett fyndigt sätt in konversationen på ett helt nytt gebit, och misstämningen

sjönk undan, för att likväl då och då dyka upp igen från Buhrmans sida i ett uddigt ord eller ett kort svar till Valerius. Det låg någonting under allt hvad han sade, och hans goda lynne ville icke riktigt komma igen.

Då glädtigheten således hade något svårt för att hålla sig uppe, blef vistelsen på restaurationen icke synnerligt lång. De sutto endast en kort stund vid kaffet, och då de kommit ut på gatan tog Valerius afsked utan att ens följa med till närmaste hörn.

På hemvägen höll sig Buhrman fortfarande bredvid Hildur. Det var som om han fattat någon slags sympati för henne, ty allt sedan hon visat sig så förstående gent emot hans programtal hade han förändrat sitt sätt emot henne. Den anstrykning af nedlåtenhet och öfverlägsenhet, som förut funnits däri, var nu borta, och då han fällt ett yttrande var alltid hans första blick på Hildur för att mottaga det gillande och den öfverensstämmelse, som han väntade.

Under en stund gick han så godt som alldeles tyst, men därefter började han med hela våldsamenheten af en återhållen bitterhet att tala om allt motstånd han rönt både som författare och politiker.

»Har ni märkt, fröken Skoog,» sade han, »att det finns folk, som har sin glädje i att dra ner andra till jorden?

»De tål inte att någon står högre än de själfva,» fortsatte han utan att ge akt på hennes dröjande svar. »Eller rättare, de tror inte att någon kan stå högre än de gör. Och har någon verkligen svingat sig ett stycke i vädret, så säger de: 'Den där han har inte fast mark under fötterna!' Och så börjar de undersöka och rifva på grunden, tills han däruppe tycker allting vackla under sig, svindlar och faller. De tror inte att det finns några höjder och dalar till här på jorden, utan vill inbilla folk, att den är platt som en pannkaka. Men, ser ni,» han stannade och såg henne skarpt i ögonen, »det finns de, som inte kan lefva på slättlandet, om det än är aldrig så bördigt och fett.»

Han fortsatte att gå.

»Nej, det vet jag,» sade Hildur. Hon förstod att han tänkte på Valerius under sitt utfall. Statsrådshistorien och motsägelsen i afseende på uppfattningen om mötets betydelse hade gått honom djupt till sinnes.

»Och jag ska visa dem, att det ändå finns berg,» vidtog han, »att det finns höjder, där man står himlen närmare än här mellan husväggarna.»

»Det har ni ju redan gjort. Mig har ni åtminstone visat dem, långt innan jag lärde känna er,» sade hon med minnet väckt af alla de entusiasmerande tankar, som han strött omkring sig i sina böcker. Och hennes blick, som mötte hans, blef varm och förstående.

»Tack! Ni skulle då inte vilja rifva grunden under mig?» frågade han med ett vekt uttryck.

»Den som vill klättra själf, vill väl inte rifva de steg, som andra lagt åt en.»

Han såg på henne ännu en gång med samma veka blick som nyss.

»Ni hjälper mig upp på mitt berg igen,» sade han leende.

De voro hemma. Med ett par skämtsamma ord sprang han om de andra och upp för de mörka trapporna, vig och hurtig som en ungdom, och kom dem till mötes igen med sin brinnande tamburlampa i handen. Han var glad och uppymd som innan misstämningen kom. Och då han tog god natt af Hildur, tryckte han hårdt hennes hand.

»Tack för i kväll,» sade han varmt, men med så låg röst, att de andra inte hörde det.

FEMTE KAPITLET.

enas spellektioner hade börjat strax efter sedan de blifvit beslutade. Men sedan de ett par gånger musicerat i Gertruds salong, förstod Hildur, att det var omöjligt, att i längden hålla till där.

Än kom Gertrud in med sitt handarbete och satte sig att höra på, hvilket generade både elev och lärarinna. Än sprungo barnen stojande igenom, och än kom det någon på besök, ty lektionstimmern hade icke kunnat tagas tidigare än mellan tolf och ett, af det skäl att Lena var något klen och gick på sjukgymnastik om morgnarna.

Då Lena kom till sin tredje lektion hade hon också med sig hälsningar och förfrågningar från sin far, om inte Hildur skulle vilja komma in till dem i stället. Han hade hört talas om svårigheterna och var rädd, att Lena skulle störa för mycket därinne.

Och efter några öfverläggningar med Gertrud blef det också ordnadt efter hans önskan. Salongen hos Skoogs låg verkligen alltför illa till för att vara ett lämpligt lektionsrum, och det var inte utan att Gertrud redan kände sig litet besvärad af de enformiga skalorna.

Hildur började således att utöfva sin lärarinneverksamhet inne hos Buhrmans i ett rum, som var ett slags mellanting af salong, matsal och hvardagsrum.

Först var det sagdt att Lena bara skulle spela två gånger i veckan, men det dröjde inte länge förr än det blef hvarannan eller hvar dag. Icke därför att Hildur fann sin elev så särdeles begåfvad. Hon hade alls inga ovanliga anlag. Men Hildur rördes af hennes brinnande lust att lära, som hon snart upptäckte nästan uteslutande härröra från begäret att behaga fadern, hvilken hon verkligen tycktes älska mera innerligt än Hildur i början trott. Dessutom fanns det ju ett annat och vik-

ttigare skäl för speltimmarnas ökande, det som bestämde Buhrman för att taga emot hennes tjänster. Hon skulle ju göra sig till Lenas vän och sällskap. Det var denna hans önskan, som kom henne att flitigare gå dit in, och det var på den hon tänkte, så fort hon steg öfver hans tröskel.

Fastän han ännu aldrig varit hemma under någon lektion, tyckte hon sig oupphörligt ha förnimmelse af hans närvaro. Det var som om den lilla låga, svängda soffan, i hvilken han brukade sitta efter middagen och drömma under Lenas musik, hade kvarhållit något af honom själf och hviskade helt vänligt till henne: »Kom ihåg hvad jag bad dig om! Kom ihåg hvad jag bad dig om!» Och detsamma pickade den gamla antika klockan i vrån, fastän på ett mera högtidligt och impone- rande sätt. Detsamma blinkade de stora tennbägarna på hyllan åt henne. Detsamma sade den knarrande korgstolen med det broderade öfverkastet. Och detsamma bad vekt den lyraspelande Apollostatyn, ett konstverk i marmor med sockeln omlindad af murgrönsrankor, som fortsatte sin väg upp i ljuset genom att klänga sig fast i vecken af den tunna, brokigt randade fönstergardinen. Hela rummet tycktes bära prägeln af hans personlighet, och allt därinne drog oafslätligt tankarna till honom.

Han hade velat att hon skulle bli någonting för Lena. Och hon ville det också så gärna, om hon bara kunde.

Första villkoret därför var emellertid att lära känna henne, och Hildur hade verkligen gjort många försök i och för det ändamålet, men måste erkänna för sig själf att hon ännu inte lyckats.

Efter den första bekantskapen var Lena icke längre så skygg och tyst, som man först ansåg henne vara. Hon var visserligen icke liffig men kunde ändå prata och yttra sig om saker och ting. Det var emellertid någonting märkvärdigt undfalande i hennes väsen, som gjorde att man icke riktigt visste hvar man hade henne och aldrig tyckte sig ha lärt känna henne riktigt.

Ibland förekom det Hildur, som om det inte var samma flicka som hon sett för en stund sedan. Tillsammans med henne, var hon för det mesta allvarsam. Det tycktes som om hon nästan vägde sina ord för att inte säga något galet. Aldrig hade hon ett förtroende att ge, hur vänlig och intresserad Hildur än var mot henne. Och Hildur visste inte hur det kom sig, men det bar sig alltid så, att de resonnerade om böcker, musik, teater, resor, åsikter, eller med ett ord allt som Hildur brydde sig mest om, och Lena lyssnade, frågade och följde

med, så att det såg ut som om allt detta också varit det, som intresserat henne mest af allt här i världen.

Men så en dag kom Hildur in och öfverraskade henne i en tête à tête med Gertrud, till hvilken hon kommit in i något ärende, och då hade hon ett helt olika sätt än hon någonsin förut märkt hos henne.

De höllo på med en skvallerhistoria om presidentens, som bodde en trappa upp, och Hildur blef helt förvånad att höra med hvilken sakkänedom och ifver lilla Lena kunde berätta hvad hon visste. Gertrud och hon riktigt täflade om hvem som skulle lägga ut saken bäst.

Men när Hildur suttit ett par ögonblick och hört på utan att blanda sig i samtalet, såg Lena hastigt bort till henne, rodnade och blef tyst.

En annan gång efter en af de lektioner, som hållits hos Skoogs, hade grosshandlaren kommit in och slagit sig ner för att konversera med damerna. Hans styrka låg i att berätta roliga historier, och han hade den lilla svagheten att tro sig göra det med humor och komik, saker som emellertid helt och hållet lågo utanför hans naturel.

Hildur riktigt led när han började de ändlösa anekdoterna, och till och med Gertrud hade för-

lorat smaken för dem. Så mycket mera förvånade blefvo de bägge två, då Lena slog till ett klingande skratt redan i början af en historia, som han dragit fram med för att roa dem. Och hon fortsatte att skratta hela tiden och gjorde det på så lämpliga ställen och med så god uppfattning af de komiska pointerna, oakadt dessa nästan alldeles fördärfvats af framställningssättet, att Hugo tog äran åt sig, blef högst förtjust och berättade anekdoter en hel timme, outtröttligt uppmuntrad af Lena, som han efter den stunden fann vara en af de sötaste små flickor han känt.

När Hildur tänkte på alla dessa skiftningar i Lenas sätt kände hon sig en smula misströstande om att någonsin lära känna henne. Och det var inte utan att hon då och då undrade, om det inte var en liten skådespelerska, som försökte ställa sig in med alla parter och lämpa sig efter den sistkommandes smak. Den tanken verkade pinsamt på hennes uppriktiga natur, och hon kunde inte hjälpa att hennes uppförande mot Lena ibland blef något stelt och att hon vände sig bort ifrån henne med den likgiltighet, som hennes brors umgänge kanske med någon rättvisa kallade för förnäm otillgänglighet.

Men i ett fall var det då omöjligt att bestrida Lenas naturlighet, och det var i hennes förhållande

till gamla Maja. Henne kysste hon, och henne ruskade hon. Henne tyranniserade hon, och henne hjälpte hon bära matkorgen uppför trapporna, ja till och med på gatan, fastän hon rodnade och försökte smyga in i en port, då hon mötte någon bekant. Och henne gaf hon sitt förtroende.

En dag, då Hildur kommit litet för tidigt och satt i Buhrmans hemtrefliga salong tittande i en bok under väntan på att Lena skulle hinna tillbaka från gymnastiken, gläntade Maja på dörren och steg in.

»Jag skulle bara se att palmen inte står i solen,» sade hon och började flytta på blomkrukorna och torka af ett par blad med sitt stora, hvita förkläde.

Men bäst det var kom hon också fram med förklädet till bordet där Hildur satt och började gnida af en fläck på polityren.

»Hur är det, fröken lilla, tycker inte fröken ändå, det är litet långsamt att spela med fröken Lena,» frågade hon gemytligt.

»Ne-nej, det tycker jag visst inte,» sade Hildur något förvånad öfver den inmariga min, hvarmed frågan gjordes.

»Ja se, hon kanske är litet svår att trumfa i, kanske.»

»Nej, för all del. Hvarför tror Maja det?»

»Tror! Herre Gud, inte tror jag det inte. Hon går då på och klinkar och spelar öfver hela dagarna bara hon kan för att inte störa doktorn, så jag sa åt henne, jag: 'Kära hjärtandes, fröken Lena lilla,' sa jag, 'inte kan då väl fröken Skoog begära att man ska spela lifvet ur sig heller.'»

»Tror hon att jag är missnöjd med henne?»

Maja såg skyggt åt dörren till tamburen.

»Ja, ser fröken,» sade hon, »jag skulle förstås inte säga något. Jag vore olycklig för henne, om hon fick veta att jag gjort det. Men i går eftermiddag låg hon på soffan och grät, och till sist fick jag ur henne att hon trodde att fröken inte tyckte om henne och inte var nöjd med henne och hvad hon pratade allt för dumheter.»

»Hur kan hon gå och inbilla sig sådant!»

Hildur tittade upp från boken, som hon suttit och bläddrat i medan Maja talade. Att Lena var så känslig hade hon inte trott.

»Ja, jag sa henne, jag, att det var bara inbillning,» fortsatte Maja. »Inte skulle väl någon kunna ha något emot henne, som är den sötaste lilla raring på Guds gröna jord. Men hvad hjälpte det hvad jag sa. Hon grät ändå. Och då tänkte jag, om jag säger åt fröken, så ställer nog fröken om,

att hon inte går och tror så där längre. Så tänkte jag, se.»

»Lilla Maja är en raring hon med,» sade Hildur. Och när hon såg de gamla vänliga ögonen mysa så godt öfver det lyckade påhittet, kunde hon inte låta bli att klappa båda de skrynkliga, stora händerna, som ännu hvilade på bordet till hälften insvepta i det stora förklädet.

Med detsamma ringde det. Hildur drog åt sig sin bok, och Maja gick att öppna för Lena, som varm efter den ifriga gången kom in och ursäktade sig för sitt dröjsmål.

Lektionen gick sin gilla gång. De pratade emellanåt hit och dit om hvarjehanda saker och ting, och Hildur försökte observera om hennes elev föreföll på något vis nedstämd. Men hon var sig alldeles lik, stillsamt glad och jämn till lynnet som vanligt. Till slut började Hildur tro att Maja öfverdrifvit, då hon talade om hennes bedröfvelse, och Hildur kunde för öfrigt inte tänka sig att den nyans af köld, som hon visat i sitt sätt mot Lena, varit så stark, att den kunnat märkas.

Då Lena spelat igenom en af Haydns sonater och verkligen gjort det ovanligt korrekt och bra, sade emellertid hennes lärarinna helt småleende för att se hvad effekt beröm skulle göra:

»Vet du, Lena, det där gick mycket bra. Du har energi, ser jag.»

Lena vände sig bort och flyttade om noterna. Hon var röd ända ut i öronsnibben, men sade ingenting.

»Mellansatsen i synnerhet,» fortsatte Hildur.
»Den tog du så ledigt och fint.»

»Är det sanning,» sade Lena forskande och vände sig snabbt emot henne, men då Hildur smålog jakande, strålade hennes ansikte upp i en sådan glädje, att hon blef riktigt förändrad, och liksom för att skynda sig att dölja denna känsla sade hon genast brådskande:

»Spela litet för mig. Jag är som pappa. Jag tycker det är så roligt att höra musik — åtminstone när du spelar . . .»

Och Hildur spelade. Hon spelade ur sitt hjärta, ty hon tyckte att tonerna byggde en bro mellan henne och den lilla varelsen, som halfåg där bredvid henne med armen på pianot och de stora ögonen drömmande fästade någonstans långt borta. Hur oåtkomlig hon än var, tyckte Hildur ändå hon måste förstå, att hon ville henne väl, ville komma henne nära. Och ur det gamla, goda pianot sjöng och talade och brusade det, så att hon själf kände rörelsen få makt med sig.

Det var en underlig liten flicka den där Lena. Hon längtade efter ömhet. Det såg till och med ut som om hon ansträngde sig för att vinna människor, och hon sörjde då hennes känsliga uppfattning sade henne, att man hade något emot henne. Men kom vänlighet och hjärtlighet emot henne, så drog hon sig tillbaka. Hon ville inte ge någonting af sig själf. — Hur kunde ett barn vara så olikt sin far? Han, som lade sitt inre i öppen dag och gaf med fulla händer ur sin själs rikedom! — Men Hildur ville söka sig en väg till henne. Hon ville inte uppge tanken på det så lätt. Och hon spelade så smekande, som om hon verkligen trott att tonerna kunde tolka hennes mening.

De sista ackorderna dogo bort, men hon satt ännu kvar med händerna på tangenterna.

»Hvad tänkte ni nu på för vackert,» sade plötsligt en röst bakom henne.

Hon vände sig tvärt om. Borta vid dörren stod Buhrman. Han hade kommit in utan att någon hört honom och gick nu fram mot pianot.

»Så innerligt har jag inte hört er spela förr,» återtog han.

»Jag var i stämning,» sade Hildur.

Han kysste Lena, klappade henne på hufvudet, och antingen hon smög sig undan eller han tog

hennes plats, så stod han nu där, där hon stått med de båda korslagda armarna stödda mot panot. Ett par sekunder stod han så och betraktade Hildur så oafåtligt, att hon måste vända bort hufvudet.

»Ni drömde om någonting. Det var någonting ni ville och längtade efter,» fortsatte han.

»Det är nog ofta man gör det, då man sitter vid pianot,» sade hon småleende på ett undvikande sätt. Men hennes hjärta klappade vid tanken på att han så väl förstått henne.

»Vet ni hvad jag tänker på allt som oftast när jag ser er, hör er tala eller spela?»

»Nej.»

»Obruten mark.»

»Hur så?»

»Eller rättare,» återtog han och bytte om ställning för att bättre kunna se hennes ansikte. »en dal, en liten vrå bland bergen, öppen för södersol och skyddad mot nordan, och som bara ligger där och längtar efter att vinden ska komma med frön, som kan dra skatterna i hennes sköte upp i ljuset och växa sig större och vackrare än de skulle gjort någon annorstädes.»

Hildur satt och spelade helt sakta och dämpadt.

»Men om vinden sår ogräs, då,» frågade hon leende.

»Så blir det också större och vackrare. Tistlarna blir kaktus och ormbunkarna palmer.»

»Tack,» sade hon, »jag trodde inte att ni brukade vara så där artig.»

Hennes ton stack honom och störde hans stämning. Han lade sin hand ofvanpå hennes, så att det sista ackordet blef falskt.

»Hvarför talar ni mot bättre vetande,» frågade han allvarsamt.

»Gör jag det?»

»Tror ni verkligen inte, att jag menade hvad jag sade? Tror ni det, eller tror ni det inte?»

»Jag vet inte . . . Jo,» sade hon slutligen liksom tvingad af hans blick.

»Ser ni det. Ni är som Lena min. Ni kan inte spela teater. Hon kan inte därför att hon är en liten oskuld, som inte har en aning om att man kan skapa sig på det viset. Och ni kan det inte därför att det ligger någonting harmoniskt i ert väsen, som stöter bort all onatur. Ni kan inte slingra er och smyga åt sidan, därför att ni är van att alltid se rätt fram.»

Hildur hade börjat spela igen, men litet osäkert, ty hon darrade nästan af glädje öfver detta smicker åt henne, hon som knappt trott att han hedrat henne med en tanke. Men på samma gång före-

föll det henne motbjudande att bli dissekerad så där. Och hade han rätt? Hon tyckte det inte hvarken i afseende på Lena eller sig själf. Nog visste hon med sig att det låg något rättfram i hennes karakter, men »harmoniskt», det förstod hon inte, så sliten och dragen åt alla håll, som hon brukade känna sig. Det var som om han tagit ett stycke af hennes jag och knådat om det till någonting, som hon inte riktigt kände igen.

»Nu tror jag ändå inte det är nyttigt för mig att höra på längre,» sade hon leende, i det hon slog an ett skarpt ackord och steg upp.

Han smålog endast, i det han fortfor att betrakta henne och lät henne utan invändning lägga igen locket på pianot och samla ihop noterna.

Det var någonting i det mjuka sätt hvarpå hon rörde sina händer, som fånglade honom. Dessa kvicka, lifliga händer, som utan ett buller sköto in pianostolen, rättade ljusarmarna, lade notböckerna på hyllan och inom ett ögonblick fingo allt på sin plats, gåfvo i hans ögon just ett uttryck åt den harmoni han nyss talat om. Det föreföll honom, som om de besutto trollkraften att med sitt blotta vidrörande ordna allt på det enda rätta sättet. Och då han höll den ena af dem i sin

hand för att taga afsked öfverraskade han sig själf med att hålla den kvar väl länge.

Det fordrade en ursäkt.

»Det var någonting jag skulle säga er,» sade han.

Och med detsamma kom det också för honom hvad han borde säga, en tanke, som han verkligen tänkt förut ehuru obestämdt och flyktigt.

»Fröken Hildur,» sade han, »vill ni vara den första som läser min nya bok, då den blir tryckt?»

»Skulle jag...!» Hennes ansikte lyste till af förtjusning och öfverraskning. »Men ni tror väl inte att mitt omdöme...»

»Jo, jag tror, att det är friskt och oförvilladt. Jag skulle bestämdt lita på det. I morgon eller öfvermorgon är den färdig, och då ska ni få det första exemplaret.»

»Tack...!»

Hon kunde inte strax hitta på att säga någonting mer, fastän hon kände sig på en gång öfverlycklig och ovärdig hans förtroende.

»Men ni måste lofva mig att läsa den genast,» fortsatte han, innan hon hunnit säga något vidare. »För jag vill höra den första domen af er. Kom ihåg det.»

Ja, det skulle hon nog komma ihåg. Och på en gång slog hennes stämning om. Tanken på

att hon skulle sitta till doms öfver honom föreföll henne barock och lustig, och att han verkligen var villig att låta henne göra det, gaf henne en smula själfkänsla. Hon lofvade att döma honom strängt men rättvist och inte alls lägga fingrarna emellan. I böckerna var det han, som dömde allmänheten, men det var allmänheten som dömde böckerna, och man skulle inte försumma de sparsamma tillfällen man fick att själf få vara mästare.

De skämtade och pratade fortfarande en god stund. Buhrman följde med ända ut i tamburen, och Hildur var så uppspelt, att hon först då hon tog i dörrlåset kom ihåg att hon inte sagt adjö åt Lena. Då hon sprang tillbaka och tittade in i rummet för att nicka åt henne, stod den unga flickan vid bordet utan någonting för sig och stirrade emot henne, som om hon helt och hållet gått upp i att lyssna på de två därute. Det var en underlig blick, som mötte Hildur från de de stora, stålgrå ögonen. Det var någonting brådmoget och spejande i den, som alls inte passade den lilla oskuld, som hennes far och alla andra ville se i henne.

Men i detsamma fick hon igen sitt vanliga, barnsliga uttryck.

»Har du glömt något,» frågade hon hastigt, vände sig om och tittade åt nothyllan och pianot.

»Nej, jag ville bara säga adjö.»

»Adjö.»

Det var den leende och vänliga lilla flickan igen. Hon följde henne ut och kysste henne på kinden då hon gick. Hildur undrade nästan om hon sett fel nyss. Men den där blicken förföljde henne i alla fall och väckte en mängd tankar.

Hade Lena verkligen inbillat sig någonting . . . ?

SJETTE KAPITLET.

Den eftermiddag två dagar senare kom boken. Det var gamla Maja, som stack in den genom köksdörren, och husjungfrun kom och lade den framför Hildur, där hon satt vid sybordet och arbetade tillsammans med Gertrud.

Denna lyfte genast upp hufvudet och frågade nyfiket hvad det var, men Hildur svepte bara igen papperet om boken, med den knapphändigade under rättelsen, att det var en roman, som Seth Buhrman lånat henne, och fruktande vidare frågor och sannolika förslag om allmän föreläsning, steg hon upp och skyndade in i sitt rum.

Utsträckt på sin lilla schäslong öppnade hon papperet på nytt. Det var ett digert arbete hon höll i sina händer, och på det gula omslaget lyste titeln emot henne i röda och svarta typer, som genom sin väldighet syntes vilja pränta sig in i ögat. Den bestod blott af ett enda ord, och detta enda, stora ord var »Frihet».

Hon tyckte att hon väntat finna just detta ord där på permen. »Frihet», det var hans a och o, målet för hans lifs sträfvan. Så mycket hade hon förstätt af deras korta sammanvaro, af hvad man talade om honom, af hans politiska tal och af hvad hon läst af honom förut.

Det var nästan med andakt hon vände bladen och började läsa de första raderna. Hon visste att hon skulle bli införd i hans själs innersta djup, där de finaste känsloträngar vibrerade, och hon var rädd att icke kunna fatta och följa honom.

Men då hon kommit längre in i kapitlet veko alla utomhöriga tankar, och hon greps så af skiltringens kraft och det alltjämnt stegrade intresset för de handlande personerna, att hon läste flera timmar i sträck utan annat afbrott än det, som betingades af nödvändigheten att tända lampan.

Då jungfrun kom för att säga till om kvällsvarden, var det med otålighet hon lade boken

ifrån sig, för den korta stund hon måste vara borta. Och sedan läste hon vidare i nattens ostörda stillhet och vände blad efter blad utan att tröttna. Då hon ögnat igenom det sista började det redan ljusna vid fönstret, hvares rullgardin hon glömt att släppa ner, men ännu satt hon kvar med boken i handen och tänkte inte på att gå till sängs.

Hans frihet, det var individens utveckling i frihet. Hela boken var ett enda rop på personlighet, originalitet, karakter, och en krigsförklaring mot nutidens nivelleringsarbete, »denna prokustesäng, där allt som är smått skall tänjas ut och allt som är stort huggas af.»

Skildringen rörde sig om två ovanligt begåfvade naturer och deras öden från de tidigaste gossåren ända in till den mogna mannaåldern. Deras banor föllo samman under barndomsåren, då de fingo lära sig att deras vilja satt i skogen och växte, att man skulle vörda folk och böja sig under andra utan att veta hvarför, att man skulle älska en gud, som man inte kände, att man skulle lyda utan att fråga och att man skulle tycka om all mat och alla människor. De sutto på samma skolbänk och ödde bort största delen af sin mottagligaste lärotid med att glänta på kunskapens dörr inom så godt som alla lärdomsgrenar och

belasta sitt minne med en mängd vetande, som de aldrig skulle få någon nytta af ute i lifvet.

De kommo till akademien och slösade likaledes bort tid och kraft med att »läsa på examen» under tyngden af en ämnesrikedom, som blott hindrade dem i deras individuella utveckling. Och slutligen kommo de ut i lifvet, den ena på ämbetsmannabanan, den andra på lärarebanan. Där skildes deras vägar icke endast genom valet af lefvebröd utan också i afseende på riktning. Den ena fann sig i lifvets förhållanden, den andra icke. Den ena lät klippa sina meningar och fordringar, lät tysta sig och passa in sig i ledet bredvid den undermåliga, som genom sin tänjbarhet skjutit högre upp än tillämnadt var. Den andra hade trädgårdsmästaren »Uppfostran» icke förmått tukta på ett tillfredsställande sätt. Rotskotten sköto oupphörligt upp igen. Han ville icke bli någon rakstammig trädgårdsväxt. Han ville inrätta sitt lif efter sitt eget behag, ville umgås med dem han trufdes med och med inga andra, ville säga hvad han tänkte, ville njuta af stunden utan framtidsängslan, ville göra sin trolofvade till sin kamrat, lika modig, lika själfständig som han. Men i den lilla insjö, där han ville segla för fulla segel, stötte han oupphörligt mot land, gjorde snart hafveri,

kom ur segelleden och kunde sedan icke hitta den mer. Det var i främmande land han måste söka den frihet och det utrymme han icke kunde lefva förutan. Och han fann också där hvad han sökte. Längtan efter dem han haft kära där hemma dog dock icke ut, och en vacker dag kom han hem igen för att återse sin trolofvade och sin barn-domsvän. Men då han återfann dem kände han icke längre igen dem. De hade icke undslupit prokustessängen. Allt hvad han sympatiserat med hos dem var förkrympt eller bortsopadt. Deras personligheter, som han älskat, funnos icke mer. De hade så länge gifvit vika, tegat och tummat på sin smak och sina meningar att deras egen individualitet slätats ut. De voro medelmåttighets-människor som alla andra. Utan resultat var emel-lertid icke hans hemresa. I stället för sin forna trolof-vade vann han en annan brud, en helt ung flicka, hvars personlighet ännu icke hunnit blifva tuktad och kringskuren. Och med henne vände han tillbaka till sitt nya hemland. Det var ungdomen, som han ännu hoppades på.

Den slocknande och osande lampan tvang slutligen Hildur att stiga upp från sin plats. Hon gick bort och öppnade fönstret för att få frisk luft, stod där ännu en god stund i sina tankar

och stirrade frånvarande på den ljusnande himmelen, tills hon började frysa, stängde fönstret, rullade ned gardinen och gick ändtligen till sängs.

Då hon vaknade var förmiddagen redan långt framskriden. Klockan fattades endast några minuter i tolf. Och då hon var färdigklädd och kom in i salen för att äta frukost var huset nästan tomt. Både Gertrud och barnen hade gått ut och promenerat i det vackra höstvädret.

Sedan hon slutat sin måltid gick hon en stund och dref omkring i rummen med tankarna ännu helt upptagna af nattens lektyr. Hon undrade om Buhrman var hemma och kämpade mot en oupphörligt påkommande frestelse att gå in och tacka honom, bara tacka honom och sedan springa. Hon tyckte att hon ännu inte redt sina intryck tillräckligt för att kunna gifva dem ett klart uttryck. Men hon ville i alla fall på något sätt visa honom hvad hon kände. Minuten därpå insåg hon likväl, att det skulle varit löjligt att uppträda på det viset. Både Seth Buhrman och Lena skulle ha funnit henne besynnerlig. Hon tänkte på Lenas underliga blick för ett par dagar sedan. Nej, det var bäst att inte gå.

Om det ändå varit lektionsdag, så att hon haft en annan orsak att gå in! Men nu måste

hon vänta tills i morgon. Det kunde inte hjälpas.

Nå, så mycket bättre! Till dess skulle hon kunna hinna läsa igenom boken en gång till och bättre veta hvad hon skulle säga.

Med den tanken försökte hon stäfsja sitt begär att vidare grubbla på förevändingen till att gå ut i förstugan och trycka på den lilla porslinsknappen till dörren midt emot. Och till sist fick hon upp ögonen för solskenet, som kastade gula schatteringar öfver bladväxterna i fönstret och lade ljusa bälten öfver den brokiga mattan. Hon såg ut. Det måste vara ett härligt väder i dag.

Med ens fick hon lust till en promenad. Eftersom hon inte kunde företaga sig något annat än att gå och drifva, var det bättre att göra det ute än inne.

Då hon kommit ut ångrade hon sig icke heller. Det var ett gudomligt vackert höstväder. Ljunt i luften och ändå friskt, nästan som på våren. Hon gick utan mål nedåt gatorna, tills hon slutligen kom bort till Blasieholmskajen. Där promenerade hon flera hvarf fram och tillbaka, njutande af de svala vindarna och af att se glittret på strömmen, de dykande fiskmåsarna och de små ångbåtarna, som med sitt hvita skum framför bogen,

så ihärdigt arbetade sig fram genom vågorna. Det var som ett dämpadt ackompanjement till de högtidstankar hon bar inom sig, och som födts af allt det nya hon läst om under nattens timmar.

Solgasset och tröttnaden drefvo henne likväl till sist på hemvägen. Hon vandrade tillbaka samma gator hon kommit, långsamt och makligt och i samma dagdrifvarlynne som hon gått ut. Då hon hunnit upp för backarna igen och passerade tvärs öfver kyrkogården, saktade hon ännu mer sina steg och gick obeslutsam och rörde upp de gula, rasslande löfven med sin parasoll. Fastän hon varit så länge ute, kändes det som ett slöseri att gå in nu och låta den härliga, kanske sista sommardagen med sin ljumma, friska luft och sitt högsommarlika solsken glida bort utan att njuta den till slut.

Hon vek af från den genaste vägen hem och följde en slingrande gång, som ledde till ett hörn af kyrkogården, där ett par pilar hängde sin ännu fullkomligt friska löfmassa öfver en gulmålad trädgårdsbänk. Det var en plats, som hon uppsökt många gånger förr, och där hon suttit i timmar med en bok, då vädret varit vackert.

Men då hon kom närmare såg hon att bänken redan var upptagen af en man som satt i ned-

hukad ställning med armarna mot knäna och båda händerna om sin käpp, hvarmed han ritade figurer i sanden.

Först tänkte hon vända om, men en rörelse med hufvudet, som bänkinkräktaren gjorde, föreföll henne så bekant, att hon gick närmare. I nästa ögonblick såg hon, att hon gissat rätt. Det var Seth Buhrman, som satt därborta, efter hwad det tycktes försjunken i grubblerier.

Skulle hon gå vidare eller vända om? Efter det på förmiddagen tillkämpade beslutet att läsa boken ännu en gång, innan hon gaf sig in på ett resonnemang om den eller vågade ett försök att afge det begärda omdömet, var det ju klokast att genast gå sin väg. Men det låg någonting frestande i det där nedböjda hufvudet. Om han endast lyft det för en sekund, så att hon fått se uttrycket i hans ansikte och veta om han var sorgsen eller glad eller bekymmerslös, så skulle hon kunnat gå. Men så länge han satt där sluten inom sig själf utan en tanke på solskenet eller något annat omkring sig, kunde hon inte vända om med lugn.

Hvarför satt han där för sig själf? Inte för att njuta. Då skulle han väl haft ett öga för all den sensommarprakt som bredde ut sig omkring honom. Var det något bekymmer, som han grubb-

lade öfver? Han tycktes aldrig vilja se upp. Tre fyra minuter hade hon stått där, och han hade ännu inte rört sig.

Frestelsen var för stor. Hon måste gå fram.

Vid ljudet af sandens prasslande under hennes fötter såg han upp.

Det var en rynkad panna och ett par dystra, skarpa ögon, som lyftes emot henne. Men då han såg hvem det var som kom, växlade han hastigt uttryck, likväl utan att dysterheten helt och hållet försvann.

»Är det ni,» sade han hjärtligt med en handtryckning. »Går ni också sådana här krokvägar, då ni går hem?»

Han gjorde en menande handrörelse åt den breda, raka hufvudvägen.

»Ja, det får man lof att göra en så vacker dag.»

»Sitt då här en stund,» sade han och tryckte ned hennes hand, som han aldrig hade släppt. Och hon satte sig utan motstånd bredvid honom på bänken.

»Nå,» sade han med detsamma, »ni har väl läst min dom?»

Både orden och den återigen fördystrade minnen voro obegripliga för henne. Men han kunde väl icke annat än syfta på boken.

»Er dom,» sade hon tvekande.

»Ja, det måtte väl vara en dom. Slagen med sextiofem röster vid profvalet.»

»Å . . . nej!» mumlade hon häpen och förstummad. Tidningarna hade hon glömt läsa på förmiddagen och Hugo, som brukade resonnera om hvad som hände och skedde, hade hon hvarken träffat kvällen förut eller i dag på morgonen, så att hon stod utanför allt som tilldragit sig under det senaste dygnet. Annars brukade hon likväl något så när följa med, och riksdagsmannavalet hade hon särskildt intresserat sig för denna gång för Buhrmans skull. Hon hade till och med gått och längtat efter profvalet för att en vacker morgon få läsa hans seger i tryck. Och så kommo både profvalet och nederlaget öfver henne så här oväntadt.

Buhrman hade intagit sin förra ställning med nedböjdt hufvud och armarna på knäna, medan han ritade väldiga figurer i sanden.

»Ja,» sade han, »tviflarna fick rätt. Folk förstår inte att frihet är själfständighet. De vill ha lagar och band för att beskydda friheten och begriper inte att hon beskyddar sig bäst själf. Allting ska regleras och klassificeras. Så och så mycket får man arbeta. Inte mer. För att vara en sann

liberal ska man tro det och det. Och ingenting mer. Gud nåde den som går utom programmet. Och det var det jag gjorde.»

Det blef en paus.

»Ni måste gå utom de andras program, därför att er synkrets sträcker sig utom deras,» sade Hildur.

»Tack! Det var vackert sagdt!»

Hans blick hvilade varmt och mildt på henne under ett par sekunder, men så vände han bort hufvudet igen, gripen af sin förra stämning.

»Nå, det visste jag ju,» återtog han. »Och jag visste ju också hvilken svårighet det är att få folk att inse saker, som är nya för dem. Men hvad jag hoppades, ser ni, det var att möta människor med någon smula idealistisk uppfattning, och som, i fall de nu inte kunde se mer än handen framför sig, ändå kunde skymta hvar den naturligaste och bästa vägen låg, då man pekade ut den för dem.»

»Sådana människor finns nog också,» sade Hildur. »Till och med många. Det tror jag.»

»Det ser inte så ut emellertid. Och det sa man mig också förut. Både den och den kom och förberedde mig. Valerius och flera till. Ja, hvad Valerius sa, det hörde ni ju själf: 'Gör dig inte för säker! Hvisslingarna låg öfver . . .' Nå, så fick han då rätt. Och det bör glädja honom.»

Det låg så mycken bitterhet i hans yttrande, att Hildur förstod att hans förhoppningar varit stora och just därför blifvit så mycket grymmare besvikna. Hon längtade att säga något, som kunde visa honom den sympati hon kände, men orden ville inte fram öfver hennes läppar. Hon var rädd att de skulle låta meningslösa.

Buhrman lyfte plötsligt upp hufvudet.

»Men det kunde också hända,» sade han skarpt, »att folk skulle kunna följa med och se vägen bättre än de gör, om de bara finge vara i fred. Människor föds med många strängar i sitt bröst, och så vida de icke blifvit afskurna, vet jag, att jag skulle kunna träffa sådana, som samljuda med mina egna. Men det är just afskurna de är, de där strängarna. Man får inte ha mer än så och så många tankar i sitt hufvud och så och så många känslor i sitt bröst. Resten ska bort! Allt ska skäras efter program.»

Han lutade sig närmare intill Hildur.

»Tror ni inte jag vet hur det går till? Där går till exempel herr direktör Valerius och säger till andra som till mig: 'Hvisslingarna låg öfver.' 'Jag är ändå rädd för att de där åsikterna inte har så stor anslutning' . . . Och hvad gör folk? De tror. Och de sluter sig till majoriteten eller till

den del, som de tror vara majoriteten, ty hvem vill vara i minoriteten? Det är alltid misstänkt att vara i den.»

»Men direktör Valerius är ju er vän. Han har väl gjort allt hvad han kunnat för ert val,» sade Hildur förvånad.

»Ja, kanhända . . . Det har han väl,» svarade Buhrman i en reserverad ton, som bjärt stack af mot hans förra liflighet. Det var som om han insett att han gått för långt och ville lägga band på sig. »Han har väl handlat efter bästa förmåga och förstånd,» tillade han.

Det blef åter ett kort uppehåll i samtalet.

»Men om ni ännu inte själf får tala offentligt, så kommer nog er bok att tala för er,» sade Hildur helt sakta men öfvertygande och med ett smekande tonfall, som om hon menat det till tröst.

Han såg upp.

»Har ni läst den?»

»Ja.»

»Nå . . .?»

Hon dröjde litet med svaret.

»Nå . . .» upprepade han otåligt, icke nöjd med att läsa det tysta, värtaliga svaret i hennes ögon.

»Jag lefver i den ännu,» sade hon fortfarande med låg röst och litet tvekande. »Det är inte som

någon roman. Det är som en historia om människor, som jag känt, och som jag hört tala på samma sätt . . . Nej, inte tala, för de har aldrig sagt ut hvad de menat på det viset, bara tänkt det dunkelt för sig själfva, inte kommit sig för . . . Å, jag har sett, jag har bestämdt sett människor, som gått och burit på alldeles samma tankar. Och jag tycker att jag själf också gjort det . . .»

Buhrman, som annars talade mest själf, satt tyst och hörde på utan att inpassa en enda fråga eller anmärkning, fastän Hildurs ord kommo så afbrutet och långsamt. Men han betraktade henne oafvändt, och hans nyss så förplågade och nervösa min hade försvunnit.

Det var som om själfva pauserna mellan Hildurs ord eggat och tvingat henne att tala vidare. Hon berättade hur djupt hon känt den ena af ungdomsvännernas gradvisa karaktärsförändring, hur han nöttes ut i kampen mot andras meningar, af att aldrig bli förstådd, af att aldrig hos andra få plats och erkännande för sitt eget jag. Hon hade själf känt allt detta fastän otydligt, känt hur hon slappades och slätades ut på något vis. Det hade plågat henne i form af förnimmelsen att hennes värld var för trång och ängslat henne som en oförklarlig tomhet. Hon hade förgäfvets försökt

göra klart för sig hvad det egentligen var, som hon saknade och längtade efter. Men nu hade det blifvit sagdt. Och hon var så glad, så jublande glad, att det hade blifvit sagdt.

Medan hon talade hade hon sett ut öfver kyrkogården eller bortåt den bullrande gatan, eller ned på spetsen af sin parasoll, men vid de sista orden blickade hon honom plötsligt fullt och varmt in i ögonen.

Han tog hennes båda händer, och innan hon haft en tanke på att hindra honom hade han kysst dem bägge två. Men det var heller ingenting annat än en lycklig människas innerliga tack. Han skulle inte efteråt kunnat säga, om hon haft handskarna på eller ej. Han mindes knappast på hvilket sätt han uttryckt sin glädje, och det föll inte heller Hildur in att vidare reflektera öfver det. Om också folk passerat tätt förbi dem skulle de icke i sin ömsesidiga förtjusning den ena öfver att ha blifvit förstådd, den andra öfver att förstå, kunnat tänka på något så obetydligt, som att kritisera sitt uppträdande.

De sutto kvar på bänken åtminstone ännu en halftimme, och boken var fortfarande deras samtalsämne.

Stolta, ärelystna drömmar började hägra för Seth Buhrman, födda af Hildurs entusiasm för hans arbete. Då hon så väl förstod det, skulle kanske andra också förstå det. Kanske hade han verkligen träffat allmänt mänskliga känslor i detta sitt nya verk, och kanske skulle det därigenom öppna folks ögon för hans idéer och sträfvanden.

Ja, han trodde det. Det skulle bära honom framåt.

Och Hildur hjälpte till att underblåsa denna tro. Hon visste att hon tagit bort bitterheten ur hans sinne och återgivit honom tillförsikt och förhoppningar. Hon hade varit honom till nytta och glädje, och det tycktes henne som band det henne vid hans framgång eller motgång, liksom om hon haft någon del i hans verk. På mycket, mycket länge, på så länge hon kunde minnas, hade hon icke känt sig så lycklig och full af lefnadsmod. Det var som om hennes lif fått någon betydelse.

Under deras långa samtal hade det emellertid blifvit mindre folk tomt omkring dem. En hel barnflock lekte på några stegs afstånd och sköterskorna promenerade fram och tillbaka på gången med åtskilliga spionerande ögonkast åt paret på bänken.

»Kom,» sade Buhrman, »ska vi inte gå ett slag?»

Hildur reste sig och de gingo bortåt den aflägsnaste delen af kyrkogården, pratande som förut, vände, stannade och gingo på igen. Midt inne i ett ifrigt resonnemang tog Buhrman utan vidare hennes hand och lade den på sin arm. Hon smålog, såg sig litet omkring och lät den ligga. Hon kunde ju inte afbryta honom, och dessutom var hon för litet kokett att med någon sorts pryderi mottaga hans bevis på vänskaplig sympati.

För Buhrman var det som om solen brutit in på hans väg. Hans sinne hade varit fyllt med grämelse sedan gårdagsaftonen. Han hade tagit sitt nederlag som en orättvisa och konstruerat upp intriger och förräderi, som måste ha legat till grund för det. Men nu ljusnade det med ens, och han såg en ny utsikt öppna sig. Boken, som af den senaste tidens angelägenheter varit något undanträngd i hans tankar, hade fått sitt värde igen. Alla förväntningar, som han fäst vid den då den skrefs, lefde upp på nytt. Den skulle förbereda sinnerna. Den skulle hjälpa honom, och han skulle vinna en kanske icke alltför aflägsen seger, som på ett värdigt sätt skulle hämnas nederlaget i går.

Och det solsken, som lyste upp hans väg kastade också sitt förskönande skimmer öfver Hildurs gestalt. Det hade ju kommit med henne.

Aldrig förr hade hon synts honom så kvinnligt behagfull och aldrig hennes drag så fina och själfulla.

»Vet ni hvad ni är för mig i detta nu,» sade han hastigt och stannade. Hans blick hvilade leende, nästan ömt på henne.

»Nej.»

»Ni är någon, som jag sökt, men sällan funnit, någon som jag vändt ryggen men sett mig om efter ändå, någon som jag föraktat och längtat efter på samma gång.»

Hildur läste skämtet i hans ansikte, fastän hon ännu inte riktigt förstod det.

»Det var mycket det. Och allt det där har jag varit utan att ha vetat af det,» sade hon. »Och ni har inte sagt det förut.»

»Ni har heller inte varit det förrän just nu.»

»Den där personen, som ni sökt?»

»Ja. Och ert namn är 'Publiken'. Ni är för närvarande min hela publik, fröken Skoog. Ingen mer än ni har läst min stackars bok. Och er har den vunnit. Jag har för en gång, för en enda

dag vunnit publikens odelade gunst. Förstår ni nu hur kär ni ska vara mig?»

»Ja,» sade hon gladt. »Och det är roligt att vara drottning, om det också bara blir för en dag.»

Hon såg rätt framför sig utåt vägen, väntande på att han skulle fortsätta samtalet, men han teg, och då hon såg upp igen möttes deras blickar. Han såg på henne med ett underligt uttryck, icke fullt så leende som nyss, men kanske innehållande ett grand mer af ömhet.

Med ens blef hon blossande röd. Det föll henne in, att hon troligtvis sagt någon förskräcklig dumbet, som han kunde tyda på ett ännu förskräckligare sätt. Hon släppte hans arm och såg på tornuret.

»Nej, nu får jag lof att gå,» sade hon. »Om några minuter ska vi äta.»

»Jaså, ni vill inte leka drottning längre!»

Det lät på en gång så vemodigt, skälmaktigt och kärleksfullt, att Hildur kände sitt hjärta klappa högre.

»Jag törs inte,» sade hon sakt. »Adjö!»

Hon räckte honom inte sin hand, ty hon misstänkte att den darrade. Men han tog den ändå.

»Ni är söt,» sade han.

»Å fy . . .»

»Nej, låt mig säga det. Det är så roligt att få säga saker, när de bränner en på tungan. Ni är söt!»

»Adjö.»

Hon drog häftigt sin hand ur hans och skyndade bort. Hon såg sig inte om, men hon visste ändå att han stod där och följde henne med blicken tills träden skymde.

Då hon kom hem och in i sitt rum kastade hon sig ned på en stol utan att tänka på att taga af ytterkläderna och satt där länge flämtande med händerna för ansiktet.

Hur skulle detta sluta? Hvad skulle det bli af om . . . om . . . ?

Men hon ville inte tänka ut den tanken. För att komma ifrån den steg hon beslutsamt upp, ordnade sin toalett till middagen, skyndade sig in i tid och var under hela måltiden den gladaste och pratsammaste af familjen, ja så uppsluppen att Gertrud öfverraskad betraktade henne.

Hon var bestämdt nervös.

SJUNDE KAPITLET.

Nöjande morgon steg Buhrman upp med ett nytt beslut. Det var en förut påtänkt plan, som skulle realiseras. Den tidning, som hans meningsfränder inom frisinnade valmansföreningen en tid tänkte på att sätta upp, skulle bli en verklighet.

Om hans roman gjorde lycka, och, så att säga, beredde marken för honom, som han under gårdagen börjat hoppas, så var det nog godt och väl. Men för att drifva igenom hans riksdagsmannakandidatur nästa höst, då det skulle bli allmänna val, fordrades kraftigare medel, och ett sådant skulle

just den projekterade tidningen bli. Han skulle naturligtvis icke stå för den som redaktör utan endast leda den politiska afdelningen, där han kunde få utveckla sina åsikter och sin ståndpunkt i breda drag, så att folk kunde fatta dem lättare än förut och få dem riktigt innötta i minnet.

Den lockade honom, denna kamp mot tusen olika sinnen, som han ville öfvervinna, odla, upplysa och fångsla i sitt ledband. Han kände sig ha krafter till den striden, och han brann af begär att få pröfva dem.

Det gällde nu endast att med skyndsamhet sätta saken i gång, så att man hade färdigsmidda vapen att kämpa med, då den stora valkampen stundade. Tidningen borde utkomma redan i år eller åtminstone genast på nyåret, och om det icke var möjligt att gifva ut den mer än en gång i veckan, så fick man väl till en början nöja sig med det för att sedermera utvidga den. Och den skulle gå. Den måste gå. Han spekulerade redan på en mängd goda medarbetare, populära författare och umgängesvänner till honom, som naturligtvis med förtjusning skulle sluta sig till företaget. Man skulle göra tidningen delvis litterär och på så vis lägga lockbete för dem, som annars inte skulle reflektera öfver den. Den skulle vara

pikant och djupsinnig, kåserande och slagfärdig. Den skulle vara i hvar mans mun och i hvar mans hand. Och så skulle man få se, om den inte till hösten skulle kunna öfva en liten smula inflytande på vallistorna.

Han började redan de närmaste dagarna att göra påstötningar hos de herrar, som förra gången kommo upp med förslaget och fann att anslutningen till idén var mycket liflig. Offervilligheten däremot var något svagare, och man hade i allmänhet svårt för att förbinda sig till att taga aktier i företaget, som skulle ställas på bolag. Man hade betänkligheter af alla slag, men mest i afseende på tryckningskostnaderna. De tycktes vara den klippa hvarpå det hela skulle komma att strandas.

Då kom han att tänka på Valerius. Det vill säga han kom att tänka på honom allvarligare än förut, ty nog hade han tänkt på honom i sammanhang med den nya tidningen, men det hade för det mesta varit med förhoppningen, att han alls inte skulle behöfva tala ett ord med honom om saken, utan ha den klappad och klar, och en vacker dag liksom i förbigående kunna underrätta honom om den lilla affär, som hans bröder i frisinnade valmansföreningen gjort upp utan att fråga honom om lof. Han hade verkligen på sista tiden

börjat misstro hans afsikter och visste inte riktigt hvar han hade honom, ty hans uppträdande den där valmöteskvällen, då de varit ute med Skoogs, hade då minst sagdt varit tvetydigt. Hvad menade han med att förringa och draga ner allting som han gjorde? Buhrman var författare, och berömde sig af att kunna genomskåda folk. Kunde det nu inte till exempel vara möjligt att Valerius trodde sig ha fördel af att nedslå andras mod, därför att han själf kanske aspirerade på ett riksdagsmandat? Man kunde verkligen ha vissa misstankar om det förhållandet.

Men å andra sidan, så skulle man inte döma människor utan tydliga bevis, och då Buhrman tänkte litet närmare på Valerius och tidningsfrågan i sammanhang med hvarann, fann han, att han nu kunde få ett mycket tillförlitligt kriterium på vare sig hans oskuld eller partiskhet. Det kunde ju hända att det icke legat några personliga intressen till grund för hans sätt att uppträda, och att det endast härrört från brist på andlig flykt och behovet att reducera allting till minsta möjliga mått. Men i så fall skulle hans ställning bli fullt klar om man framställde till honom den frågan: Vill du vara med och understödja företaget med den makt, som står dig till buds såsom »Balders»

direktör? Svaret på den frågan skulle också bli ett svar på det andra spørsmålet.

Buhrman gick just en morgon och öfverlade med sig själf, om och när han skulle göra honom denna fråga. Han var i alla fall stadd i ärenden åt samma håll hvaråt Valerius' kontor låg, och han funderade på att springa upp. Klockan var icke mer än elfva och han hade god tid den dagen.

Plötsligt blef han uppväckt ur sina öfverläggningar af ett flerstämmigt »god dag.»

Han befann sig midt utanför ridhuset på Östermalm och hade varit så försjunken i sina tankar, att han alls icke gifvit akt på en grupp ridklädda herrar och damer, som stod utanför grinden och pratade.

Af de fyra personerna kände han icke mindre än tre. Det var fru och fröken Skoog och Anton Valerius. De hade kommit tillbaka från en utridt och höllo på att taga ett något långsamt adjö, innan de skildes för att gå hvar och en åt sitt håll.

Seth Buhrman stannade och pratade, frågade hur ridten gått och underrättade sig med en viss nyfikenhet, om det var det första ridpartiet man företagit tillsammans.

»Det första,» utbrast Valerius. »Du lefver ju alldeles utanför världen, du! — Det är visst det

fjärde eller femte,» tillade han med en blick på fru Skoog.

»Det fjärde,» sade Gertrud stolt. »Nu törs jag snart hoppa öfver dikena.»

En sky af missnöje drog sig öfver Buhrmans panna. Den där sporten förargade honom. Och hur kom det sig till, att Valerius blifvit så intim hos familjen Skoog?

»Och ni kanske redan *kan* hoppa öfver dikena?» frågade han Hildur.

»Ja,» sade hon småleende, »det tror jag nästan, om jag försökte. Men jag vet inte riktigt om jag vågar. Det är så längesedan jag red nu.»

»Men på fyra ridpartier hinner man väl öfva sin skicklighet?»

»Fyra! För mig är det det första i år.»

Ja, Hildur hade varit alldeles omöjlig förut försäkrade Gertrud. Hon hade måst hota henne med sin eviga vrede för att få henne att gå med i dag.

»Jaså, på det viset . . .»

Buhrmans rörliga ansikte blef på en gång gladt igen. Han började till och med att inlåta sig på en ifrig diskussion om den ädla ridkonsten, som nyss ingaf honom afsmak, och sade damerna komplimanger för deras sätt att uppbära riddräk-

terna, hvilka voro mycket väl synliga under de oknäppta promenadkapporna.

Sanningen att säga voro de han gaf Gertrud likväl icke riktigt ärliga. Hennes lilla runda ansikte, som hon oupphörligt försökte ge en käck min, tog sig icke fördelaktigt ut under herrhatten. Det var någonting misslyckadt karlaktigt och halft i uppenbarelsen.

Hildur däremot klädde dräkten förtjusande. Hennes smidiga figur och fina, ovala ansikte bi-behöllö hela sin kvinnlighet och framträdde nästan i förhöjd mjukhet och grace i den manligt till-skurna kostymen och den lilla skorstenshatten.

Slutligen togo damerna afsked. Man kunde inte stå där längre och låta beskåda sig af de förbigående. Och när de gått följde Buhrman med Valerius ett stycke, eftersom de ändå hade samma väg.

»Jaså,» sade han, »du tycks umgås flitigt hos Skoogs.»

»Åja, någon gång,» sade Valerius. »Du är väl inte händelsevis afundsjuk?»

»Afundsjuk! Det var också en idé!»

Valerius tog honom helt förtroligt och diskret under armen.

»Rid med nu nästa gång, så ska jag uppoffra mig och rida med fröken Skoog.»

Buhrman kastade en hastig och skarp blick på honom. Han misstänkte först, att det skulle vara ett sätt att vara pikant, men så erinrade han sig plötsligt deras första besök hos Skoogs, då han verkligen varit så intagen i den lilla frun och också sagt det till Valerius. Nå, det angick ju inte honom i fall han ändrat smak sedan dess.

»Tack ska du ha. Det kan man kalla att visa sig som en sann vän,» sade han.

»Ja-a,» medgaf Valerius, »hon är verkligen rätt söt och trefflig med för resten. Riktigt som en backfisch ibland. Jag undrar inte längre på, att du kunde sitta med henne hela kvällen ni var däruppe. Men egoistiskt var det, förbannadt egoistiskt.»

»Nå, så är det din tur nu när du är så ofta där.»

»Ja, rättvist ska det vara,» sade Valerius nonchalant med en blick i ögat, som man inte riktigt kunde bli klok på. »Men skämt åsido, så är det en angenäm familj, och man trifs där.»

De kommo så småningom in på andra ämnen, och Buhrman följde fortfarande med Valerius sökande ett lämpligt tillfälle att slå fram sin fråga om tidningen. Han ville inte att den skulle komma

alltför högtidligt. Och genom att leda talet in på andra affärer lyckades han äfven helt osökt att framställa sitt projekt som ett företag, hvilket redan var beslutadt och nästan färdigkalkuleradt. Det var nästan blott i förbigående han föreslog Valerius att bli medintressent och ge ut tidningen från Balders tryckeri.

Valerius svarade just ingenting, gick bara och slog sig med sin ridkäpp på vadorna och lät sin vän i lugn och ro utveckla företagets alla lysande sidor. Tidningen skulle vinna publik på flera sätt. En stor del hade den redan genom de åsikter, som ledde den, en ännu större, skulle den förskaffa sig genom det brillanta sätt, hvarpå dessa åsikter skulle förfäktas, och den stora allmänheten skulle vinnas genom en skönlitterär afdelning, som skulle bli epokgörande inom pressen.

Då de hunnit till tryckeriet gjorde Buhrman ännu ingen min af att taga afsked utan följde med, som om det varit öfverenskommet, genom porten, uppför trapporna och in i kontoret. Alltjämt framläggande sin plan slog han sig ned i den stora skinnklädda länstolen vid sidan af skrifbordet och fortsatte oafbrutet sin utveckling.

Valerius hade satt sig på sin vanliga plats vid själfva skrifbordet och tagit en penna, som han

likväl endast använde som leksak och snurrade rundt mellan fingrarna.

»Nå,» sade han vid första paus, »det skulle således bli någon slags nydemokratisk tidning med litterära intressen och en lille, bitte smak af socialism.»

»Ja, något i den stilen.»

»Det är en vacker schattering.»

»Roligt att du tycker det.»

»Ja,» sade Valerius allvarligt och slog honom på axeln. »Du har min hand på att jag tycker det. Men tror du det är absolut nödvändigt att lägga an på den stora publiken?»

»Absolut.»

»Då råder jag dig till en sak. Stryk!»

»Stryk?»

»Stryk i programmet.»

»Hvad skulle jag stryka?»

»Antingen den nydemokratiska riktningen och de litterära intressena, eller också de litterära intressena och socialismen, eller också den nydemokratiska riktningen och socialismen.

Buhrman steg tvärt upp.

»Hvad för något! Sitter du och drifver med mig?»

»Nej, det är mitt allvar. Den stora publiken förstår sig inte på schatteringar. Den vill ha en enkel och klar färg, som den kan begripa i första ögonkastet.»

»Det vill med andra ord säga, att du anser företaget omöjligt.»

»Herre Gud,» sade Valerius och kastade pennan, »jag anser inte mig vara någon vidare utmärkt profet. Det skulle mycket väl kunna hända, att jag misstagit mig, och att den allmänna kultur-nivån höjts något på sista tiden, så att folk börjat kunna fatta sammansatta begrepp. Men jag tvifflar, ser du, och en sak har jag klar för mig . . .»

Han reste sig också, stack händerna i rockfickorna och gjorde ett kort slag på golfvet, vände sig därpå hastigt om och såg Buhrman trohjärtadt i ansiktet.

»Du är för fin människa att ge dig in på det där,» sade han. »Du skulle slita upp dig i kampen mot svårigheter och olika meningar, som din nervösa natur inte skulle kunna lotsa sig fram igenom. Som diktare skulle du gå under på det, Seth. Tro mig!»

Buhrman stod tyst ett ögonblick. Valerius' ord hade berört honom på ett sympatiskt sätt. Han kunde icke undgå att känna den fläkt af upp-

riktig vänskap, som slog emot honom ur dem, och att de äfven innehöllo någon sanning. Men hans älsklingstanke hade blifvit honom för kär. Det var så mycket han ville ha sagt, som aldrig skulle bli sagdt, om han icke nådde fram till folkets öron på närmare håll än i sina böcker, och han började om igen att framhäfva förslagets alla utsikter till att lyckas, upprepande nästan samma argument, som han anfört nyss, eftersom han inte ägde några nya, envis som ett barn, som tror sig kunna segra genom öfvertalning.

Valerius gjorde några anmärkningar då och då men insåg snart, att de icke uträttade stort.

»Dessutom,» sade han afvärjande ett nytt anfall på honom som förläggare, »ska jag säga dig någonting. Det är inte jag, som ensam ska bestämma öfver den saken. Styrelsen har ju afgörandet, och vi håller för närvarande på att avsluta köpet af en annan veckotidning, som gent emot er har fördelen af ett enkelt program, nämligen ett rent litterärt. Och det skulle vara en galenskap att befatta sig med bägge tidningarna på en gång. Det skulle ju bara vara att föda kaniner för att låta dem äta upp hvarann.»

Detta meddelande gjorde verkan. Det klippte tvärt af Buhrmans hela ordström.

»Jaså, står det så till,» sade han kort.

Den skarpa blick han kastade på Valerius lät denne förstå, att han hade någon undermening i sina sista ord. Och som han sedan gammalt kände till sin väns hastighet att bilda omdömen, som tillsammans med hans fantasi kunde bygga hus af ett sandkorn, så ville han försöka förekomma att något missförstånd skulle uppstå dem emellan.

»Nå,» sade han, »det är ju möjligt, att man i styrelsen inte skulle vara så mycket emot ditt förslag, som jag tror. Jag lofvar dig att lägga fram det vid nästa sammanträde och till och med tala för det, ty dina åsikter vet du nog, att jag i hufvudsak delar, fastän jag, som sagdt var, inte vet, om sättet att föra fram dem är riktigt praktiskt.»

»Tack ska du ha,» sade Buhrman. »Det var då väl att du börjar ge med dig litet.»

Men fastän orden voro gemytliga var det ändå något reserveradt i hans hållning och min.

»Ger med mig,» upprepade Valerius leende. »Ja, det beror på. Vi ska fundera på om det kan vara affär. Det är alltihop.»

»Det är också allt hvad jag begär.»

Buhrman tog sin hatt och räckte fram handen.

»Tro mig Seth,» sade Valerius, »jag ska göra allt hvad jag kan göra med godt samvete.»

»Tack, jag litat på det.»

Buhrman nickade och gick. Men då han kom ut på gatan var han fast besluten att icke vidare söka Valerius i denna angelägenhet. Han drog sig till minnes allt hvad han sagt, och i alla hans ord såg han endast försök att komma ifrån saken. Till och med varningen att icke låta diktarbegåfningen gå under i ett affärsföretags maskineri fann han innebära en baktanke.

Det var förläggaren, som inte ville förlora vinsten på hans böcker. Detta och måhända några planer att för egen del göra i politik låg bakom det hela. Han förstod alltsammans mer än väl. Redan i dag skulle han söka upp en eller par af de intresserade i företaget och göra upp nya projekt. Det skulle nog klara sig utan herr direktör Valerius.

Han var också uppe och sökte en af de personer han ville träffa. Men då denne icke var hemma, började hans ifver för att redan på förmiddagen få någonting gjordt, att svalna. Detta kunde likväl icke helt och hållet tillskrifvas förgälsens öfver att ha gått förgäfvets. Det berodde äfven på, att det var något, som drog honom

hemåt, och han måste till slut erkänna för sig själf att detta något var hans dotters spellektion. Under de sista gångerna hade han alltid varit hemma eller kommit hem innan lektionen var slut, och han hade mycket väl reda på hvilka dagar och hvilka timmar uppspelningen skulle äga rum.

Det hade blifvit som ett behof för honom att prata några ord med Hildur innan hon gick. De hade talat vidare om boken, läst och gladt sig tillsammans öfver ett par redan utkomna fördelaktiga recensioner och berättade hvarann alla enskilda omdömen de hört. Buhrman hade också meddelat henne sina planer med tidningen, och hon var djupt intresserad af att höra hur arbetet för dennas förverkligande framskred.

Det var som om han blifvit stärkt i sin själfkänsla och tro på framgång, så fort han träffat henne. Hon besatt en märkvärdig förmåga att ställa allting i en god dager.

De öfriga besöken och ärendena blefvo uppskjutna till en annan dag, och han begaf sig direkt hem.

Då han öppnade tamburdörren ljöd mycket riktigt den väntade pianomusiken emot honom. Han steg sakta på, tog af sig rocken utan buller

och gick in och satte sig, som han brukade, i den lilla låga, antika soffan.

Hildur hade likväl hört honom. Som hon var van att iakttaga de varsamma stegen och soffans sakta knarrande vände hon sig halft om utan öfverraskning och hälsade med ett leende och en böjning på hufvudet. Hon hade utbytt riddräkten mot en grå klädning af tunt tyg, som föll löst och veckrikt omkring henne och sammanhölls kring det mjuka, smärta lifvet af ett svart skärp.

Det verkade så lugnt och välgörande på hans irriterade nerver att se henne sitta där och vaka öfver de toner, som gledo fram under Lenas små osäkra fingrar, att märka hur takt och nyanser götos in i det famlande spelet vid en sakta hviskning eller ett snabbt höjdt finger, och det grå mjuka tyget som böljade vid hennes minsta rörelse smekte hans ögon. Det gaf lif och hemtrefnad åt hela den lilla salongen.

Då stycket var slut var också lektionen slut, och Lena sprang upp och kysste sin far.

Han smekte henne och höll armen om hennes lif, medan han skämtande hörde sig för hos både henne och Hildur om hvilka framsteg hon gjort. Kunde hon snart den där nya barcarolen, så att han fick sitta och drömma vid den eller

kanske somna. I dag skulle han bestämdt somna. Han strök sig trött öfver pannan.

»Hur är det med dig, lilla pappa,» frågade Lena smekande och oroligt. »Du är väl inte sjuk?»

Nej, det var ingen fara å färde. Han hade endast haft väl mycket att tänka på i dag. Och ibland blir man trött bara af att prata med folk.

»Har ni träffat så många personer i dag,» frågade Hildur.

»Jag har egentligen inte träffat mer än en enda, men det var nog.»

Hildur anade hvem det var men ville inte fråga. Hon hade förut hört, att Buhrman umgåtts med planen att intressera Valerius för tidningen, och naturligtvis hade de talat om detta, då de så lämpligt träffats utanför ridhuset på morgonen och gått därifrån tillsammans. Valerius hade kanske gjort honom nedstämd genom några invändningar. Hon kände igen den bittra ton hvarmed han redan en gång förut talat om honom.

»Det finns inte en människa på tusen,» fortsatte Buhrman, »som kan offra något för en idé. I allting blandar sig först den tanken: 'Är det någonting för mig att förtjäna? Annars ger jag det så många som flyger och far.' De sockrar naturligtvis in den i sitt tal. Men söker man bara, så får

man nog reda på den, det må vara hos aldrig det helgonet.»

Han kastade sig på en stol och skrattade.

»Jag har då riktigt varit på maskerad i dag.»

»Hvar då,» frågade Lena nyfiket och stack fram hufvudet öfver Hildurs axel.

»Nå ja, det är detsamma hvar,» sade han. »Men lustigt var det. Aldrig har jag varit med om att köra och vända på det viset förr. Och så mycket fraser sen! Det är godt att jag förstår öfversätta sånt där till enkelt, hederligt hvardags-språk: 'Skomakare bli vid din läst! Klif inte upp! Du ramlar bara ner.' Jag har hört det förr.»

Den gången var Hildur nästan säker på hvem han menade. Ett sådant där nerdragningsbegär hade han beskyllt Valerius för förut. Men så litet hon än kände denne, så kunde hon likväl inte tro honom om att vara oärlig och osann mot sin vän.

»Det är väl inte så sagdt att ni öfversätter rätt,» sade hon. »Kanske ni diktar i stället för öfversätter. Det hör ju mera till era sysselsättningar.»

»Diktar,» upprepade han litet pikerad.

»Ja, diktar om folks mening. Diktar till verkligheten. Det är nog inte så godt att hjälpa det

när man har fantasi. Men om jag vore som ni skulle jag hellre dikta vackert än fult. Det vore roligare för en själf.»

»Tror ni det,» sade han med ett leende och en blyxt i ögat, som om han kommit på en ny tanke. »Men om jag nu diktar om en människa, att hon tänker vackert om mig och håller af mig och vill mig allt godt på jorden, och så märker att det också bara är en dikt. Hur tror ni det skulle vara?»

Han sade det sista med ett sådant allvar och en så vemodig klang i rösten, att Hildur kände sig underligt berörd, nästan rädd.

»Nej, dikta ingenting alls,» sade hon hastigt, »ingenting till verkligheten. Det ska man försöka låta bli.»

»Tror ni man kan det,» frågade han ännu allvarligare.

»Ja, man kan ju försöka att se litet närmare och nogare på människor än man vanligen gör, så diktar man mindre. Och det är ju det ni vill. Ni vill ju, att man ska söka få fram det personliga och verkliga hos saker och ting.»

»Ja . . .»

Han böjde ner hufvudet och teg. Det spår, som Hildur med tanken på Valerius fört honom

in på, följde han likväl icke i sin tankegång. Han gjorde tvärtom hvad hon bad honom inte göra. Han diktade till verkligheten, diktade fortsättning till den verklighet, som var omkring honom. Han drömde att den lilla salongen alltid var lika hemtreflig som i dag, att han alltid, då han steg öfver sin tröskel, skulle strömmas till mötes af en atmosfär fylld af musik och leenden och förstående. Han drömde att han fått ett hem igen, ett hem sådant han aldrig haft det.

Hans blick gled bort till Hildur, där hon stod och lekte med Lenas rufsiga framhår, som hon delade i länkar och lindade om sina fingrar för att försöka få det att ligga i lockar. Det var någonting i dessa händers mjuka, lekande rörelser och i hennes ögons uttryck, som fångslade honom, och kom honom att dikta vidare på sin dröm, som han mera formlöst drömt flera gånger förr.

Men Hildur upphörde plötsligt att göra lockar af Lenas hår och strök det i stället med ett enda tag tillbaka från pannan.

Om det var hans blick, som oroade henne eller tystnaden som besvärade henne visste hon inte själf, men hon kom ihåg att det var tid att gå, rullade ihop sina noter och tog afsked.

Buhrman följde henne ut.

Brukar ni aldrig dikta fortsättningen till verkligheten,» frågade han sakta.

Hon svarade icke genast och han höll fast i hennes notrulle, som om han inte velat låta henne gå förr än hon gjort det.

»Jo ibland,» sade hon kort, vred om låset och skyndade ut.

Då Hildur kom in i salen på det sedvanliga middagsklockslaget fann hon bordet dukadt för en person mer än eljes. Hvarken hennes bror eller Gertrud voro emellertid inne. Gertrud höll förmodligen på att kläda om sig till middagen, som hon alltid gjorde, då man väntade främmande, och Hugo hade icke kommit hem ännu.

Hildur slog sig ned och tittade i en tidning, då tamburdörren i detsamma lästes upp och hon hörde två röster därute, som hon genast kände igen. Den ena var Hugos, den andra Valerius'. Strax därpå kommo också de båda herrarna in och möttes i salongsdörren af Gertrud, som stod där fräsch och nätt i en nysydd smårändig hemmaklädnings, som klädde henne förträffligt.

»Nå, hvad säger du om den stora nyheten, Hildur,» frågade hennes bror.

»Nyheten!» Hon visste inte af någon nyhet.

»Att vi fått en middagsinackordering?»

Inackorderingen presenterade sig bugande för Hildur. Det var ingen annan än direktör Valerius.

Saken hade blifvit uppgjord helt hastigt och lustigt på förmiddagen, då de båda herrarna träffats på gatan. Skoog hade velat att Valerius skulle följa med honom hem och äta middag. Men denne drog sig något. Han hade på sista tiden varit så ofta hos Skoogs, att han kände sig helt generad af att ha begagnat sig så mycket af deras gästfrihet, och yttrade på skämt, att han lika så gärna kunde vara inackorderad i maten hos dem. Men Skoog hade tagit hans ord på allvar, och hur det var, hade det också blifvit allvar af. Öfverenskommelsen hade telefonerats till Gertrud och middagsinackorderingen var ett faktum till att börja med försiktigtvis endast på obestämd tid. Och Hildur hade ingenting hört om saken, därför att den blifvit uppgjord medan hon varit inne hos Buhrmans.

De hade emellertid en liten glad middag med skämt och vin och skålar.

Valerius, som, sedan han för femton år sedan lämnade sitt föräldrahem i en liten landsortsstad, icke haft något egentligt hem, njöt af att få smaka en smula af hemlifvets trefnad och behag. Han

var utledsen på att hvar middag tänka på till hvilken restaurant han skulle gå, och när han väl kommit dit välja mat och dryck. Att slippa det var liksom att känna sig omgifven af andras omsorger, och det var en både ny och behaglig känsla, påstod han. Därför hotade han också på det allvarligaste sin värdinna med att hon troligtvis inte skulle slippa sin inackordering efter bara en vecka.

Sedan man stigit upp från bordet satt man och pratade vid kaffet både länge och väl, ty dels skulle Valerius under tiden lära Gertrud att spela écarté, dels skulle han höra på Hugos anekdoter och smånyheter från börsen.

Hildur hade tagit ett arbete och satt sig att sy vid den tända lampan. Hon deltog då och då i samtalet men hörde mest på. I synnerhet lyssnade hon till Valerius. Hon hade icke riktigt klart för sig hurudan människa han egentligen var. Hörde han till de vanliga affärsmännen, som umgingos i hennes brors hus? Eller skilde han sig på något vis från flertalet? Hon visste på det hela intet annat om honom än, att han var treflig och skämtsam på sitt något lugna sätt. Som alla andra hade han också blifvit Gertruds uppvaktande kavaljer, och han hade icke bytt många direkta fraser med Hildur.

Gång på gång kom hon att tänka på Seth Buhrmans berättelse om sin förmiddagsexpedition. Det kunde inte gärna varit någon annan än honom han menat, och som enligt hvad han påstod afspisat honom med en hop löst tal.

Hon hade försvarat honom mot Buhrman, men nu började hon själf kritisera honom. Det föreföll henne egoistiskt och vittnande om en kall natur att inte visa sig förekommande mot en vän sådan som Seth Buhrman. Och om han ogillat hans förslager, borde han väl i alla händelser åtminstone upptagit och behandlat dem med vänskapligt intresse och inte låta honom gå ifrån sig med bitterhet i sinnet. Hörde han verkligen till de människor, Buhrman talade om, som bara vilja hämma, reducera och förringa allting.

Hon måste veta om det verkligen varit med honom, som Buhrman talat på förmiddagen.

Gertrud, som ännu inte riktigt satt sig in i spelet, hade litet svårt för att bestämma sig för hur hon skulle spela, och hon ropade oupphörligt på sin man för att få råd och hjälp. Under ett af dessa tillfällen, då Valerius satt och afvaktade resultatet af rådplägningen vände Hildur sig emot honom.

»Nå, kunde ni öfvertala doktor Buhrman att rida med oss, som ni lofvade Gertrud,» frågade hon.

Han tycktes ha blifvit öfverraskad af att hon tilltalade honom, slog ihop korten och vände sig artigt emot henne.

»Nej,» sade han, »jag måste tillstå att jag utfört mitt uppdrag illa. Vi kom att tala om det så flyktigt, att jag inte fick något svar.»

»Skildes ni så snart?»

»Nej, för all del, den orsaken var det inte. Han följde mig till kontoret och satt däruppe en god stund. Men vi hade en del affärer att tala om, som gjorde att han slapp ifrån så där billigt. Men . . .»

»Se så, nu får ni lof att spela ut,» sade Gertrud.

Han måste vända sig om igen, och det var slut med talet mellan honom och Hildur. Spelet fortsatte ännu en stund, men till sist måste Valerius gå. Han var nästan alltid tvungen att ägna äfven en del af eftermiddagen åt sitt arbete. Då han tog afsked af Hildur sade han liksom i förbigående:

»Jag ska nog få tag i Buhrman en vacker dag. Och då ska han inte komma så lätt undan, det lofvar jag er.»

Hildur fick hastigt den tanken, att han trodde hon frågat efter Buhrman i hopp att han gjort eller skulle göra något för att denne skulle deltaga i deras ridturer och det förargade henne.

»Det ska säkert glädja Gertrud,» sade hon något stelt. »Hon tycker det skulle vara en sådan ära att få rida ut med honom,» tillade hon skämtande.

De skrattade allihop åt Gertruds svaghet för »äran», och Valerius vände sig nu till henne med sina försäkringar om att han skulle göra sitt bästa för att tillfredsställa hennes önskningsar, och han kom till och med fram med det påståendet, att han märkt hennes svagheter för »storheter» förut.

Men Hildur kände sig ändå inte öfvertygad om, att han inte menat något allvarligare med orden åt henne än med pratet om Gertrud och »storheten». Man visste aldrig riktigt om man skulle taga honom på allvar eller ej, ty han använde samma lugna röst och min då han skämtade som när han talade förstånd. Och hon tyckte att han såg och uppfattade saker oroväckande kvickt. Det kom ibland riktigt svarta skiftningar i hans ljusgrå ögon, då han vände dem på sitt snabba sätt.

Detta intryck af att befinna sig under hans iakttagelser erfor hon också de följande dagarna.

Han kunde vara midt inne i det mest spännande spel med Gertrud eller det ifrigaste resonnemang med Hugo, men släppte hon ett garnnystan eller en näsduk, så var han genast till hands att taga upp det tappade. Han tog hennes kaffekopp så fort hon hade druckit och räckte henne saltet vid bordet, så fort hon lyfte ögonen för att söka det.

En dag hade Gertrud varit ute och gjort uppköp och bland annat kommit öfver en särdeles vacker glasskål af blått, slipadt glas. Den stod fylld med blommor på det lilla lackerade bordet vid hörnsoffan i salongen och beundrades allmänt, då man kom in för att dricka kaffet.

Hildur var likväl den, som tycktes mest tillbakahållsam i sin beundran.

»Om den bara inte varit blå,» sade hon till sist och ställde sig på något afstånd för att betrakta den. »Det är inte vackert mot den gröna möbeln. Fanns det inga hvita?»

Jo, det hade funnits både hvita och gula, men Gertrud hade just tyckt om den blå, och hon kunde inte alls finna att blått och grönt var fult tillsammans. Eller hur? Hvad tyckte de andra?

Hugo tyckte naturligtvis att det passade utmärkt. Han tyckte för det mesta detsamma som hans hustru. Och Valerius knep ihop ögonen och

kisade för att se bättre. Det var inte godt att afgöra hvilken, som var vackrast den hvita eller den blå, menade han, när man inte hade den hvita att jämföra med. Och så tog han korten, som alltid lågo framme i sitt eleganta, broderade fodral och började göra kortkonster för att omväxla litet med eftermiddagsunderhållningen.

Föreställningen var verkligen utmärkt. Han eskamoterade bort och fram kort på det underbaraste sätt, utan att man kunde fatta hur hans flinka fingrar buro sig åt. Men han behöfde allt mer och mer plats på det lackerade lilla bordet.

»Akta min skål,» skrek Gertrud, då hon såg hur han sköt och sköt på den.

»Var lugn,» sade han.

Men bäst det var afbröts plötsligt en af de vackraste kortkonsterna af ett skarpt klirrande. Det var skålen, som gått i golfvet, under en af de snabba volterna.

Gertrud jämrade sig, Hugo skrattade, och Valerius bad tusen gånger om ursäkt under det han hjälpte jungfrun att plocka upp blommor och glasbitar.

Dagen därpå kom det naturligtvis en ny skål, fylld med de mest förtjusande blommor till fru Skoog. Men den var inte blå som den förra, utan

hvit, och åtföljdes af ett bref med många böner om tillgift. De blå voro för närvarande slut.

När de samma eftermiddag åter sutto i salongen för att njuta sin middagshvila kom Valerius bort till Hildur.

»Ni har rätt,» sade han, med en blick på skålen. »Den hvita är verkligen vackrare.»

Det var någonting i hans förnöjda min, som gjorde henne uppmärksam, och plötsligt slog henne den tanken, att han måste ha gjort det med flit och för hennes skull. Var det menadt som ett skämt, eller skulle det vara ett försök att göra sig intressant? Men hon kände sig besvärad af att vara föremål för alla dessa tysta iakttagelser och uppmärksamheter.

»Jag vet inte,» sade hon något kyligt, »den blå var kanske mera dekorativ.»

Han kastade en snabb blick på henne och rörde om sockret i sin kopp.

»Vill ni jag ska göra några små kortkonster i dag med,» frågade han efter ett ögonblick.

Hon kunde inte låta bli att småle, fastän hon var ond på sig själf, för att hon inte bättre kunde spela omedveten.

»Nej, för all del,» sade hon, »vi har visst fått nog af de där konsterna.»

»Ja, jag tror att jag inte har tillräckligt tack-sam publik,» genmälte han och strök sina mustascher med en tvetydig min och ett halft ögonkast på henne.

»Ja, jag tror det med.»

Hon brast ut i skratt. Det kunde inte hjälpas för han spelade stukad skolpojke, på ett sätt, som bröt udden af det hela och gjorde det till endast ett oskyldigt upptåg, en nyck lika mycket för att tillfredsställa hans egen skönhetsmak som hennes.

Men denna lilla episod ställde henne dock på vakt emot honom. Hon visste inte ännu om hon skulle anse honom för en hygglig människa, eller som Buhrman tycktes benägen att tro på sista tiden, en farlig person, som alltid gömde något bakom ryggen.

ÅTTONDE KAPITLET.

På ena sidan om Buhrmans salong låg hans skriftrum, smakfullt, nästan elegant möbleradt och hållet i matta färger och på den andra ett tredje, mindre rum, mera enkelt inredt, men gladt och hemtrefligt med sina soffor och stolar klädda med ljust creton, sina hvita tyllgardiner, sin slöjprydda toalettspegel och sin brokiga skotska matta. Det var Lenas.

Vanligtvis var det ganska tyst inne i den lilla jungfruburen. Då Lena var hemma satt hon där och läste, sydde eller skref rent åt sin far. Endast sällan kom det någon på besök. Det var som

Buhrman sade, hon hade egentligen inga goda vänner af sin egen ålder och sitt eget kön. Inom de familjer, som umgingos i huset, fanns det ingen enda ung flicka, och att bjuda hem sina skol- och läskamrater hade hon aldrig satt i fråga, liksom det aldrig fallit hennes far in att uppmana henne till att göra det. Då han mottog Hildurs anbud att ge Lena spellektioner endast i den afsikten, att hon skulle få njuta af Hildurs sällskap, var det verkligen första gången han allvarligt kommit att tänka på att hans dotter kunde ha behof af en jämnårig vän. Hade de träffat tillsammans med en så sympatisk ung flicka som Hildur förut, så hade kanske också den tanken kommit till honom förr. Påstötningen hade saknats, och som han ofta behöfde en sådan för att få syn på de omgifvande förhållandena, så hade denna brist under flera år existerat i hans lilla flickas lif, utan att han märkt det. Dessutom var han så nervös då han arbetade, att han inte kunde tåla att på något vis störas i sina vanor, och kom det händelsevis någon kamrat för att hälsa på Lena, vågade hon därför inte be henne stanna kvar och ge honom tillfälle att lära känna sina bekanta. Följden blef också som sagdt, att det var ganska tyst och stilla i den lilla ljusa kammaren till vänster om salongen.

Då och då kunde det likväl gifvas något undantag från denna regel.

Visste man en eftermiddag riktigt säkert att herrn i huset skulle vara borta på supé eller en förmiddag att han var engagerad på tillförlitligt håll, så kunde det hända att det signalerades med hvita näsdukar mellan fönstret i det ljusa rummet och ett annat i ett närbeläget hus, hvars gårdssida syntes öfver de låga uthustaken. En stund därefter kunde man med största sannolikhet vänta få höra snabba steg i trappan och en kort ringning på tamburklockan, som alltid hörsammades af Lena själf. Och så blef där i hast afpalsad och indragen en liten dam med outvecklad figur och ett fyrkantigt ansikte med stor rödbrun lugg och små, oroliga ögon. Det var Mimmi Hellström, Lenas forna skolkamrat och dotter till fru Helfrid Hellström, som bodde på gatan nedanför och hade ett mycket besökt dansinstitut för barn och ungdom.

Lena hade också gått en termin i detta institut och hade gärna velat gå där längre om hon bara fått för sin far. Men han hyste ingen sympati för den stackars Mimmi, som han hastigt sett ett par gånger, om det nu var på grund af hennes mors yrke eller af hennes eget sätt och utseende. Och upptäckte han ibland något inkorrekt i Lenas

uppförande, skyllde han det alltid på danslärarin-
nans dotter. Det var hennes dåliga exempel, som
gjorde att Lena kunde bli sig helt olik och sitta
och sladdra dumheter som en liten skata eller
fnissa åt rakt ingenting. Mimmi fnissade jämnt,
till och med när hon sade »goddag» och »adjö».
Det var som om hon tyckte det hörde till goda
tonen. Och Buhrman upptog alltid med ett visst
missnöje att Lena varit hos Mimmi eller Mimmi
hos Lena. Därför var det inte heller alltid, som
han fick reda på dessa besök, och som de afpassa-
des för sådana tillfällen, då de kunde undan-
draga sig alla kommentarier.

En förmiddag i midten af oktober hade de
hvita näsdukarna åter hissats upp och ner i de
båda fönstren, och tio minuter därefter satt den
unga damen med den rödbruna luggen i Lenas
soffa med sin arm om Lenas lif och hennes huf-
vud intill sitt, medan de bägge läste i ett bref,
som Mimmi haft i kommission att lämna fram
till sin vän.

Där fnissades åt hvar rad och hvart ord och
där lästes om och om igen, och där hölls långa
öfverläggningar om hvad det och det egentligen
kunde betyda.

»Hvad ska du svara honom,» frågade Mimmi.

»Svara honom!» Lena makade sig föraktligt längre upp i soffan. »Jo, det kan han inbilla sig jag ska göra!»

Men oaktadt sin likgiltighet drog hon brevet från den fnissande Mimmi och läste det ännu en gång om igen. Om de än skrattade och gjorde narr af det aldrig så mycket, så var innehållet likväl smickrande. Det var från en ung gymnasist, som hon träffat för en vecka sedan på sista dansen hos fru Hellström. Lena hade händelsevis kommit upp till Mimmi, och som det just var dans den kvällen, så hade hon varit med en liten stund. Sedan hade hon råkat honom på gatan tillsammans med Mimmi och tillåtit honom göra sällskap en bit, och nu vågade han sig skriva och tacka för sist och fråga om han inte kunde få dansa första valsen med henne på nästa danslektion.

Och det trodde han! Nej, hon skulle inte ens se åt honom, om de någon mer gång träffades här i lifvet.

»Tänker du inte komma på dansen mera då,» frågade Mimmi förskräckt öfver hvad denna straffdom kunde innebära.

»Ne-nej, visst inte. Och för resten så . . .» Lena tittade af gammal vana oroligt mot dörren, »så,

vet jag ju inte om jag törs. Pappa kanske är hemma, och det är väl inte värdt att jag går så ofta, när han inte tycker om det . . .»

Men så skuddade hon hastigt ifrån sig denna erinring om rätt och orätt, lade armarna i kors och makade upp sig i soffhörnet för att fundera. Han skulle minsann inte ha gjort det för inte, den där näsvisa gymnasisten. Man skulle allt ge honom för det. De skulle hjälpas åt att hitta på något. Egentligen var det likväl Lena, som ensam planerade, förkastade och hittade på nya förslag till listig hämnd. Mimmi bara fnissade, lofvade göra allt hvad Lena ville och tyckte allt hvad hon tänkte ut var snillrikt och bra.

Och så kom Maja med kaffebrickan och hembakta mjuka bullar, som smakade dubbelt så godt med krydda af den intressanta diskussionen, och innan de druckit ur sina koppar hade Lena oryggligt bestämt sig för hvad de skulle göra.

Mimmi skulle på nästa danslektion säga åt herr gymnasisten, att Lena blifvit så ond öfver hans bref, att hon rifvit det i tusen bitar och sagt, att hon aldrig skulle förlåta honom och aldrig ville se honom mer. Och om han då blef ledsen, som han naturligtvis blef, så skulle Mimmi säga, att Lena hade sagt, att hon inte skulle komma på

danslektionerna så länge han gick där. Och då skulle han naturligtvis lofva att inte gå dit gången därpå. Och då skulle Lena försöka komma. Och om hon då kom, och han var där ändå, som han naturligtvis var, då skulle han få se på! Jo, då skulle hon visa honom sitt förakt så... så...»

Den vidare utvecklingen af denna hämnd afbröts emellertid plötsligt af Maja, som fort och tyst kom inskyndande i rummet och grep tag i brickan.

»Jag hörde doktorn i trappan,» sade hon och sträckte ut handen efter Lenas kopp, som denna ännu inte riktigt hunnit tömma.

Lena gaf henne den genast. Hennes far hade aldrig förbjudit henne att hålla kaffekalas om förmiddagarna. Han förbjöd mycket sällan någonting. Men både hon och Maja visste alltför väl ändå att han inte tyckte om det, såsom varande mindre hälsosamt och passande för unga flickor, allra helst i Mimmis sällskap. Och man var lika ängslig att bli öfverraskad med att göra något, som han inte tyckte om, som man skulle varit, ifall man gjort något som rent af varit förbjudet.

Tack vare den omständigheten att Majas rum låg bredvid Lenas, kom också kaffebrickan undan i god tid, och när de hörde Buhrman stänga tam-

burdörren och hänga upp sin hatt, voro äfven duken och brödsmulorna borta från bordet.

Men det var också hög tid. I nästa ögonblick stod han i dörren, för att efter vanligheten hälsa på Lena, innan han gick in till sig.

Så fort han observerade Mimmi såg han emellertid genast mörk ut, hälsade tämligen stramt och gick sin väg.

Några minuter därefter hade naturligtvis Lenas vän också aflägsnat sig, efter att ha fått löfte om, att det en annan dag skulle bli fortsättning på det så oväntadt afbrutna kafferepet, och hon själf begaf sig in i faderns arbetsrum för att se efter om han hade allt hvad han behöfde, tofflorna, arbetsrocken, friskt vatten i karafinen och cigarrkoppen på sin plats.

Han hade icke varit vid godt lynne under de senaste dagarna. Dels gick det inte så fort som han önskade med tidningen. Dels hade flera, ganska ofördelaktiga recensioner börjat synas öfver hans nyutkomna bok. Man sade att den var full af utopier och öfverdrifter, klandrade till och med karaktererna och gjorde en mängd anmärkningar af olika slag. Det hade visserligen varit blad af mera konservativ eller reserveradt liberal hållning och detta kunde tänkas influera på uppfattningen.

Men det grämde honom i alla fall, och både Lena och Hildur hade fått afhöra åtskilliga utbrott af harm öfver det sätt, hvarpå kritiken sköttes, hur den bestämdes af en nyck, personlig ovilja mot författaren eller en partianda, som alltid hindrade folk att bedöma ett skönlitterärt arbete ur annan synpunkt än dettas tendens' öfverensstämmelse med det egna organets hållning och färg. Han läste stämplingar och förföljelser mellan raderna och sysselsatte sig oafbrutet med att söka upptäcka nya.

Medan Lena gick därinne och styrde omkring honom sade han i början icke ett ord. Men slutligen såg han upp från sin bok.

»Brukar du ofta vara tillsammans med den där flickan,» frågade han.

»Nej . . . ånej . . . inte just så ofta.»

Lena drog litet på stafvelserna, medan hon jämkade med sin sanningskärlek.

»Det är då också en smak,» sade han kort, satte cigarren i munnen och läste en stund tyst.

Just då Lena var på väg att helt stilla lämna rummet, såg han likväl upp igen och vinkade henne till sig.

Hon tänkte att det skulle bli mera förebråelser och gick saktmodigt och ställde sig vid hans stol. Men med ett af sina hastiga omslag i lynnet drog

han henne ned på sitt knä och smekte henne öfver kinden.

»Min lilla vårblomma,» sade han ömt. »Jag kan inte tänka mig, att du kan ha smak för något annat än det som är skärt och fint och vackert. Det gör mig olustig att se dig i en omgifning, där du inte passar. Och den där flickan passar inte för dig.»

Han rätade på sig af bara antipati, då han tänkte på henne.

»Det är någonting simpelt hos henne,» fortsatte han. »Bara jag ser de där oroliga ögonen och den där röda buskluggen kommer jag att tänka på flams och konstigheter af alla möjliga slag. Nej, Lena min, hon är ingenting för dig. Hur kan det komma sig till att du tycker om henne?»

»Hon är så snäll,» sade Lena undvikande och strök sin fars hand.

»Ja, det kan väl hända, att jag gör henne orätt. Jag känner henne ju inte, och jag vill inte att du skall såra henne med att rent af säga upp bekantskapen med henne. Men jag tror inte det är bra att ni är så mycket tillsammans, och du inser nog själf, att det är det bästa, om du så småningom minskar era sammanträffanden. Du har

ju fru och fröken Skoog. Hvarför går du inte hellre in till dem eller ber dem komma hit?»

Lena smög sig om hans hals så smidig som en liten kattunge. Hon hade inte mod och kraft att ordentligt försvara sin goda vän, utan yttrade sig endast i sådana sväfvande ordalag om henne, som att hon var hygglig och vänlig, och att det var hon som sökte upp Lena, och så vidare. Och hon var så glad att hennes far kommit ur sitt dåliga humör, och var hennes kära, rara pappa igen, att hon smekte honom af ren tacksamhet och lofvade obetingadt att mindre söka upp Mimmi och mera fru och fröken Skoog.

Då hon kommit ur hans knä och satt därinne i sitt rum vid renskrifningen igen, kände hon likväl några sting af oro och betänkligheter.

Det var nog godt och väl att få heta »vårblomma» och bli ansedd för så fin och skär, att man inte passade till sällskap åt hvem som helst, men det var ändå bra tråkigt att inte få vara med på dansen däruppe hos Mimmi. Och allra retfullast var det att inte kunna få hämnas på den där gymnasisten. Det var ett offer som hon inte ens visste om hon kunde göra.

Men med dessa vacklande öfverläggningar i sitt sinne kände hon så mycket starkare sin plikt

att inte komma sin fars goda tankar på skam, och hon beslöt att verkligen vara hans lilla »vårblomma» så mycket hon kunde.

Bäst han satt vid sitt arbete kom hon tyst som en fläkt och lade bakifrån sina armar omkring honom, kysste hans kind och var genast därifrån igen för att inte störa.

Då de skulle äta hade hon satt friska blommor framför hans kuvert, och under måltiden försökte hon prata om allt möjligt, som kunde hålla hans tankar borta från de tyngande recensionerna. Sedan de stigit upp, och han slagit sig ned i den lilla låga soffan, gick hon efter den mjukaste kudden de ägde för att lägga under hans hufvud. Och när hon satte sig att spela för att vagga honom in i hans efterlängtnade tankehvila ljöd det en så varm ström af innerlighet och känsla ur de enkla, osäkert föredragna melodierna, att det gaf en lättare flykt än vanligt åt lyssnarens drömerier och spred ett vekt leende öfver hans drag, där han satt med hufvudet nedsjunket i den dunfyllda kudden.

NIONDE KAPITLET.

Om Seth Buhrman gått och förargat sig åt de ofördelaktiga recensionerna öfver hans nya bok, så fanns det en annan, som äfven gjorde det, nämligen Hildur. Hon fann dem orättvisa och besynnerliga, men försökte trösta både Buhrman och sig själf med, att när de stora liberala tidningarna kommo med sina kritiker, skulle han få fullständig upprättelse.

Isynnerhet väntade hon sig mycket af en af dem, hvars tendenser mest öfverensstämde med de intressen som förfäktades i arbetet.

Hvar morgon öppnade hon med nyfikenhet tidningen för att söka efter den väntade recen-

sionen. Och slutligen stod den där en dag. Hennes hjärta klappade högt af spänning, då hon började läsningen, och hon ögnade hastigt igenom den första delen som endast tycktes innehålla mindre betydelsefulla saker. Hon längtade att se klämman, upprättelsen, det stora erkännandet. Men hur hon läste och kom allt längre ned på spalten, så fann hon det inte. Hon flög öfver de något sötsura orden i tanke att efter anmärkningarna skulle komma berömmet. Och beröm var det nog litet här och där men alls inte så, att hon fäste sig vid det. Och så var hon tvärt, oåterkalleligt vid slutet utan att ha funnit hvad hon väntade.

Hon läste om artikeln igen i förmodan att hon i brådskan inte riktigt förstått den eller inte sett allt. Nej, den blef sämre och inte bättre. Den var nästan rent af ofördelaktig.

Men nu sjöd harmen upp i henne tillika med ett djupt deltagande för Buhrman. Hur tog han det? Kanske skulle det vara en lättnad för honom, om han såg att andra grämde sig åt att han blifvit så orättvist behandlad.

Och utan att betänka sig ett ögonblick sprang hon öfver förstugan och gick in till Buhrmans under förevändning att söka ett bortkommet nothäfte.

Lena hjälpte henne att söka, under det att hon själf lyssnade efter steg eller något buller i Buhrmans rum. Men allt var tyst och dörren förblef stängd. Han brukade likväl alltid vara hemma så tidigt på morgonen.

Till slut måste hon i alla fall fråga Lena hvad hennes far sagt om recensionen i tidningen.

Lena stirrade på henne. Hon visste inte af någon recension, och hon hade inte sett sin far den dagen. Han hade gått ut, innan hon var klädd, och det utan att ens ge sig ro att äta sin ordentliga frukost. Maja hade varit riktigt förargad öfver, att han inte gjort heder åt hennes kotletter.

Sedan Hildur för syns skull letat ännu en stund efter det imaginära nothäftet gick hon åter in till sig, men hon kunde ingenting företaga sig. Försökte hon sy, så kastade hon arbetet efter några ögonblick, och tog hon en bok, tröttnade hon lika fort på den. Det var henne omöjligt att fästa sina tankar vid något annat än det öde, som drabbat Seth Buhrmans roman.

Hur kunde den ha gripit henne så djupt, hur kom det sig att så många andra människor hon talat med om den hade känt detsamma, och att däremot tidningarnas anmälare till en god del gått

fria från allt vidare intryck. De kunde naturligtvis inte alldeles fränkänna den förtjänster. Seth Buhrman var ju en skriftställare af erkänd rang. Men det var som om bokens mening gick dem förbi.

Ville de inte se den, eller fördjupade de sig så i sina konstnärliga analyser, att de förlorat blicken för hvad så många olärda förstodo.

Hon hade hoppats en så stor framgång för detta arbete, att hon kände sig fullkomligt bragt ur fattningen af att se i hvilken obetydlig grad dessa förhoppningar realiserades. Vissa anledningar ur partisynpunkt hade ju dock kunnat tänkas till några af de föregående recensionernas mindre sympatiska hållning. Men den som sett dagen denna morgon i en af de förnämsta tidningarna hade icke denna undskyllan. Detta blad var liberalt till sina tendenser, och hvad mera var, det var ansedt att vara särdeles intresserad för litterära och konstnärliga frågor.

Och denna tidning, hvars uttalanden om boken hon så mycket längtat efter att få se, och som hon så säkert väntat skulle höja den till skyarna, denna tidning hade nu sagt sitt ord på ett mycket reserveradt sätt. Kritikern var icke egentligen nöjd med någonting alls. Han sade visserligen förblommeradt, men ändå ganska tydligt, att

karaktersteckningen var inkonsekvent, psykologien oklar, handlingen omöjlig och hela boken tråkig.

Var det möjligt att hon och så många till henne kunnat misstaga sig, och att arbetet kunnat väcka så många tankar som det gjort utan att ha något vidare värde?

Denna tanke kom henne endast att bli het och upprörd. Hon längtade att få tala med någon om saken. Hvarför hade inte Buhrman varit hemma, då hon var därinne? Det var ju ändå så tidigt.

Hon ämnade just ännu en gång gå in till Buhrmans under någon förevändning för att se om doktorn kommit hem, då det knackade på dörren, och jungfrun kom in med ett bref, som hon aflämnade med en mycket nyfiken min och upplysningen, att det var en trasvarg nerifrån gatan, som kommit upp med det.

Brefvets utseende gaf för resten ännu mera skäl till nyfikenhet än sättet för dess aflämnande. Utanskriften var skrifven med blyerts. I brist på kuvert var papperet omvikt så omsorgsfullt som möjligt, och förseglingen utgjordes af en fin riskvist, som stuckits ut och in genom papperet och sedan böjts tillsammans. Den sprang af då Hildur tog i den, och hon vecklade ut brefvet.

Det hade hvarken öfver eller underskrift. Men hon kände igen stilen. Med samma slags stora upprättstående bokstäfver var hennes eget namn skrivet utanpå det exemplar af Buhrmans bok, som hon fått.

»Har ni sett hur de fallna löfven dansa?» började det.

»Där ligger ett lönnlöf skrumpet och torrt med kort stjälk och spetsiga uddar. Så kommer vinden och tar det. Det ställer sig upp på en udd och rullar omkring så fort, som om det skulle i väg med en viktig underrättelse. Så svänger det rundt, som om det glömt något, så saktar det, lägger sig på sidan och hasar framåt gången, som om det betänkte sig, så vänder det på sig, som om det fick en ny idé, och så bär det af igen på uddarna, som om det nu fått riktigt klart för sig hvad det skulle göra. Och så fastnar det med stjälken under en liten sten. Och där ligger det. Om en stund trampas det till smulor af hopens fötter.

Och där ligger ett annat. Det är från björken därborta, ännu gult med spända ådror. Det har nyss fallit ner och ligger löst på marken väntande att bli lyft i dansen som alla de andra frigjorda bladen. Och så kommer vinden. Den

tar det och svänger det rundt. Det reser sig och far omkring i ringdans med kamraterna. Det lyfter sig och far upp i luften, högre än något af de andra, långt öfver småträden och upp i jämnhöjd med popplarnas toppar. Så sjunker det, inte hastigt utan i stora svängar. Det vet inte hvar det ska lägga sig, på kyrkogårdsmuren att lysa i solskenet eller på bänken för att lätt kunna ge sig ut på luftdans igen. Men när det kommer helt nära marken, möts det af en hop andra hvirflande blad, som dra det in i sin ring. Det rifves med och drifves rundt, ryckes hit och ryckes dit, och när dansen är slut, och det ena bladet efter det andra vänder sidan upp och lägger sig till ro, ligger det lilla löfvet, som bara drömde om att komma högt upp och dansa luftdans, nedpackadt i högen, allra underst, nedtryckt i den svarta jorden. I morgon är det skrumpet och tungt af fuktén, och aldrig kommer det upp till popplarna mer.»

Det var hela brevet. En höststämning. En grubblares vemodiga intryck af de yttre tingens kamp, som han känner i släkt med sin egen. Inte ett ord till henne.

Men ändå tyckte hon det steg som ett rop ur detta underliga bref. Och det var till henne.

Han talade ju till henne, som om hon redan suttit där nere bredvid honom på bänken.

Det var därnere på kyrkogården han satt, det visste hon, på den lilla bänken, där de suttit en gång tillsammans.

Och hon sprang upp, tog sin hatt och kappa, gaf sig knappast tid att knäppa handskarna och skyndade nedför trapporna.

Därinne på kyrkogården hade det blifvit kalt och ödsligt under de senaste dagarna. Utsikten mellan de delvis aflöfvade träden var mera fri än förut, och hon hade icke gått många steg förrän hon upptäckte den hon sökte. Han satt emellertid inte på bänken utan gick långsamt fram och tillbaka på gången, och hans kraftiga gestalt aftecknade sig stor och imponerande mot det glesnade löfverket.

Bäst han gick vände han och stannade spanande utåt kyrkogården. Och då han fick se henne gick han henne till mötes utan öfverraskning och utan brådska. Hon såg att hon var väntad. Det kunde nästan ha förefallit, som tog han det som en helt naturlig sak, att hon kom där emot honom, såvida inte hans ögon lyst af en ovanlig glans.

Han hälsade, tog hennes hand, och de fortsatte promenaden tillsammans nedåt gången. Hvarken han eller hon nämnde något om brevet.

»Jag har varit långt bort i dag,» sade han.
»Långt bort och rundt omkring. Det var så många platser jag hade lust att titta på en gång till.»

»Ni ville ta afsked innan vintern kommer?»
frågade hon småleende.

Han såg på henne och stirrade sedan ut i rymden.

»Ja, jag ville ta afsked.»

Och efter ett uppehåll fortsatte han:

»Men inte för vintern. Längre blir det nog.»

Hon ryckte till, ur stånd att behärska sig vid denna oförberedda underrättelse, och det var helt sakta och med onaturligt lugn röst, som hon frågade om han skulle resa.

Ja, han tänkte resa. Det hade mognat en ny plan hos honom denna morgon, ett helt nytt schema för hans lif och en ny arbetsmetod. Han tänkte slå sig på att bli något nytt.

Hildur gick och såg ned på marken. Hon märkte inte, att de vandrat gången fram ända till kyrkogårdsporten och tänkte inte på att vända om utan följde med hvart det bar nedåt gatan.

»Och hvad tänker ni då bli?» frågade hon.

»Jag tänker bli ande.»

Han log, då han mötte hennes undrande blick.

»Ja, ande utan kropp. Den tänker jag låta försvinna så mycket som möjligt är för våra jordeförhållanden, förinta den, göra den osynlig.»

Och medan de gingo gatorna framåt drifvande allt längre bort åt stadens utkanter, framlade han hela sin uppgjorda plan.

En sak hade han märkt. Öfverallt stod personligheten i vägen för ordet. Hans boks teori visade sig slå in äfven i detta. Hvarför ville man inte se och förstå de ord han kastat ut i tryck? Jo, därför att man i dem endast såg en personlighet träda fram, och en sådan aldrig kan få stå fram utan att näpasas, klämmas och slås till jorden. Har man inte politisk afsmak för honom, så har man enskild. Han ska och måste dräpas.

Och när kommer ett arbete bäst fram? Jo, när personen är aflägsnad. När han är död. Man har ju inte något intresse af att slå en död man.

Nu kunde han ju inte söka döden för att bereda rum åt sitt ord, då han hade så mycket mer att säga än hvad han redan sagt. Men han ville göra hvad han kunde för att bana väg åt det. Han ville göra sig osynlig, utplåna sig, lämna sin

plats i breschen på det politiska stridsfältet, göra sig personligen okänd och liten, flykta från hus och hem och vänner, aldrig ha en fast stad, lefva bland människor, men afstå från att lefva med och för dem. Då skulle kanske hans ord stå oskymda och få tala för sig själfva.

Hildur gick där och lyssnade till de djupa, skiftande tonfallen i hans röst, som slog öfver från bitterhet till vemod och från vemod till värme och entusiasm, då han talade om sitt lifs kall, för hvilket han ville offra allt hvad kärt han ägde. Och ju mer han talade, ju mer greps hon af en upprorisk känsla mot föreställningen, att det skulle vara nödvändigt att han gjorde detta offer. Skulle den man, som hade att ge en sådan skatt af sanning och tankar få lof att fly från ställning, vänner och fädernesland, därför att man inte ville höra på honom och inte ville låta andra höra på. Var det möjligt att några enskilda människor kunde ha en sådan makt? Och var det säkert, att han från sin undangömda vrå i ett annat land skulle höras bättre än här.

Hon frågade honom det med ångest och oro. Det var som stode hon på något sätt i ansvar för den begångna orättvisan, som om skyldigheten att bevara honom åt de många låge på henne.

Men han gentog endast sina skäl, utvecklade dem än mera och bevisade att det han tänkte göra var det enda rätta, det enda som var att göra.

Hon försökte att protestera, men det blef inga motskäl, endast utrop af harm och förtrytelse och lösa påståenden att stämningen inte var emot honom, som han trodde. Det var ju oerhördt att tänka sig att han, Seth Buhrman, skulle låta jaga sig hemifrån på detta sätt.

Midt under alla dessa utfall af bitterhet och oreflekteradt framkastade bevis för gagnlösheten af hans föresats, kände hon likväl sitt hjärta fyllas af beundran för den man, som ville sätta en sådan föresats i verklighet.

Sanningen att säga hade hennes kritiska sinne då och då upptäckt en skymt af svaghet hos honom. Hur hon än såg upp till honom, hur stolt hon än var öfver den obekända vänskap som utvecklade sig dem emellan, kunde hon ändå i vissa ögonblick tycka, att han ställde sig själf en liten smula för mycket i förgrunden. Detta berodde naturligtvis på hans ständiga kamp för personlighetens rätt att träda fram, och då han proklamerade den för alla, måste han ju först och främst hålla på den äfven för egen räkning. Men hon

visste inte hur det kom sig, det hade ändå berört henne som ett dunkelt känt obehag, och nu, då han förklarade sig vilja göra detta offer af sig själf, verkade det på henne som en befrielse.

Det jublade inom henne. Han var ändå den högtstående, den ädla, den stora mannen. Då han själf ville lida och försaka för att göra sitt ord hördt, då måste det ha det högsta värde ett ord kan ha. Och då måste man böja sig djupt och förstående för den man som sagt det.

De outtänkta små anklagelser, som rört sig mot honom på botten af hennes själ, kväfdes på en gång, och hon öfverlämnade sig åt lyckan att kunna beundra helt och fullt.

Hennes ögon blefvo fuktiga, då hon såg upp till honom med en tyst, ångerfull afbön, så att hon strax måste se bort igen, rädd att visa för mycket af sin rörelse.

Men om han också inte fattat allt hvad denna blick innebar, så hade han likväl förstått innerligheten och värmen uti den. Han lade hennes arm i sin, som han gjort en gång förut, då de promenerat tillsammans, och de gingo vidare sida vid sida utan att tänka stort på hvar de voro eller hvart de kommo.

Emellertid hade de redan hunnit utom tullen, följt Vallhallavägen framåt och fortsatte in på drottning Kristinas väg.

Då de kommit in under granarna saktade de stegen. Det var som om de nått sitt mål och nu inte behöfde gå längre.

Den alltid lika friska skogen susade hög och ståtlig omkring dem. Det var grönt öfver deras hufvuden och grönt på den mossiga, stenbundna marken. Här blåste inga höstvindar och dansade inga gula löf sin korta frihetsdans. Det var lugnt och stilla under de majestätiska kronorna, och solskenet bröt fram i breda, varma strömmar mellan de knotiga, rödskimrande tallgrenarna.

Invid vägen stod en liten masksturgen, murken bänk, grå af regn och soltorka. Då de hunnit intill den, gjorde Hildur sin arm lös och satte sig ned, inte af lust att hvila, men att stanna. Hon ville inte gå vidare. Det skulle ha varit skönt att få sitta här länge utan tanke på att snart behöfva stiga upp igen.

Buhrman hade slagit sig ner bredvid henne. Han tog af hatten och strök upp det framtill gråsprängda, yfviga håret, så att pannan lyste fri och hvit. Svalkan drog sig som en kall, len

hand öfver hans tinningar, och med hvilat smög ett domnande välbehag genom hans trötta lemmar.

Han såg sig omkring. Grönskan, solglittret mellan träden, barrdoften, som han törstigt söp in i djupa drag och det sakta suset i furukronorna verkade som förnimmelser från en ny värld, en frisk, lefvande värld, som undandrog sig den allmänna förintelsen därutanför.

»Här är ju vår,» sade han.

»Ja, maj,» svarade hon.

Ockå Hildur bar värkänslorna inom sig och kanske ännu starkare än han, ty hela hennes sinnestämning harmonierade med den friska, okufvade naturen omkring dem. Det var någonting, som frigjort sig inom henne. Hon hade fått lof att släppa lös sin stora, varma beundran för honom, som satt vid hennes sida, mannen med den höga, hvita tänkarpannan, han, som uppgaf kampen för sig själf för att kunna kämpa för andra. Om han också gick ut i främmande land och gömde sig för henne, liksom för den öfriga världen, så skulle det ändå aldrig bli så ödsligt omkring henne, som det varit förut. Hon hade ju ändå mött höghet och storhet i lifvet.

»Men det är ingen lång vår för oss,» fortsatte Buhrman. »Den följer oss inte längre än några steg härifrån, och så är vi hos de gula löfven igen.»

»Dem reser ni ju snart ifrån.»

»Dem reser jag nog aldrig ifrån.»

Det var öfvertygelse och grämelse i hans röst och min.

»Åjo. Därute där höst och kyla inte biter dem, gulnar nog inte löfven så lätt och falla af och trampas ner,» sade Hildur leende. »Där kommer i stället en dufva och tar dem och flyger hit hem till oss med de nya olivebladen.»

Han satt och klämde sin mjuka filthatt mellan händerna.

»Nu tror jag, att ni ändrat mening,» sade han, »och tycker att jag ska resa.»

Hon darrade under den långa, forskande sidoblick han kastade på henne och svarade utan att se upp.

»Nej, jag tror fortfarande att det inte skulle tjäna någonting till. Ni skulle bestämdt göra orätt både mot er själf och andra.»

»Men olivebladet då?»

»Man kan ju inte veta om det kommer.»

Ett ögonblicks tystnad inträdde. Det såg ut som om han öfverlade med sig själf om hvad han skulle tänka.

»Således skulle det vara ironi det där ni sade så poetiskt om de kvarsittande löfven och dufvan och de betydelsefulla olivebladen?»

»Nej, nej . . .!»

Hon såg bönfallande på honom. Så hade hon visst inte menat det.

Men hvad menade hon då?

»Jo,» sade Hildur, »om ni far, så är det kanske inte klokt och inte rätt, men så . . . så . . .»

»Så?»

»Så vackert.»

»Råd mig då,» sade han. »Ska jag göra det som är vackert, eller ska jag göra det som är rätt?»

Hon satt tyst och stirrade envist ner i marken på en och samma fläck.

»Om jag väljer det vackra, får vi aldrig mer komma hit och leka vår,» sade han med ett tonfall så mjukt och vekt, att det gled som en dallring genom hennes nerver.

»Och kanske vi aldrig får se hvarann mer,» fortsatte han.

Han hade lagt armen på ryggstödet bakom henne, och var henne så nära, att hon kände värmen af hans andedräkt.

»Det vackra eller det rätta,» upprepade han.

Hon lyfte på hufvudet och vände sig halft om för att kunna se honom i ansiktet.

»Det vackra,» sade hon. »Det var ju det ni själf ville.»

Armen på ryggstödet drogs bort.

»Ja,» svarade han, »det var ju det jag själf ville.»

Det lät helt torrt. Men då han såg på henne igen och läste entusiasmen i hennes uttryck och den beundran, som sken igenom den, återtog han sin förra ställning, och det irriterande intryck, som hennes svar gjort, utplånades fullkomligt. Så tydligt som nu hade han aldrig känt hvilken dragningskraft hon utöfvade på honom, hur det varit efter henne han längtat mer och mer för hvarje dag som gick. Han behöfde se in i detta själfulla ansikte för att få jämnvikt och ro och glömska af det dagliga lifvets utpinande slitningar. Vål hade han många gånger förr känt behof af ersättning för den kärlekslycka han förlorat eller rättare så föga ägt, men då hans känslor flammade upp hade det endast varit för en kort tid. Han

hade icke mötts af den mottaglighet och det upp-
gående i honom, som han omedvetet sökte, och
passionen svalnade lika hastigt som den lågat upp.
Men den nya känsla som nu intagit honom allt
mer och mer var icke af samma art. Den växte
starkare och starkare, växte öfver alla resonnemang
och betänkligheter som gifvit dödsstöten åt de
andra, och hade mer än en gång varit färdig att
bryta sig fram i dagern.

»Det gör er då detsamma om jag reser,» frå-
gade han sakta.

»Detsamma . . .»

Åter var det den där fläcken på marken, som
fängslade hennes uppmärksamhet.

»Ni anser mig vara en ideel don Quichote
om jag far,» sade han, »men ni vill hellre se mig
draga ut i världen som en sådan, än att ha mig
hemma som er vän . . . för vänner, det har vi ju
ändå varit . . .?»

Hon såg på honom länge och allvarligt tills
ögonen stodo fulla af tårar.

»Förstår ni inte det,» sade hon med ett leende
öfver de skälfvande läpparna. »Det är just en
sådan don Quichote, som jag alltid längtat att få
till vän.»

»Till vän . . .» upprepade han.

Hennes blick vek undan för hans. Men hans arm, som låg bakom henne på ryggstödet gled plötsligt ned. Den låg om hennes lif. Han tryckte henne intill sig hårdt och fast.

»Till vän! Till vän . . . Du vill ha honom till vän! Du ska följa din don Quichote, då han drager ut i världen.»

Hon låg med hufvudet mot hans bröst utan att göra något försök att lyfta det. De jublande ord, som hviskades i hennes öra, var en alltför välljudande musik, för att hon inte skulle vilja höra på. Och då hans ansikte böjdes ännu djupare öfver hennes, möttes han af ett par varma läppar, som darrade ännu.

Det var som gick hon i en underlig dröm. Alla föremål ute och inne hade en mattljus, kon-
turupphäfvande, överklig ton, och människorna rörde sig så ljudlöst omkring henne, som om de varit långt borta. Men deras röster hörde hon tydligt och klart, fastän också de kommo liksom långt bortifrån. Och hennes egen ljud på samma sätt.

Där satt hon vid middagsbordet och talade och svarade som vanligt. Den enda skillnaden var, att hon inte kunde låta bli att le, om det så också bara var till en fråga, om hon ville ha mer

af rätterna. Och då Valerius undrade om hon gjort en skogspromenad, eftersom hon bar en bukkett af berberisbärsklasar och gräs i sitt skärp, tog hon den lös och delade ut den mellan dem allesammans, åt Gertrud och Hugo och Valerius. De skulle alla ha med af skogsdoften.

Och aldrig hade hennes små brorsöner haft en så glad lekkamrat i huset. Efter middagen redo de galopp på hennes knän och jagade sedan hästen rundt kring alla småborden och stolarna.

Då hon flämtande stod och hvilade sig vid fönstret med handen för sitt bultande hjärta kom Valerius och bjöd henne en bekväm stol.

»I dag måtte det ha händt er något roligt,» sade han.

»Ja.»

Hon njöt af att säga det segerstolt och gladt, af att göra denna bekännelse, som ändå ingenting röjde, och hon kunde inte hjälpa att hennes upplyftade ansikte strålade och att hennes mun log.

Han stod och hängde mot fönsterposten och betraktade henne.

Hon var så litet trött nu, att hon inte en gång lutat sig tillbaka i den erbjudna stolen utan satt där något framåtböjd med de oroliga fingrarna

dansande på bordet och ögonen fulla med spelande lif.

Han log, han också.

»Vill ni upp och leka häst igen,» frågade han.

»Nej då,» sade hon skrattande, »hur kan ni tro det?»

»Därför att ni ser ut, som om ni vore alldeles för glad för att kunna sitta stilla.»

»Gör jag!»

Hon vände sig hastigt om i stolen, men satte sig därefter bekvämt till rätta igen med hufvudet mot karmen och händerna på armstöden.

»Visst inte,» sade hon. »Jag kan nog sitta stilla.»

Men att småle, det kunde hon inte låta bli, och han lutade sig öfver henne och hviskade:

»Inte länge. Tror ni inte jag ser, att ni inte kan.» Och ännu tystare tillade han: »Ska vi laga så vi får dansa?»

»Dansa! Hvad är det för idéer! — Är det ni, som vill det?»

»Ja, naturligtvis. Ser ni, jag rår inte för det, men det är på det viset med mig, att när jag ser någon vara så där glad, ja någon, det vill säga någon, som . . . som inte precis är någon hvem som helst förstås, så är det som om jag prompt,

partout ville vara glad med. Och om jag inte har något att vara glad åt, så får jag lof att skaffa mig något treffligt, så att jag kan bli det ändå.»

»Och därför vill ni dansa?»

»Ja, just för det.»

Ingenting i Valerius' ansikte var egentligen ägnadt att fästa uppmärksamheten, och det var nästan med förvåning, som Hildur hastigt upptäckte hur milda och sympatiska hans ögon voro. De lyste riktigt goda, de där muntra, ljusblå ögonen.

Om någonting kan öka lyckan, så är det väl sympati, och hon glömde på en gång bort alla de misstankar hon haft om hans brist på öppenhet och hans begär att draga ner allting till jorden. I dag var hon för öfrigt icke hågad för att reflektera. Hon fann hela världen ljus och vacker och alla människor bra.

Utan att svara med annat än ett leende steg hon upp och skyndade bort till pianot. Valser och polkor susade fram under hennes fingrar, och sedan hon hört att de börjat dansa därute i salen, tänkte hon inte mera på dem utan hängaf sig åt sina egna drömmar, rosenfärgade af jublet inom henne och högt lyftade i fantasiens rymder af den smekande, rytmiska musiken.

Plötsligt kände hon en hand på sin axel. Det var Hugo, som kom för att aflösa henne.

Hon protesterade under förklaring att hon tyckte bäst om att få spela. Men det hjälpte inte. Han kunde naturligtvis inte tänka sig, att en ung flicka hellre skulle vilja sitta fastnaglad vid pianot än att få dansa ett par hvarf själf, sköt henne helt enkelt undan och satte sig ned att dunka fram ett par gamla slagdängor, som han mindes sedan sin tidigaste ungdom.

Hildur gick långsamt framåt rummet för att sätta sig i en vrå. Hon hade verkligen ingen lust att dansa. Men innan hon hann sätta sig, stod Valerius framför henne och bugade sig.

»Tack,» sade hon dröjande, »jag vet inte . . .»

Det for en färgskiftning öfver hans ansikte. Under hela tiden han dansat med Gertrud och svängt om med barnen, hade han inte tänkt på någonting annat än den där valsen han hade att vänta. Att hon lofvat honom den, då hon steg upp och satte sig vid pianot, det var ju solklart. Det var ju detsamma som att ge honom lof att deltaga i hennes glädje, om också bara ytligt utan att veta hvad den gällde, och hvarför satte hon dansen i gång, om inte för att sedan kunna ge honom hans tyst öfverenskomna dans?

Men så ville hon inte. Hon unnade honom inte att vara med i hennes glädje.

»Jag är trött. Jag har gått så mycket i dag,» återtog hon urskuldande.

»Ja, då ska ni inte anstränga er.»

Det lät icke pikeradt, men hans ton var ändå förändrad och främmande, och han hade fått något forskande i blicken.

»Ni är väl inte ond på mig,» frågade hon nästan ångrande sig. Hon kunde ju gärna ha dansat ett par hvarf hellre än att ge det där afslaget, som han tycktes taga som en ovänlighet. »Ett hvarf skulle jag kanske för resten kunna orka,» tillade hon tveksamt.

»Nej, ingen uppoffring för min skull,» sade han med ett försök till leende, som blef en smula konstladt och slog sig ned vid det lilla plyschbordet för att se på fotografier. Var han sårad, så visade han det emellertid inte utan pratade helt lugnt om hvarjehanda ämnen. Men om glädjen talade han inte mer.

Den satt Hildur med alldeles ensam. Den följde henne om kvällen in i hennes tysta lilla rum. Och många timmar in på natten höll den henne vaken.

Det var någonting hänryckande, otroligt lyckligt, att han var hennes, han, Seth Buhrman,

denna storsinnade, ädla, beundrade man, att han höll af henne, att han tillhörde henne, henne, just henne . . . !

Endast en gång ryste hon till. Det var då en annan tanke stod för henne, så underligt skriande i den nattliga tystnaden och ensamheten.

Hon var en gift mans brud.

Men hon jagade strax bort den.

Han hade ju sagt henne att om några få veckor skulle han vara fri. Och sedan var ju hela lifvet deras.

TIONDE KAPITLET.

n i skogen, dit hösten icke nått flyktade de med sin kärlek. Dit kommo de för att leka vår igen.

När Hildur om morgnarna hunnit in på vägen mellan granarna, röd och varm af promenaden och fylld af den alltid förnyade spänning af längtan, som hennes unga lycka födde inom henne, då trädde han ut ur skogen, som om det varit hans rike, hans hem, dit hon var väntad. Och alltid hade han blommor åt henne, de friskaste och vackraste rosor. Det såg ut som om han plockat dem därinne bland ljungen.

Arm i arm gingo de under träden fram och tillbaka. Och aldrig kunde hon stödja sig nog

tungt på honom. Och aldrig kunde han tröttna att se på henne.

Ibland stannade han midt på vägen för att taga hennes bägge händer och själf lägga dem om sin hals.

Hon var det vänaste och vackraste han sett i sitt lif. Så stark som nu hade kanske kärleken aldrig kommit till honom. Det var inte bara sinenas rus och temperamentets oförklarliga dragningskraft, som kommo känslorna att svalla. Han visste hvad han älskade hos henne. Det var hennes kärliga ögon, som följde honom, det var hennes mjuka drag, som skiftade uttryck allt efter som hon talade, det var hennes lena händer, som så länge frestat honom, och som skulle smeka bort skuggorna från hans panna, det var hela hennes hängifna väsen, som sträckte sig efter honom, hennes själ, som skulle förstå honom, gömma hans tankar och lefva i hans värld.

Och hon gick där och var lycklig, öfversvalande lycklig och tacksam, för att han lyft henne intill sig upp ur gruset, ur det hvardaglighetens damm, hvarunder hon trott sig begrafven. Det var någonting så underbart att hon verkligen funnit hvad hon dunkelt längtat efter så länge hon kunde minnas, en människa rikare än hon själf,

som kunde strö guld öfver den fattiga värld, hvari hon lefvat och ville visa henne in i sin skattkam-
mare, därför att det var hans mening att hon
skulle bli hans like, hans älskade, med hvilken han
ville dela allt.

Och hon älskade honom för allt detta och
för hans ömhet och för hans barnslighet. Ty
denne fyrtio års man, stor till själen och stor till
växten var barnslig, så barnslig att man måste
skratta.

En gång, då det regnat på natten, och vägarna
voro uppblötta, bredde sig, bäst de gingo, en ovan-
ligt stor vattenpöl framför dem. Hon varnade
honom och vek hastigt åt sidan. Men med det-
samma hade han tagit henne i sina armar och bar
henne öfver, medan han själf klef midt i det leriga
vattnet.

Böjde hon sig ned för att plocka en liten
blek, ensam höstblomma och sätta i hans knapp-
hål, så var han före henne, tog den och fäste den
i hennes kappa.

En dag hade han med sig en elegant medal-
jong prydd med pärlor och rubiner och innehåll-
lande hans porträtt. Hon skulle bära den under
klädningen vid sitt bröst. Han ville alltid vara
henne nära. Och en annan dag fick hon en ring

med en krans af turkoser. Den skulle bevaka platsen, tills den släta guldringen kom. Och han kysste det smala fingret. Det skulle inte behöfva vänta länge.

Omsorg på omsorg och kärleksbevis på kärleksbevis slösade han på henne, och hon tog emot dem med en glädje och stolthet, som endast blandades med den innerliga önskan att också hon haft något att ge. Känslan af att inte nog kunna visa hur högt hon älskade honom oroade henne ibland. Men hvad skulle hon göra? Hvad hade hon att ge, och hvad vågade hon ge? Hon förbrådde sig att hon var så blyg och tillbakadragen. Så var hon ju inte med andra. Men det var, som kunde hon inte vara annat med honom.

Om han endast bedt henne om någonting! Hon önskade så innerligt att han ville göra det. Men det gjorde han inte.

Dagarna gingo emellertid ljusa och molnfria som i den första, sorglösa ungdomstiden utan forntid och utan framtid. De voro för innehållsrika för att lämna annat än ett sparsamt rum åt tanken på en annan tid. Det var att lefva i en ständig, tjustningsfull spänning att njuta af denna hemliga lycka, att träffas i smyg, att stämma möte på olika ställen, att intrigera för att undvika misstankar, att

se hvarann tillsammans med andra och veta, att hur man än gick där på afstånd och såg likgiltigt ut, så fanns det ändå inte två människor, som voro närmare hvarann än de två.

De hade kommit öfverens att icke en gång till sin dagliga omgifning nämna ett ord om förbindelsen utan vänta därmed, tills skilsmässan kom till stånd. Hildur kände Hugos och Gertruds ömtålighet i konvenanssaker och var säker på, att det skulle grämt dem att veta henne ha lofvat sin tro åt en gift man. Väntan skulle ju för öfrigt icke bli lång. Själfva lysningen efter den förlupna hustrun var redan ombesörjd, och det återstod endast att anträffa henne för att få papperen påskrifna. Buhrman hade visserligen icke kännedom om hennes vistelseort. Han hade icke hört något ifrån henne på två år, och hennes släktingar och vänner, som han haft bud hos, hade heller ingen aning om hvar hon fanns, ty hon hade brutit med dem alla. Men han kände adressen till utrikes bosatta personer, med hvilka hon stått i beröring, hade skrivit till dem och hoppades att hon genom dem snart nog skulle kunna upptäckas.

Därefter skulle giftermålet ske så fort som möjligt, och sedan skulle de flyga ut i den frivilliga landsflykten. Hildur tyckte om att tala om den

då och då. Det lockade henne det där lifvet på vandring med den hon älskade. Han skulle då bli mera hennes än midt i ett samhälle, där hundra intressen trängde sig på honom, och hon skulle bli honom många gånger mera dyrbar än där. Publik, familj och vänner, alltsammans skulle hon, bara hon, vara för honom, och han skulle älska allt detta i henne.

Buhrman talade däremot mera sällan och mindre vidlyftigt om denna resa, och då han talade om den, lät det icke längre som om den precis skulle anträdas för något ideelt ändamål och nämndes nästan aldrig i sammanhang med arbete. Snarare hade den fått ett tycke af en vanlig bröllopsresa. Han skulle visa henne det och det och det, och i vår skulle de äta middag under orangetränen i Italien.

En gång, då han suttit och talat om hvad de skulle göra i Venedig och hvilka konstnärer de skulle träffa i Rom, sade Hildur hastigt:

»Men don Quichote då? Hvad ska han göra?»

»Don Quichote,» sade Buhrman. »Honom lämnar vi kvar någonstans på landsvägen. Han får sitta och vänta, tills vi får tid att komma och hämta honom.»

Och så kysste han sin blifvande reskamrat på ögon och mun. Hvem hade tid och lust att tänka på don Quichote nu!

Och hon log och förlät. Hon kunde ju inte förebrå honom att han glömde bort don Quichote för henne.

Det var emellertid sista gången i hennes lif, som hon hörde talas om denna person. Hade han redan blifvit slagen ur sadeln af henne, så blef han snart för alltid drifven tillbaka till sina dunkla gömmor i sagans rike.

Seth Buhrman satt en eftermiddag inne hos sig, mörk i hågen till följe af ett bref han fått med underrättelse om, att man ännu icke trots alla efterforskningar, lyckats uppsåra hans hustrus vistelseort. Men det troddes likväl, att hon bosatt sig antingen i Hamburg eller Berlin, och så vida hon icke bytt om namn, skulle det nog snart vara gjordt att taga reda på hennes adress.

Han rynkade pannan. Det dröjde långt om, alltför långt om och svårare och svårare blef det att dölja deras förbindelse. Förevändningarna att träffas blefvo allt brydsammare att uttänka. Omgifningen hade redan börjat på att bli uppmärksam. Men liksom Hildur, ville han ogärna att saken

skulle bli bekant innan skilsmässan afkunnats. Han ville det inte för Lenas skull. Det blef obehagligt nog ändå att bereda henne på förändringen, ty han hade aldrig talat med henne på något allvarligare sätt om förhållandet mellan honom och hennes mor. Det hade pinat honom att vidröra detta ämne inför sitt oskyldiga barn, och genom denna tystnad hade man utan öfverenskommelse nått därhän, att den frånvarandes namn aldrig nämndes. Han visste inte om hon tänkte på henne, om hon trodde henne död eller lefvande. Men det var honom i alla fall emot att yppa sin nya förbindelse, innan han offentligt brutit med det förflutna. Inför hans barn fick hvarken han själf eller hans älskade stå i någon tvetydig dager.

Papperet låg orördt framför honom på bordet, och bläcket torkade i den doppade pennan. Han fick inte ro till något arbete för det fördömda brevet.

Bäst det var hörde han röster i salen. Gamla Maja kom och stack hufvudet inom dörren.

»Fröken Skoog frågar om hon får komma in. Hon ville låna en bok.»

Han vände sig hastigt om i stolen och svarade sitt »ja visst» en smula nervöst. Majas tonfall var nästan impertinent frågande och långdraget.

Men så hade ju också det där boklånet användts mer än en gång.

Då Hildur kom in klarnade likväl hans ansikte upp, trots nervositeten och trots brevet, och för att ställa de ankomna nyheterna i den bästa möjliga dager, utvecklade han en värtalighet och en förhoppningsfull åskådning, som nästan öfvertygade honom själf och till och med kom honom att se det värsta som kunde inträffa i en ljus dager. Hvad som nyss förut förefallit honom som stora obehag och svårigheter tycktes honom plötsligt kunna ordnas ganska lätt.

Om det nu så illa skulle vara, att den sökta personen omöjligen kunde anträffas, skulle det visserligen dröja ett år innan han blef fri och det blefve ju långt nog och ett hårdt straff för hans oförsonlighet och hämndbegär mot sin förra hustru, men då måste de yppa sin trolofning för sina närmaste. Det kunde inte hjälpas. Och dessa skulle säkert bli förståndiga och snart vänja sig vid saken, så att de togo den förnuftigt.

»Men Lena . . .» sade Hildur. Hon hade också en smula skygghet för henne.

Buhrman rätade upp sig och drog ned sin väst.

»Ah, hon är ju stora flickan nu,» sade han.
»Hon måste väl lära känna världen, hon med.»

Det var som om deras förhållande blifvit tryggare bara genom talet om att yppa det, och fastän de visste, att Maja gick och undrade därute i köket hvad i all världen fröken kunde ha att prata så länge om med doktorn, och fastän de visste att Lena satt i sitt rum och lyssnade till hvart mummel därinifrån och att man saknade henne inne hos Skoogs, satt Hildur ändå kvar inne i den bekväma divanen i Buhrmans arbetsrum, med hans arm om sitt lif och resonnerade om hvad framtiden kunde bära i sitt sköte. Ett par gånger hade hon verkligen försökt att gå. Det var ju nära middagstid och hon skulle kläda om sig, ty det skulle komma främmande. Men hon blef neddragen i sitt hörn igen.

Midt i deras samtal stördes de emellertid af en ringning från tamburen, och det verkade afgörande på Hildur. Hon reste sig. Det vore nog inte lämpligt, att hon var kvar ifall det kom någon på besök.

Hon hann likväl inte komma undan in till Lena. Just som Buhrman och hon voro i salsdörren möttes de af den besökande, som inte var någon annan än Valerius.

Ett uttryck af öfverraskning flög öfver hans ansikte, och Hildur kände hur hon rodnade under hans forskande blick. Han hälsade med några påfallande tysta och tankspridda ord, men så hämtade han sig tvärt.

»Jag kommer med en glad nyhet,» sade han. »Vi lägger upp en ny upplaga af 'Frihet', för den första är nästan utsåld i bokhandeln.»

»Hvad säger du, karl,» skrek Buhrman och stödde sig med handen mot bordet för att riktigt stadigt kunna fixera honom. Han trodde inte sina öron. Den första upplagan hade verkligen varit tilltagen så stor, att man trott den för vidlyftig, då de mindre fördelaktiga recensionerna började synas. Och den skulle redan vara slut!

»Jo, det är sant,» sade Valerius.

Men då kom glädjen så öfverväldigande stor öfver Seth Buhrman, att han slog ihop sina båda händer och höll dem tillsammans, medan hela hans ansikte strålade upp i ett enda leende.

Det var ett stolt ögonblick i hans lif. Trots allt partihat, trots allt hvad man gjort för att hålla boken nere, trots de förklenande anmälningarna hade den ändå slagit igenom, och det endast genom sin egen kraft och hvad som bodde inom

den. Det måste således ha varit något gudomligt i den, något odödligt, som icke kunde förgöras, emedan det fann gensvar i de tusendes bröst.

»Nej,» sade han med en röst, som blef klanglös af rörelse, »att det finns så mycket godt folk här i landet!»

Och därefter tog han Valerius om bägge axlarna och skakade honom. Han var åter den gamle, trofaste vännen, som ville honom väl, som gladdes åt hans framgång.

»Du vet inte hur lycklig jag är,» sade han. »Du kan inte veta det... Nej, du kan inte...!»

Men de båda andra sågo och förstodo det nog. Det var visserligen i sina vanliga dämpade ordalag men ändå med en omiskänlig triumf i uttrycket, som Valerius talade om sin väns seger. Och Hildur stod där med fuktiga ögon tyst af fruktan att visa för mycket af hvad hon kände. Men då Buhrman vände sig till henne och ville njuta af hennes glädje, då lät hon den strömma fram lika ursprunglig och stark, som den vällde upp inom henne.

»Det känns nästan som om man kunde börja tro på Gud igen,» sade hon. »Det finns kanske ända någonting, som är mäktigare än de små människorna.»

Och utan att hon visste af det rullade två stora tårar från hennes öppna ögon ner öfver det upprörda ansiktet.

Men Seth Buhrman slog näfven i bordet.

»Nu, ni gode herrar och svenske män,» sade han, »ska ni allt få höra af mig. Har man en här bakom sig, så kommer man nog fram.»

Stora arbetsplaner hvälfde sig redan dunkelt i hans hufvud, och han utvecklade dem i breda drag och målande ord, under det han brann af stridslust och segerfröjd. Han blef vacker, kraftig och hög i sin triumf, och Hildur kände sitt hjärta klappa af stolthet öfver att denne man, som växte där inför dem, var hennes, att han älskade henne, hur ofattligt det än var. Men i denna känsla blandade sig dock ett grand af vemod. Hon förstod, att nu var han riktigt död hennes don Quichote, som hon alltid längtat få till vän och med hvilken hon skulle rest ensam ut i världen.

Plötsligt gick Buhrman bort till dörren, som ledde till hans dotters rum.

»Lena! Hvarför kommer du då inte ut? Hör du ingenting?»

Han sköt upp dörren och ropade dit in. Efter ett ögonblick kom också Lena. Hon hade varit upptagen af bestyr ute i köket och hade

verkligen ingenting hört. Hon nickade åt Hildur och sade ursäktande, att hon inte kunnat gå ifrån förr.

Valerius såg från Lena till Hildur, och hans bleka ansikte blef på en gång onaturligt stelt. Lena hade inte varit inne förut, och det var således ensamt hos hennes far, som fröken Skoog gjorde visiter.

Då Buhrman berättade för sin dotter om den glada nyheten och vände sig till Valerius för att få bekräftelse, svarade denne endast med ett halft småleende. Han hade inte riktigt följt med hvad som sagts, och när Lena glädjestrålande omfamnat fadern och sedan dröjande vände sina stora, mörka ögon till honom förstod han inte riktigt hvad hon menade.

»Tack,» sade hon utan att räcka honom handen, men med ett litet tafatt leende. »Tack för ni kom och talade om det.»

Denna tacksägelse var verkligen så oväntad, att den väckte honom till sig själf igen. Hvarken han eller någon annan hade tänkt på att det låg någon särskild vänlighet i att han kom själf för att tala om den glädjande nyheten. Men det hade just lilla Lena gjort.

Han undanbad sig naturligtvis all erkänsla, men Buhrman, som kände sig glad och tacksam mot hela världen, instämde i sin dotters tacksägelse och tryckte sin gamla, goda vän i sina armar. De skulle träffas och prata redan samma kväll. De hade ju så mycket att tala om, och det var obegripligt, att de kommit ifrån hvarann så som de gjort på sista tiden.

Valerius var likväl icke fullt så entusiastisk som hans vän. Hans min bibehöll en viss köld under småleendet, och vid första paus Buhrman gjorde sade han med en ovanligt skarp röst:

»Hvad ska de tänka om oss, fröken Skoog, som inte kommer in till middagen? Tänk om de tror, att vi rymt tillsammans!»

»Då ska de åtminstone inte få tro det så länge,» sade Hildur undvikande hans blick, som hon såg var full af ironi.

Hon skyndade sig att taga afsked, och ett par ögonblick senare sutto de båda saknade gästerna vid grosshandlar Skoogs bord, Hildur i sin hvardagsklädning. Det hade icke varit någon möjlighet att hinna byta om.

Man gjorde naturligtvis några små kommentarier öfver att Hildur var så röd, att hon och Valerius varit på visit tillsammans och att

försummelsen af middagen också var gemensam. Hugo gaf Gertrud ett par menande ögonkast.

»Jag undrar om det inte betyder något,» sade han till sin hustru, när de efter middagens slut träffades ute i serveringsrummet, han för att ge order om likörerna, och hon för att säga till om en lampa, som inte var inburen.

Gertrud suckade.

»Om det ändå vore så väl,» sade hon.

Hon hade verkligen redan för ett par veckor sedan till förmån för Hildur ädelmodigt afstått från alla anspråk på Valerius såsom sin uppvaktande kavaljer, ty hon var i stånd att göra uppoffringar för andras lycka. Det hade varit omöjligt att inte märka hur förändrad Hildur blifvit på sista tiden, hur mycket hon var hos Buhrmans, och hur stor fara det var för att hon skulle glida in i ett förhållande, som kunde bli ödesdigert för hennes framtid. Och det var för att hindra detta, som Gertrud gjort sin uppoffring. Hon hade rent af gått undan och gjort sig liten och tyst som en råtta, arrangerat små tète à tète mellan de båda unga efter middagarna och gjort allt hvad hon kunnat för att leda Hildurs intressen in på ett nytt spår. Nu önskade hon endast, att hon också skulle få glädje af sitt verk och sin kristliga försakelse.

Och det var därför hon suckade på en gång förhoppningsfullt och misstroget, då Hugo ville uttyda allting till det bästa:

»Bara det nu vore så väl!»

ELFTE KAPITLET.

å ett hörn af stora bordet satt Buhrman med en cigarrett i munnen och klappade i händerna, medan han, så kraftigt han kunde för cigarretten, ropade »bravo, bravo».

Lena hade just på ett ganska tillfredsställande sätt spelat igenom sin senast inlärd sonat, och Hildur gaf henne också beröm, som blandades upp med några små anmärkningar öfver ett eller annat ställe, som skulle tagas på ett korrektare sätt.

Spellektionerna hade nu blifvit framflyttade till eftermiddagarna mellan sex och sju. Det var

Buhrman, som ville ha det så. Han hade alltid haft stort intresse för sin dotters musik, men nu var det större än någonsin. Och det var för att alltid kunna vara med, åtminstone om någon del af lektionerna, som han ändrat dem, ty om förmiddagarna hände det ofta, att han var upptagen. Dessutom hade man vidtagit ännu en förändring. I stället för att Lena förut »spelat upp» två eller tre gånger i veckan, skedde det nu nästan hvar dag. Men så voro timmarna däremot något afkortade. Buhrman brukade komma in, när de hållit på en halftimme, och sedan var det icke längre någon ordning med undervisningen. Han ville höra än det och än det af sina favoritstycken, och det var oftare Hildur än Lena som fick utföra dem.

Så pratade han om än det ena och än det andra, läste upp ett nyskrifvet poem eller ett kapitel ur en bok, och Hildur fick stanna långt öfver tiden för att diskutera det upplästa.

Det vill säga, diskutera kunde det då egentligen inte kallas, ty visserligen frågade han både Lena och Hildur hvad de hade för åsikter om det åhörda, men innan de hunnit säga något svarade han alltid för dem genom att utveckla sina egna.

Och så skickades Lena en massa ärenden, som uppehöll tiden. Hon fick gå ut i köket för att ställa om förfriskningar eller in till Skoogs för att hämta ett nothäfte, som Hildur glömt, eller in till Buhrman för att leta efter en tidning.

Det hade blifvit några högst märkvärdiga lektioner, och Hildur hade ibland litet svårt att se rätt in i Lenas klara ögon, som ofta stannade ganska länge på henne.

I dag hade hon och Seth ännu inte fått tala ett ostördt ord. Hon hade med blicken frågat sin vanliga fråga, om det ännu inte kommit någon underrättelse från den de spanade efter, och hon hade nog läst det tysta nedslående svaret, men ville inte nöja sig, förrän hon fått det muntligt och tydligt. Därför kunde hon inte gå fastän hon redan suttit länge nog, utan att någon af dem varit i stånd till att hitta på ett nytt och trovärdigt skäl för att skicka bort Lena.

»Spela mänskenssonaten», sade Buhrman, i det han gick fram till pianot. »Det är musik som man längtar efter.»

Hildur satte upp nothäftet, och Lena steg upp och makade bort sin stol för att inte vara i vägen.

»Hör du, Lena min...!» Buhrman tryckte handen mot pannan. »Jag har alldeles glömt bort... Vill du vara så söt och ta på dig och gå ned i boden och telefonera till Valerius på kontoret. Jag är tvungen att tala med honom i kväll. Hör efter när jag kan träffa honom.»

Ändtligen var ärendet uppfunnet. Lena svarade ja, villig som alltid, gick ut i tamburen, trädde armarna i sin kappa och lät dörren smälla igen om sig.

Det var tecknet. Mänksenssonatens melodiska toner slutade i ett orent ackord. De få ostörda ögonblicken kunde fyllas med någonting viktigare än den. Seth Buhrman hade väntat allt för länge på sin välkomsthälsning, utan hvilken dagen ännu inte börjat för honom. Han var trött på att sitta där och spela en rol och framsäga konventionella fraser, under det helt andra ord brände hans tunga, och de strömmade nu ohejdade öfver hans läppar, medan han slog sin arm om hennes lif, tog hennes plats på stolen och drog henne ner i sitt knä.

Plötsligt vände de sig om vid ljudet af en dörrs öppnande. Det var Lena, som stod där på golfvet och såg på dem med ett par stora, for-

skande ögon, som lyste klarare än vanligt i det allvarsamma ansiktet.

Hildur hade hastigt dragit sig tillbaka, men hon visste att det var för sent, och Buhrman satt och hamrade med fingrarna på stolskarmen, under det han med en osäker blick mötte sin dotters.

»Jag träffade direktör Valerius i trappan,» sade Lena. »Han skulle till Skoogs och sa, att han kommer in om en liten stund.»

»Jaså. Det var bra.»

Lena hade förstått mer än väl. Hon såg inte längre på dem, sade ingenting mer, utan gick helt stillsamt öfver golfvet och in till sig.

Då hon var ute flög Hildur upp med händerna för ansiktet. Det var henne så pinsamt detta, så obeskrifligt pinsamt att ha befunnit sig i en sådan skef, märkvärdig situation under Lenas ögon. Hon ville bara bort därifrån och sprang utan ett ord ut ur rummet.

Men Buhrman följde henne, höll hennes händer och hviskade lugnande, ömma ord till henne. Det måste bli ett slut på detta förhållande. Han skulle genast tala med Lena. De skulle tala med henne bägge två.

Hildur tog händerna från ansiktet.

»Gör det då, så hon förstår att jag inte gjort hennes mor orätt,» sade hon. »Hon såg på mig så märkvärdigt . . . Men jag vill inte skämmas för henne! Jag vill det inte!»

Hon talade lågt och upprördt och höll ännu handen på dörrlåset, färdig att fly.

»Ja, ja, ja,» sade Buhrman. »Jag vet nog hur jag ska tala med henne.»

»Men gör då allting klart, allting om det förflutna . . . om hennes mor.»

Hennes bönfällande ögon hvilade på honom. Hon visste att han aldrig talade med sin dotter om hennes mor, och hon fruktade att denna alltid skulle komma att stå som en hotande skugga mellan Lena och henne själf, ifall den icke en gång blef utsatt för dagens klara ljus och med ens jagades bort.

Buhrman lade sin arm om henne, tryckte hennes kind mot sin och smekte henne med sin stora, varma hand så innerligt och kärleksfullt, att hon kände sig som ett tröstadt barn.

»Tror du inte, att jag känner min egen lilla flicka,» sade han. »Jo då, var säker på det. Om vi inte resonnerat med hvarann i vissa saker, så förstår vi hvarann så väl ändå. Och ser du, i den här vet jag, att hon inte vill jag ska tala med

henne. Hon har vänjt sig, ser du, att ha sin mor på ena sidan och sin far på den andra. Hon vill bara minnas sin mor som sin mor och inte som sin fars hustru. Och därför, ser du, skulle det vara ett brott af mig att tala om henne. Det vore som ett helgerån, som att plundra en död. Lena skulle bara undra, hon skulle inte förstå hur jag kunde göra det. Och så skulle hon kanske få agg till sin far. — Nej, nej, det begär du inte?»

Hildur stod tyst med nedslagna ögon. Hans vibrerande röst trängde djupt in till henne. Den var så fylld af äkta känsla, att hon började känna sig osäker om hvem af dem båda, som hade rätt, och hur man borde handla. Men ju längre han talade, ju bättre förstod hon också, att det var hans åsikt, som skulle bli den rådande, och att han aldrig ens upptagit hennes till pröfning. Han var så absolut öfvertygad om, att han kände sin dotter, och att hans slutsatser voro de enda riktiga, att han icke ett ögonblick tvekade i sitt beslut.

»Låt mig säga henne det på mitt sätt,» sade han. »Du ska få se hur glad hon ska bli både för min skull och sin egen.»

Och han drog henne mildt in i salongen igen, förde henne till den stora länstolen under sol-

fjäderspalmen vid fönstret, och medan hon satt där med bortvändt hufvud och vred näsduken om sina fingrar, gick han in till Lena.

Ögonblicket därpå kom han tillbaka. Hildur hörde stegen öfver mattan. Hon hörde ockå att han inte var ensam. Men hon vände sig ändå inte om.

»Hildur,» sade han lågt och mildt.

Hon såg upp. Där stod Lena med sitt vanliga bleka ansikte. Inte ett spår af sinnesrörelse var att se i det. Seth Buhrman höll henne intill sig.

»Lena min,» sade han och såg på henne, »du, som jag vet, håller så mycket af henne . . .» Han såg på Hildur och så på sin dotter igen, som om han velat närma dem med sina blickar, »du förstår nog hur det gått till, att jag också börjat hålla af henne. Eller hur, förstår du inte det?»

»Jo,» sade Lena helt sakta.

»Och nu ska vi aldrig släppa henne ifrån oss. Säg, du vill ju hjälpa mig att hålla henne kvar?»

»Ja.»

Det lät allvarligt men nästan tonlöst. Man kunde inte veta, om hon tog saken med dold indignation eller endast högtidligt.

Seth Buhrman fattade Hildurs hand, smekte den och drog den till sig, så att hon tvingades att resa sig och stå helt nära honom och Lena.

»Och nu ska ni komma att hålla af hvarann ännu mer och ännu innerligare än förut,» sade han.

Han såg väntande på Lena. Och liksom under inflytande af hans blick mjuknade hennes ansikte upp. Hon kände, att han ville hon skulle bli glad och hjärtlig, och hon fick också ett uttryck af glädje och hjärtlighet öfver sina drag. Den lilla veka munnen drog sig till ett leende, och plötsligt lågo hennes bägge armar om Hildurs hals, och deras läppar möttes.

Men det var ingen varm kyss. Hildur genomilades af en ögonblicklig förnimmelse af att detta närmande icke var något närmande. Oaktadt den hjärtliga omfamningen och den vänliga minnen stöttes hon tillbaka af ett osynligt och obestämbart något, och aldrig förr hade hon fått ett så klart intryck af, att Lena böjde sig till sätt och väsen efter sin omgifning.

Det var också något falskt i detta att tala om hennes och Lenas intima vänskap. Hvad visste Seth om den? Hade han verkligen något giltigt bevis för den? Nej, det var bara ett löst antagande, en sådan alltför hastig slutsats, som hon

verkligen ibland fann honom göra. Hade det inte varit bra mycket bättre att tala rent ut och en gång säga Lena, att alla band länge sedan voro slitna mellan hennes far och mor, och att hennes far hade rättighet att söka sig ett nytt innehåll för sitt lif. Hade det inte varit en säkrare grund för deras framtida goda förhållande än denna obehövade vänskap mellan dem alla tre?

Hon kände det nästan som ett obehag att behöfva återgälda Lenas smekningar. Det var som om de spelade en komedi tillsammans. Och då en plötslig ringning ljöd från tamburen verkade den som en befrielse.

Höga röster hördes därutifrån. Gamla Maja stack mumlande sitt hufvud in genom salongsdörren. Men med detsamma var den redan fylld af tre andra personer. Det var Gertrud, Hugo och Valerius.

Buhrman gick sina gäster välkomnande till mötes och uttryckte sin glädje öfver att få så mycket kärt främmande.

»Ja, du ville mig ju någonting,» sade Valerius.

Det olycksbringande telefonbudet rann genast Buhrman i minnet, och han började just inlåta sig på första, bästa affärsangelägenhet han fick tag i, då han afbröts af Gertrud, som icke generade

sig för att falla andra i talet, då hon själf hade något att säga.

»Och vi ville er någonting,» sade hon.

»Ja, vi kommer för att ta er med ut allihop,» ifyllde Hugo.

»För att det är så vackert väder och så förtjusande månsken,» fortsatte Gertrud. »Först en promenad i vagn kring Djurgården, och så supé ute någonstans.»

Ett upprymdt leende spred sig öfver Buhrmans drag. Han såg på Hildur, tog hennes hand och behöll den mellan sina båda. Förgäfves gjorde hon ett försök att draga den tillbaka. Han höll den för hårdt, och hon kände att rodnaden steg henne öfver ansiktet af ängslan för hvad som skulle komma.

»Jo,» sade han, »vi ska festa i kväll. Eller hur, Hildur? — Ser ni, det är i dag vår förlofningsdag, en förlofningsdag utan ringar, men lika god för det.»

Dessa ord gjorde ett underligt intryck. Det lilla sällskapet, som kommit in så lifvadt och bullersamt blef med ens stillsamt och tyst.

Hildur såg oroligt på sin bror och svägerska. Intet lyckönskande ord eller leende kom öfver deras läppar.

»Som ni förstår, måste det naturligtvis dröja en tid, innan vi kan annonsera den offentligt,» fortsatte Buhrman. »Men för er som är Hildurs närmaste, och för dig, min gamle vän,» han klapade Valerius på axeln, »har jag inga hemligheter.»

»Det kommer något oväntadt,» sade Skoog slutligen, då tystnaden blef alltför omöjlig. »Jag får gratulera dig då, lilla syster!»

Han tog henne i famn och kysste henne, och Gertrud följde hans exempel. Därefter skakade de hand med Buhrman så kort och knappt som möjligt.

Hvarken denne eller Hildur hade gjort sig några illusioner om den glädje, hvarmed man skulle mottaga underrättelsen, men denna synbara köld verkade dock nedstämmande. Inte ens Valerius hade ett varmt och hjärtligt ord. Hans ansikte var stelt och hans handtryckning och leende konventionella.

Men Buhrman lyfte käckt på sitt kraftiga, frimodiga hufvud. Han var inte den, som lät sig nedtryckas.

»Och nu är det jag, som frågar er,» sade han. »Vill ni vara glada med mig?»

Det var någonting rörande i denna glädje trots allt, och i hans öppna vädjande till sina

vänner, som han inte ville tro kunde vända sig ifrån honom.

»Jo visst . . . jo visst vill vi det,» sade Skoog.

Buhrmans öppen hjärtiga, vinnande sätt gjorde alltid intryck på honom, och hans systers bönfällande ögon stämde honom vekt. Han hade sett Hildurs närmande till Buhrman med oro och motvilja, hufvudsakligen emedan det var stridande mot hans begrepp om heder, att en man, som icke var fullkomligt fri, sökte vinna en ung flicka af god familj, och dels emedan han från ett par håll hört hviskas att orsakerna till disharmonien i doktors äktenskap icke helt och hållet kunde skrivas på hans hustrus räkning. Men nu, när saken en gång var afgjord, tjänade det ju ingenting till att bråka. Han försökte redan att betrakta sina betänkligheter som fördomar, och helt hastigt tog han Buhrmans och Hildurs händer i sina och skakade dem.

»Tro mig, jag önskar er all möjlig lycka, båda två . . .»

Och efter ytterligare några ord afpassade för tillfället och något trögt upptagna och besvarade af än den ena och än den andra fann han till sist det förlösande ordet.

»Och nu . . . Ja, nu så ska vi väl ha roligt. Jag går och telefonerar efter vagn . . . två vagnar.»

Därmed var spetsen bruten af all sentimentalitet, utan att det likväl blef någon vidare glad stämning.

Utfärden var den bästa delen af festligheterna. Buhrman, Hildur och hennes bror åkte i den första af vagnarna, de öfriga i den andra.

Hildur njöt af den ljusa månskenskvällens skönhet, af att se broderns vänliga, kära ansikte framför sig och af den behagliga känsla af trygghet, som medfördes af den uppenbarade och erkända förbindelsen.

Men vid supén ville stämningen icke bli riktigt glad och uppsluppen, oaktadt Hugo och Seth Buhrman föreslogo skål på skål, och Gertrud gjorde sitt bästa för att sätta sig in i de nya förhållandena. Det var någonting abrupt och forceradt öfver det hela. Det ena ordet gaf inte det andra, och samtalet afstannade oupphörligt.

Valerius kom med skämt och historier, men det lät, som om han bemödade sig att vara kvick, och ibland var han alldeles borta ifrån hvad de andra sade. Han satt och stirrade på Buhrman och Hildur med ett par ögon, som blifvit både större och mörkare än vanligt, och han höjde

oftare sitt glas än någon annan. Mest drack han med Buhrman.

»Skål, Seth! — Skål, gamla gosse!» sade han.

Längre tal var det inte, men Buhrman började slutligen finna att de blefvo väl många. Och underligt var det också, att han inte kunde taga ögonen ifrån honom.

»Tack ska du ha, Anton,» sade han. »Men hvad ser du på? Är jag svart i ansiktet?»

»Ne-ej.»

»Hvad ser du på då?»

»Jag ser inte på dig. Jag ser tvärs igenom dig.»

»Det var att ha präktiga ögon. Hvad ser du då? Är jag kanske svart invändigt?»

»Nej, brokig.»

»Ser ni tvärs igenom mig med?» frågade Hildur, som redan länge känt sig generad af att vara föremål för hans uppmärksamhet.

»Inte riktigt. Men nog ser jag längre än han,» sade Valerius nonchalant med en gest åt Buhrman. Han kisade och spärrade växelvis upp ögonen och tycktes ha kommit in i ett festhumör, som möjligen hade sin förklaring i de täta skålarna.

»Än jag! Vet du inte skäms!» utbrast Buhrman.

Valerius log, betraktade vännen först med det ena ögat och så med det andra.

»Herr skriftställare! Herr människokännare, det går din heder för när,» sade han med upplyft finger. »Men det är dock så. Jag ser bättre än du! Det är lustigt, men det är så ändå. Du känner inte din fästmö . . .»

»Känner jag inte min fästmö!»

Skoog hade förtroligt lutat sig emot Valerius och försökte tysta honom, men det lyckades icke. Han sköt honom bara ifrån sig, hyssjade åt honom tillbaka och gjorde rum för sina armbågar, medan han fortfarande stirrade på Buhrman.

»Åtminstone inte bättre än andra människor,» vidtog han utan att låta störa sig, fastän till och med Gertrud försökte att hejda honom. »Och dem känner du inte heller, min gosse lilla.»

»Jaså. Säger du det?»

Buhrman smakade lugnt på sitt kaffe och satte cigarren i munnen. Man kunde ju inte ta saken annat än som ett nachspielskämt.

»Men hvarför förlägger du då mina böcker?» frågade han.

»Därför att de äro bra, djäfligt bra.»

»Utan människor? För när jag inte känner människor, kan jag naturligtvis inte skapa några heller.»

»Jo då! Se, det är just hvad du kan. Och det är just därför, som du inte kan titta rätt igenom en människa. Du ser inte mer än så mycket af en individ,» han mätte till med fingrarna, »en tum eller par. Och så hinner du inte se mer, för när du väl fått i dig den där lilla biten människokött, så kommer den fördömda poeten, som lefver och regerar i urverket på dig och tar hand om den, och vänder den, och drar den, och tummar den, och skarfvar till den med andra små bitar människokött, som han har på förlag och som passar i stycke, och ältar den och vrider den, tills han har gjort en hel komplett figur i kroppstorlek af den, färdig och klar att sättas in i en bok och så naturlig och lefvande, att den mycket väl kunnat gå på ett par ben här omkring oss. Och den där figuren tar du och smetar på människan du tog biten ifrån. Och så dömer du henne efter ditt eget tillyxade beläte och älskar henne och föraktar henne och beundrar henne också just efter det. Öfverallt har du sådana där beläten omkring dig, på mig och på Hugó och på Gertrud och på fröken Hildur . . .»

»Men Anton, Anton, då,» sade Gertrud och lade handen på hans arm.

Han såg inte ens på henne utan fortsatte:

»Du lefver ensam med dina beläten, ensam, alltid ensam. Se, du lefver inte i vår värld, du Seth! Du har en särskild för dig, du, ett eget rike. Och i det riket kommer aldrig vi fattiga, syndiga människor in. Aldrig i lifvet, aldrig i lifvet, fröken Hildur!»

Man hade flera gånger försökt att afbryta honom. Skoog hade klingat på sitt glas för att få räkningen, och Gertrud hade rest sig upp, sysselsatt med att draga på sig handskarna. Hon vinkade åt Hildur och Lena att följa exemplet men utan resultat. Hildur såg det inte. Hon satt med nedböjdt hufvud och följde Buhrmans stora, mjuka hand, som liksom lugnande och utplånande hela tiden for smekande öfver hennes, där den låg på bordskanten. Och Lena såg eller förstod inte heller vinken. Hon hade sina ögon oafvändt fästade på Valerius och hörde på med ett uttryck af spänning öfver sitt ansikte.

»Det var då också en karakteristik,» sade Buhrman blossande på cigarren och blåste ut röken rätt framför sig. »Vet du hvad, vore det inte skäl i

att vi två sloge upp bekantskapen, när jag ändå inte känner dig?»

»Men jag känner dig, gamle vän! Skål på dig,» sade Valerius och drack. »Du är en hedersman i alla fall, du. Inte rör du för, att du trampar oss, på tårna, när du inte ser oss.»

»Jaså, gör jag det också!»

»Ja, mig har du då trampat, så jag minns det. Mig har du . . .»

Hans ögon lyste till som af hat, och med detsamma satte han ner glaset så hårdt, att det sprack och han själf sjönk ihop, som om man stött till honom.

»Nå herre gud, hvad är det värddt att tala om,» sade han slappt. »Det är ju ingen, som vet någonting om det. Och det kan du då inte rå för. Och det skulle ingen annan heller rå för. Skål, Seth, jag håller af dig ändå. Lita på det! Hvad! Du tycker väl inte illa vara för att jag håller af dig, för det kan jag inte låta bli. Skål . . .!»

»Skål!» Buhrman reste sig. »Nu tror jag det är bäst att vi går.»

Han bjöd Hildur armen, och de andra följde efter, Valerius sist. Han hade stannat ett ögonblick för att stälpa i sig ett glas vatten.

»Om jag förstår, hvad som gick åt honom i kväll,» sade Seth Buhrman, då de kommo ut.

Ja, han var underlig. Hildur medgaf att hon aldrig sett honom så förut.

»Det dracks ju åtskilligt,» sade Buhrman, »men han brukar annars tåla hur mycket som helst. Troligtvis var det någonting särskildt, som retade honom, kanske någonting i affärsväg, som han tänkte på. Han var ju alldeles galen. Och där ser du jag har rätt! Normal eller ej, så ska han dra ner, dra ner allt hvad han kommer åt. Det är en mani hos honom. Nu kunde han förstås inte förneka mig en viss skarpsinnighet som författare, men då skulle han i stället slå ner på mig som människa. — Blef du rädd?»

»Nej,» sade Hildur, »jag förstod inte det där. Men hvarför skulle han vara ond på dig? På hvad vis har du trampat på honom?»

Han visste verkligen inte. Än funderade han på det, än på det. Men så brast han ut i ett högt »ah». Nu hade han det!

Tidningsfrågan hade dykt upp igen. Man hade plötsligt omfattat den med nytt intresse, och det såg ut, som om bladet höll på att bli en snar verklighet. Frisinnade valmansföreningen hade börjat splittra sig, och en del af dess vacklande

medlemmar tycktes böjda för att sluta sig till den fraktion, som hållit på Buhrmans val. Partiet skulle därigenom icke bli så homogent som förut, men i stället så mycket mäktigare, och det hade redan visat sin styrka genom att framdrifva förslaget om ett eget organ, hvari Buhrman skulle bli den osynliga själen. Man hade till och med så godt som enat sig om både tryckeri och redaktör. Det var på en ung förmögen, litterärt bildad upsaliensare, hvilken ledsnat på studierna och beslutat ägna sig åt mera praktiska intressen, som man kastat sina blickar. Han hade redan köpt ett litet tryckeri, där han tryckte broschyrer, författade af honom själf och andra, och han var hvilken dag som helst beredd att taga emot både tryckningen och redaktörskapet af det nya partiets nya tidning.

Buhrman knäppte med fingrarna.

Det var klart som dagen att Valerius fått nys om dessa planer till företagens verkställande. Och nu kände han sig förolämpad för att man inte gått till honom. Det var visserligen sant, att han en gång så godt som afslagit alla propositioner i den vägen, men det retade honom ändå in i själen, att man inte frågade honom en gång till, nu när partiet blifvit större och risken följaktligen mindre.

Seth Buhrman kunde inte låta bli att skratta högt, så roade det honom.

»Där har man ägget! Och så tror han att jag inte känner honom. Det är verkligen kostligt!

»Tror du det där kan ha grämt honom så djupt?» frågade Hildur något misstroget. En sådan förmodan föreföll henne så litet öfverensstämmande med den uppfattning som hon hade af Valerius.

»Ja, lika säkert, som att vi gå här på gatan.»

»Skulle det vara en så fördelaktig affär?»

»Ånej, inte precis det. Men, ser du, det förargar honom att man kan göra någonting utan honom. Nu trodde han, när jag talade med honom om saken, att den inte hade några vidare sympatier, men när han så får höra, att det står hundratals män bakom banéret, då spetsar han öronen. 'Tänker man verkligen företaga något utan att fråga mig?' — 'Gå förbi mig och mitt stora tryckeri!' — 'Mig, som ändå hör till partiet!' Ja se, det vore en skandal, min kära Anton! Det är ju att trampa dig på tårna, som du säger!»

Hildur gick tyst. Hon kände ju Valerius så litet, men det bar henne emot att tro honom vara så fåfång och pretentiös. Medan Buhrman under hela hemvägen sysselsatte sig med att dissekera hans karakter för att få fram bevis för sitt

påstående, stod den förres bleka ansikte med de het-sigt glänsande ögonen så klart för henne. Nej, hon kunde inte tro det. En lapprisak kan inte upp-röra en människa på det viset.

Då de lämnat restauranten hade Gertrud tagit sin mans arm, och Lena gick bredvid henne. Sedan de gått ett par steg kom också Valerius och dök upp vid sidan af Skoog, så att de gingo alla fyra i bredd på trottoaren. Som det var nästan folk-tomt på gatan behöfde man inte heller trängas för det. Men hur det var gick Lena och snubblade på trottoarkanten, och när hon upprepat det ett par gånger, drog hon sig efter de andra.

»Kanske det är bäst att gå två och två,» sade Skoog. Men han släppte icke Gertrud, ty hon gaf honom en liten svag tryckning på armen. Valerius var ingen önskvärd kavaljer i dag.

Denne förstod också genast och gjorde sig till Lenas ledsagare, för hvilken artighet han hälsades med ett litet välkomnande, gladt småleende. Hon tycktes inte ha någonting emot honom. Det såg snarare ut, som om hon väntat på honom och ställt till det lilla arrangementet, för att de skulle få gå tillsammans.

Men om hon räknat på att få trefligt, så miss-tog hon sig. Han gick fåordig och tyst, och det

var hon, den lilla tillbakadragna Lena, som fick lof att prata om både måne och stjärnor, för att de inte skulle gå där som ett par döfstumma. Och likaväl blef det långa pauser. Det var så ohyggligt svårt att hitta på nya samtalsämnen.

»Tänk, att ni kan se tvärs igenom en människa,» slapp det plötsligt ur henne, som om det var det, hon egentligen gått och tänkt på hela tiden.

»Tycker ni det är så märkvärdigt?»

»Ja, det är väl märkvärdigt. Jag blef riktigt rädd när ni sa det där åt pappa.»

Han såg på henne. Hennes klara, nyfikna blickar brände som eld i hans uppretade nerver. Hvad ville hon honom? Ville hon ha förklaringar öfver hvad han sagt? Skulle nu den där barnungen komma och försöka gräfva i honom!

»Om ni blef rädd för hans skull, så är ni väl ändå mera rädd för er egen,» sade han skarpt för att skrämma henne.

»Ja . . . ne-ej vars . . .» stammade hon förvirrad.

»Eller kanske ni vill bli genomtittad själf?»

»Nej, hu då!»

Hon vände bort hufvudet, men skrattade och sneglade på honom strax igen.

Ett trött leende drog sig öfver hans mun. Det var således inte för att spionera, som hon kastat fram anmärkningen utan bara af småfickors vanliga lockelse till det öfvernaturliga och obegripliga. Hon trodde nog att han visste mer än andra.

»Jaså, ni vill så gärna bli genomtittad,» sade han.

»Usch nej, jag säger ju, att ni inte får.»

»Nå, efter som ni nödvändigt vill det, så ska jag säga er hvad jag ser . . .»

Han höll upp med flit.

»Hvad då?»

Han kunde väl tro det. Där hade han de stora, blanka, nyfikna ögonen rätt in i sina igen. Hon skulle inte ha kunnat sofva i natt, om hon inte fått veta hvad han menade.

»Att ni är en liten skådespelerska,» sade han. »Ni lurar oss, går här och inbillar oss, att ni är en så oskuldskraftig liten flicka, som inte tänker på annat än att 'göra som pappa vill', och så tänker ni ändå på en hel hop andra saker.»

»Det var det värsta jag någonsin hört,» utbrast Lena med en ton, som skulle vara både hög och afvisande, men som likväl inbjöd till fortsatt resonnemang.

Han tog henne emellertid på allvar.

»Jag ber om ursäkt, om jag misstar mig,» sade han, sköt upp hatten i pannan för att svalka sig, stack händerna i rockfickorna och såg rätt framför sig med en min, som om samtalet verkligen vore slut.

»Jag tänker väl inte på något farligt heller.» sade hon osäkert och buttert, då pausen hotade att bli obegränsadt lång.

»Nej, för all del, hvem är det som tror det?»

»Det lät som . . .»

»Herre gud, jag tar tillbaka alltihop med största nöje. Ni tänker inte alls på någonting annat än att 'göra som pappa vill'.»

Han gick helt nonchalant och hvisslade på en valsmelodi, en oartighet som var så mycket mera anmärkningsvärd, som han annars alltid brukade vara artig och hänsynsfull mot hvem som helst. Lena kände sig på en gång sårad och orolig. Hade hon sagt någonting som han var ond öfver eller tråkade hon bara ut honom?

En god stund gick hon där tyst och hörde på hur han hvisslade den ena strofen efter den andra, och allt fastare blef hon öfvertygad om, att han var förargad på henne.

»Det är så tråkigt,» sade hon slutligen sakta med nedböjdt hufvud. »Det är så tråkigt, att ni ska tänka illa om mig.»

»Hvad nu då?» utbrast han öfverraskad och väckt. Han hade gått i sina egna tankar, helt och hållet skilda från hvad de talat om nyss.

»Jag vill inte att någon ska tänka illa om mig. Det är så rysligt att veta att någon gör det...»

Hon talade häftigt och med gråten i halsen.

»Nej, nej, nej, fröken Lena,» sade han, »nu skäms jag. Jag har visst varit oartig på något vis, efter ni kan säga...»

Lena kunde ingenting svara. Hon hade allt för mycket göra med att bekämpa de snyftningar, som ville framtränga ur hennes tillsnörda strupe, och som voro så mycket svårare att kväfva, som hon hela eftermiddagen burit en undertryckt smärta inom sig, och först nu på kvällen med ungdomens spänstighet låtit sig upplifvas af intresset för det som sagts vid bordet. Nu såg hon allting i svart igen. Fadern skulle tagas ifrån henne, hennes mor skulle aldrig mer komma igen, och ingen människa i hela världen brydde sig om henne, som var så tafatt och dum och obetydlig.

Hvad kom det åt henne? Han strök sig nervöst med handen öfver sin fuktiga, bara panna.

Hon retade och störde honom. Det föreföll honom, som om han inte orkade befatta sig med den lilla bedröfvelse, som stuckit upp bredvid honom, äfven om det var han själf, som på något vis orsakat den. Det var ju troligtvis intet annat än sårad fåfånga.

Men hennes barnsliga, obehärskade »jag vill inte att någon ska tänka illa om mig», skar honom i öronen, ty han besatt icke förmågan att kunna skjuta ifrån sig andras lidanden, och i hans känsliga sinne återklingade hennes utrop, som ett skri af smärta från en ömtålig natur, som ännu icke härdat af livvets stormar, som kände ett knappålstick som ett knifstyng, och som sträckte sig som en liten böjlig planta efter solsken och ömhet.

»Ni ska inte fästa er vid hvad jag sagt,» sade han, »hvarken det ena eller det andra. Jag minns det knappt själf. Jag är inte . . . Jag har inte varit vid riktigt godt humör i kväll. Det har händt mig någonting . . . en liten tråkig affär . . .»

Han stannade och tog henne plötsligt i hand.

»Men nästa gång vi träffas,» fortsatte han med ett vemodigt leende, »så är det nog bra igen, och då ska ni inte behöfva klaga på mig. God natt! Förlåt att jag inte följer med ända hem. Jag är en smula trött.»

Efter att ha ropat åt de andra, förde han Lena till dem, tog afsked och försvann.

Man gjorde många och långa kommentarier öfver hans beteende, medan man gick gatan framåt. Men Lena hörde knappast på. Hon kände sig lätt om hjärtat, för att det inte var hon, som missagat honom, men hon undrade och grubblade öfver hvad det kunde vara för en olycka, som drabbat honom, ty det måste vara en olycka, som gjorde honom så besynnerlig. På samma gång var hon likväl stolt, ty det var ingen annan, som visste så mycket som hon. Det var ingen mer än hon, som visste, att orsaken till, att han uppfört sig så underligt i kväll var den, att han hade sorg och bekymmer. Och hon talade inte om det. Nej, inte för aldrig det! Det skulle liksom varit att förråda en hemlighet, som hon hade tillsammans med honom.

Dagen därpå kom inte Valerius till middagen. Men han skickade i stället ett kort med ursäkter för brådskanie göromål, som hindrade honom att infinna sig, och utom kortet äfven två eleganta små rosenbuketter en till Gertrud, och en till Hildur.

»Det är afbön för i går,» sade Gertrud, i det hon söp in doften af sin bukett och åter lade den ifrån sig på middagsbordet. »Han vill naturligtvis inte komma hit för han skäms. Men det är då också besynnerligt att ni herrar alltid ska rekvirera in så mycket vin.»

Följande middag saknade de emellertid också sin inackordering. Han hade sändt bud upp till Hugo på kontoret, att han alls icke fick tid att komma under de närmaste veckorna, emedan göromålen hopat sig på ett oroande sätt.

Detta rubbade något Gertruds teori om, att han skämdes för sitt uppförande. Att han gjorde det dagen efter var ju mycket sannolikt, men att han kunde hålla på med det i veckotal var inte lika troligt. Då hon och Hildur senare på kvällen sutto tillsammans vid sina broderier, lutade hon sig fram emot sin svägerska.

»Vet du hvad jag tror, Hildur?» sade hon.

Nej. Hildur kunde inte gissa det.

»Jag tror att han var förtjust i dig.»

Den unga flickan lät arbetet sjunka och stirrade ett ögonblick på Gertrud. Men så log hon ett misstroget, gladt leende. Nej, det trodde hon då inte. En sådan förmodan var väl så grundlös, som någon kunde vara.

»Ja, ja, du ska få se,» sade Gertrud. »Han kommer aldrig igen.»

Den som fick orätt var likväl Gertrud. Redan innan fjorton dagar gått om kom Valerius tillbaka och intog åter regelbundet sina middagar i Skoogs angenäma hem, där han lärt sig att trivas så väl. Han var sig alldeles lik, skämtsam och glad som förut, och den misstanke, som Gertrud uttalat, dog bort helt tyst och stilla. Det var ingen som vidare tänkte på honom annat än som en god vän i familjen.

TOLFTE KAPITLET.

fter den kvällen, då Buhrman förklarar för Hildur att han genomskådat Valerius, i stället för denne honom, hade han mer än en gång funderat på den upptäckt han gjort.

Visserligen förtjänade Valerius för den ovillighet han först visat, att man helt och hållet ignorerade honom, men Buhrman var nu en gång icke fallen för oförsonlighet, och dessutom kunde man icke neka till, att det i någon mån skulle bli en reklam för den ifrågasatta tidningen, om den trycktes på Balders ansedda tryckeri och detta ansågs vara intresseradt i företaget.

Doktor Knut Särnmark, den framstående föreläsaren vid arbetarinstitutet, och grosshandlar Ludvig Rosendal, protektionisternas argaste antagonist, som hoppades frihandelsvänliga underverk af det nya organet, hade såsom företagets ledare en af dagarna ett möte med honom för att afhandla tryckeri- och redaktörsfrågan. Man var litet obeslutsam huruvida man skulle våga anförtro sig i så opröfvade händer, som unge Wetterlings, hur lockande det än var i betraktande af sakens ekonomiska sida, ty han var villig att teckna ett stort antal aktier och kunde på grund af sina eller rättare sagdt sina föräldrars förmögenhetsvillkor betraktas som ett godt ryggstöd åt bladet. Skulle man besluta sig för detta arrangement eller se sig om på annat håll?

Då kom tanken på Valerius åter öfver Buhrman, och han gjorde en antydan om, att det kanske icke skulle vara alldeles lönlöst att ännu en gång höra sig för på Balders tryckeri, oaktadt man hört att förslaget verkligen skulle ha varit före i styrelsen och där rönt motstånd. De båda herrarna lyssnade med benägenhet. Den utsikt som Buhrman framställde innebar så vackra löften för tidningens framtid, att man enhälligt kom öfverens om att fresta lyckan ännu en gång.

Buhrman åtog sig att rekognoscera terrängen på nytt och gick en af de närmaste dagarna upp till Valerius på kontoret i föregifvet ärende att ordna något i afseende på den nya upplagan af sin bok.

Då denna angelägenhet var till fullo utagerad, och Buhrman redan stod med hatten i handen, framkastade han helt en passant en fråga om hur styrelsen upptagit propositionen om tidningsföretaget, som de talat om.

Valerius lyfte på hufvudet. Denna fråga kom verkligen oväntadt. Ingen af dem hade nämnt ett ord om saken, sedan den förra gången afhandlades på detta ställe. Det hade varit som en tyst öfverenskommelse, att den var förfallen.

»Jo,» sade han, »man var förstås — inte vidare för affären, annars hade du naturligtvis fått höra af mig.»

»Var det längesen den var före?»

»Ja, strax efter sedan vi talades vid.»

Skriftställaren kastade en genomträngande blick på sin vän, där han satt vid skrifbordet och helt lugnt sysslade med att lägga ihop och ordna några kontorsböcker, som han haft framme för att kontrollera en del uppgifter inför Buhrman. Han var naturligtvis alltför stolt att visa ett spår af

ångerfullhet öfver, att han låtit affären gå ifrån sig och försökte låtsa, som om han alls inte ägnat den en tanke på hela denna tid. Buhrman skrattade riktigt godt invärtes. Den där räfven skulle man nog snart lura ut ur sin håla.

»Nu har emellertid tiderna förändrat sig något, som du kanske hört,» sade han.

Hur så? Det visste han inte. Han hade så litet sysslat med de allmänna angelägenheterna på sista tiden.

»Jaså. Du vet inte att tidningen kommer ut den andra januari?»

»Nej.»

Den gången spelade han verkligen förvånad utmärkt bra. Och inte frågade han heller efter förläggaren, fastän Buhrman med flit gjorde en paus.

»Jag tror att du slappnat af i dina medborgerliga intressen, min kära Anton,» återtog han utmanande. »Inte frågar du efter hvad som händer och sker, och inte bryr sig heller någon om att upplysa dig.»

Det var ett stick rätt in i lyan, men räfven kom inte ut ändå. Valerius satt bara och smålog och snodde sina ljusa mustascher.

»Du får således strängt arbete på nyåret,» sade han helt lugnt.

Jo, det var nog troligt. Buhrman måste gå fram igen, slå upp rocken och sätta sig på skrifbordshörnet, medan han på sitt vanliga entusiastiska sätt beskref allt hvad han skulle uträtta, då han fick ett eget organ.

Det skulle bli som att få luft i lungorna, att få skrika ut allt hvad man hade på tungan, få säga det, som det kom för en omedelbart och friskt utan att behöfva låta tankarna ligga och mögla eller se dem skamfilade och stympade efter andras trånga mått och trånga spalter. Frihetens och personlighetens baner skulle vaja öfver de svarta typerna. Det skulle skymta öfver allt, genom den första raden och till den sista, och han skulle lära folk förstå och älska dess betydelse. Rum! Plats! Det var lösen. Rum för individen! Plats för honom att röra sig utan att stöta näsan mot en lag eller förordning, som inte är gjord för honom. Låt Norge sköta sig själf! Så många riken som möjligt! Helst ett i hvar by och utan kungar naturligtvis. Och hvart rike sina lagar, liksom hvar människa sina skor! Mjölk åt alla dibarn och stafningsskolor åt alla sexåringar! Men sedan ska den som tycker om kålen och spottar åt fläsket få äta kål och slippa fläsk, och den som tycker om fläsket och spottar åt kålen ska få äta

fläsk och slippa kål. Och den som ska bli skräddare, ska slippa läsa botanik.

Det var programmet.

Han hade talat sig så varm och lifvats så af tanken på sina många och stora uppgifter, att han alldeles glömt bort hvarför han egentligen kommit upp på kontoret.

»Och du tror, att du kommer in i kammaren på de där predikningarna?» frågade Valerius.

»Nå, jag är väl inte så dum, att jag serverar dem alldeles råa och enbara,» sade Buhrman småleende. »Man bakar in dem i litet pastej.»

Den andre tittade upp från sin bok.

»Vore det inte enklare och verksammare att servera dem oförfalskade och ge kammaren på båten? Där låter de heller inte servera sig utan pastej, det vet du nog.»

Buhrman satt och gungade med benet öfver bordskanten och såg på sin stöfvelpets.

»Det kan väl hända,» sade han.

Så upphörde han plötsligt med gungningen.

»Men, ser du, jag måste komma dit,» sade han med ett öppet och troskyldigt uttryck i de stadigt blickande ögonen. »Det är en sak, som jag inte kan afstå ifrån. Den är absolut nödvändig för mig, förstår du. Att man vill ha mig dit, är ju

som ett bevis på, att jag har rätt, att det finnes lefvande kraft och anklang i hvad jag säger. Jag måste veta att jag har folk med mig för att kunna känna och mäta min egen styrka.»

»Och personlighet,» inföll Valerius nickande.

»Ja.» Det blixtrade till i Buhrmans ögon, medan han lutade sig fram öfver bordet och stödde hela sin tunga kropp mot armbågen. »Det är just det. Det är i det intryck man gör på andra, som man lefver och har medvetande om sig själf. Och jag behöfver se mig i den spegeln för att kunna tro på mig själf och gå vidare på den väg jag beträdd.»

Med en lugn rörelse slog Valerius upp en af de hoplagda böckerna, hvori han nyss visat Buhrman de införda försäljningssummorna för hans nya roman.

»Är inte det här också att ha folk med sig?» frågade han.

»Jo, det har du rätt i. Och hade inte det stödet kommit, så hade jag inte suttit här. Gud vet hvad som då blifvit af mig. En vandrande jude kanhända, utan varaktig stad och utan ett band mellan sig och den öfriga mänskligheten.»

»Men,» fortsatte han efter ett ögonblick och kastade hufvudet tillbaka, »om man följt mig hit,

hvarför skulle man inte också kunna följa mig längre?»

»Jo, jag tror nog, att man skulle följa dig längre på den väg du går, om du går den som skriftställare och vägvisare. Och därför säger jag dig, som jag sagt dig en gång förut. Öfverge inte den banan. Den bör du hålla dig till och till ingen annan.»

Valerius hade stigit upp och gick fram och tillbaka på golfvet, äfven han värmd af ämnet. Det hade mer och mer blifvit hans uppriktiga öfvertygelse, att Buhrman icke passade till politiker. Väl kunde han så en sådd af nya ideer och föreställningar, som skulle mogna till frukt hos andra, men för tidens omedelbara behof hade han ingen blick. Hans ideal voro icke fattbara annat än på afstånd. Han var förberedandets och icke utförandets man.

Medan han gick där af och an och försökte klargöra allt detta för sin vän, satt Buhrman och hörde på i samma ställning som förut och utan att afbryta. Men hans ansikte hade fått ett annat uttryck, och det var misstroende i hans blick, då han någon gång såg upp. Minnet af hans ärende hade åter kommit igen, och han frågade sig själf hvad dessa förmaningstal egentligen hade att betyda.

Ty att de voro annat än fraser föreställde han sig icke ett ögonblick. Det var ju rena barnsligheterna att tala om, att en politiker icke fick ha storslagna och vida vyer, och han framkastade också en harm-sen anmärkning mot en så besynnerlig uppfattning.

Men Valerius lät honom knappast tala ut, förrän han svarade med en ifver, som förrådde, att detta var saker på hvilka han tänkt länge och mycket, och att han var glad att få säga sin tanke rent ut.

»Ja» sade han, »storslagna och vida vyer är nog bra att ha äfven som politiker, bara man också förstår att mäta allt med lämplig måttstock och inte försöker sätta svanvingar på en sparf. Men det är just det, du skulle försöka, Seth. Du är och blir författare. Du ser en typ, inte en massa af individer. Och som lagstiftare skulle du endast tänka på det bästa för denna typ, som du smält ihop i din hjärna af alla möjliga olika element, och hvilkens pretentioner gå långt förbi de små önskningsmål, om hvilka den stora massan individer kunnat ena sig. Du skulle bara se målet och inte anhaltstationerna på vägen, där man måste hvila för att hämta krafter. De närmaste behofven, och det personligaste hos människan, det förstår

du inte — kanske därför att du själf är så intensivt personlig.»

Så-å, han fortsatte i samma anda som på förlofningskvällen! Men nu hade han inte ens ursäkten af ett glas för mycket.

Seth Buhrman rynkade pannan. Det behagade honom inte att bli fränkänd den skarpa blick på det verkliga lifvets alla intima förhållanden, som han smickrade sig med att äga.

»Ja, jag hörde här om dagen, att du kommit under fund med, att jag egentligen inte förstår mycket,» sade han och reste sig från sin plats på bordshörnet.

Denna hänsyftning kom Valerius att skifta färg och stå tyst ett ögonblick.

»Minns du hvad jag sade då, så minns du väl också, att jag i alla fall erkände din öfverlägsenhet som författare, och att din blindhet berodde just på din begåfning.»

Buhrman gaf ett kort, något högdraget svar och gjorde min af att gå, men Valerius hindrade honom genom att fatta tag i hans arm.

»Låt oss vara vänner, Seth,» sade han »och låt mig säga dig det ännu en gång, så ska du slippa höra det sedan. Bry dig inte om det där riksdagsbråket! Har du någon tid öfrig från ditt författar-

skap och vill uppträda i dagens frågor, så gör det också skönlitterärt. Det är en sak, jag tänkt föreslå dig. Har du lust, att bli redaktör för 'Skandinavien'?»

Det var Balders nyinköpta veckotidning. Buhrman studsade vid det oväntade erbjudandet och for ut i ett utrop af öfverraskning. Hur hade man kommit att tänka på honom för den anställningen?

Å, det var naturligtvis ett infall af Valerius själf, men han visste, att man i styrelsen skulle bli alldeles förtjust åt arrangementet, i fall det låte sig göra.

Han såg så glad och belåten ut öfver sitt påfund, att hans ansikte riktigt strålade och Buhrman kände sig berörd mot sin vilja. Det var inte möjligt att tvifla på detta varma intresse. Men hur hängde allt detta ihop med hans retlighet på förlofningsaftonen? Skulle han verkligen inte vara pikerad för att man underlåtit att ännu en gång vända sig till honom med anbudet att förlägga den politiska tidningen?

»Säg mig,» sade Buhrman och återtog sin förra ställning på bordshörnet, »hvad skulle du svara om man nu kom och frågade om du ville förlägga vår tidning?»

»Jag skulle svara nej.»

Valerius stack händerna i rockfickorna och gjorde sig rak i ryggen.

»Det är ett företag, som aldrig kan gå,» återtog han, »och som förtroendemän i annans affär får jag inte fråga efter mina egna sympatier.»

Detta svar rubbade något Buhrmans teorier, och han såg fundersam ut, medan han slätade luggen på sin hatt. Men han fick genast en ny tanke, det vill säga en gammalny, som han tänkt förut och som endast väcktes ur sin dvala, kraftigare än förut. Man ville gagna på honom. Hvarför Valerius beklagat sig öfver honom den där kvällen var endast därför, att han hört att Buhrman vänt sig till unga Wetterling i och för utgifvandet af en broschyr, och han var nu rädd, att han äfven skulle bli otrogen i andra saker. Aha, man var ängslig att guldfågeln skulle flyga sin kos! Man ville sätta honom i bur. Man ville för hvad pris som helst hålla fast honom och hans populära namn.

»Nå, hvad säger du om mitt förslag,» frågade Valerius.

Buhrman svarade utan att lyfta ögonen:

»Tack du, jag ska tänka på det.»

Strax därefter tog han afsked utan att inlåta sig på någon vidare diskussion om saken, och Valerius kvarhöll honom icke heller med några

förespeglingar om dess fördelar. Han utbad sig endast att få svar, så fort som beslutet blifvit klart.

Hela vägen hem vandrade också Buhrman i djupa funderingar, och han stirrade framför sig så tankspridd och distrait, att han knappast hälsade på sina mötande bekanta.

Samma eftermiddag vid sjutiden gick Hildur öfver förstugan och ringde på hos Buhrmans. Det var vid den tiden hon numera alltid brukade komma på visit, fastän spellektionerna blifvit indragna, dels såsom öfverflödiga för att befordra de förlofvades sammanträffande, och dels såsom störande Buhrman i hans arbete, en olägenhet som han upptäckt helt nyligen, hvarför han lät Lena taga lektioner för en ny lärarinna, som meddelade undervisning hemma hos sig.

Annars brukade det förflyta några sekunder mellan ringningen och öppnandet, ty hvilken det var som kom, Maja eller Lena, så hade hon ett arbete att lägga ifrån sig och några steg att gå, men i dag öppnades dörren nästan omedelbart af någon, som tydligen endast gått och väntat på klockljudet.

Hildur drogs också genast in i en kraftfull famn, som likväl icke kvarhöll henne synnerligen länge. Med armen om hennes axlar sköt Buhr-

man henne in, och han lät henne knappast gå och hälsa på Lena, förrän han förde henne in till sig.

Men denna eftermiddag blef det icke som vanligt något förtroligt samspråk i soffan. Han slog sig icke ens ned bredvid henne utan satte sig i stället gränsle öfver skrifstolen midt emot och lade sina korslagda armar öfver ryggstödet.

»Jo, nu ska du få höra någonting,» började han och drog djupt efter andan för att stärka sig till den kommande berättelsen. »Hvad tror du en karl, som jag, kan vara värd?»

Vara värd! Hon förstod inte riktigt.

»I pengar. Ören eller kronor?»

»Tänker du sälja dig,» frågade hon skrattande.

»Jag vet inte. Men köpt kunde jag bli om jag ville. Och två tre tusen om året eller mer, tror jag nog man skulle vilja ge för mig.»

Skulle det vara skämt eller allvar? Det låg både själfbelåtenhet och förakt i hans leende min.

»Vill man binda dig?»

»Ja, just det. Man vill binda mig för att få behålla hönan, som värper guldägg, och så kanske för en sak till. — Ja, jag vet att du kommer att försvara honom,» återtog han ifrigt och slog med handen, »för du har en viss förkärlek för honom.

Men, ser du, den här gången blir det ändå litet svårt.»

Hildur behöfde knappast fråga hvem han menade. Hon visste det förut. Och så undfägnades hon med hela historien i ett par andedrag.

Buhrman hade tänkt och tänkt och tänkt på saken, och han kunde inte tyda den på mer än ett sätt.

Valerius var en listig karl och en klok karl. Han tänkte slå två flugor i en smäll. Först och främst ville han tillförsäkra sitt bokförlag en lysande affär, genom att binda hans namn vid den nyköpta veckotidningen och därigenom, förutom den direkta reklamördelen, äfven förvärfva en viss hållhake på honom, så att han icke skulle kunna öfverlåta sina arbeten åt någon annan. Och för det andra ville han kanske undanrödja en farlig medtäflare genom att begränsa hans verksamhet till skönlitteraturen, ty att han funderade på en riksdagsmannakandidatur för egen del till hösten, det tydde alla tecken på, och det talade man om i staden. Under samtålet på förmiddagen hade Buhrman hela tiden lyssnat till Valerius med tanken på att vissa undermeningar måste finnas. Det måste finnas några konstgjorda anledningar till alla de förklenande saker, som denne sagt om hans upp-

fattning och författareblick. Och nu hade han funnit dem.

Hvarken i historien eller reflexionerna blef han afbruten. Hildur satt och grubblade. Var det möjligt att Valerius kunde ha några så lumpna bevekelsegrunder till sitt handlingssätt? Skulle det inte vara tänkbart, att han gjort sitt anbud af det enkla skälet, att han ville skaffa sig en värdefull arbetskraft och på samma gång göra sin vän en tjänst, ty han visste likaväl som hon, att hvarje tillökning i Seth Buhrmans inkomster var välbehöflig. Men hon insåg, att det inte skulle vara mycket lönt att framställa dessa tysta frågor högt. Och hon drog sig för att göra det, ty Buhrman tycktes ibland bli misslynt, då hon motsade honom.

»Och du funderar på att bli redaktör för 'Skandinavien',» frågade hon småleende.

»Vill du att jag ska sälja mig?»

Han såg på henne, som om hon frågat, om han ville förråda sitt fosterland.

Drifven af en häftig impuls sprang hon upp och tog honom i famn, tryckte hans hufvud mot sitt bröst och kysste det, kysste det gång på gång detta stora, redbara, präktiga hufvud, så fritt från alla egoistiska tankar och så fullt af storslagna och vackra. Hvad kom det henne vid om han

dömde rätt eller orätt om Valerius. Naturligtvis hade denne på något vis förverkat hans förtroende, eftersom han var så benägen att misstro honom. Och det rörde ju inte henne. Hufvudsaken var, att hennes egen älskade skulle stå fast vid hvad han själf trodde på och ansåg vara sin uppgift. Hon var stolt öfver hans själfkänsla och okufliga mod, och hon hviskade sin ömhet och sin stolthet i hans öra mellan smekningarna och kyssarna.

Till svar drog han henne ned i sitt knä och höll henne ifrån sig, medan han betraktade det fina ansiktet med de fuktiga, strålande ögonen och sinnesrörelsen darrande i munnens mjuka linier.

»Min . . . min . . .!»

Det låg triumf i det sätt, hvarpå han slöt henne till sitt bröst. Det var som om han trott sig ha öfvervunnit något hemligt motstånd inom henne, som om han ändtligen vunnit henne till kropp och själ.

»Min . . . min egen,» hviskade han saktare.

Och med en känsla af oblandad lycka lutade hon sin kind mot hans. Det var ju ett löfte om gemenskap i allt, som de gåfvo och togo af hvarann. Hon hans, och han hennes. Det ena fordrade ju det andra.

TRETTONDE KAPITLET.

agen därpå var det främmande hos Skoogs. Man firade Gertruds födelsedag, och hela deras intimare umgänge var bjudet, således äfven Lena och Seth Buhrman.

Det var var första gången sedan den hemliga förlofningen blef bekantgjord för de närmaste, som Hildur skulle visa sig i större sällskap tillsammans med sin fästman. Naturligtvis hade de varit mera oförsiktiga i sina dagliga möten nu under denna sista tid än förut. Deras umgängeskrets gissade sig följaktligen till åtskilligt, och Hildur hade redan af upprepade hänsyftningar

anat, att man började misstänka rätta förhållandet. Hon var därför litet orolig, där hon stod och ordnade blomsterskålarna och småsakerna på salongsbordet i väntan på gästerna.

Hur skulle hon kunna spela sin rol väl i kväll, då hon visste att så många ögon skulle komma att iakttaga henne?

Och detta bref som aldrig kom! Som kanske aldrig skulle komma! Hur skulle hon stå ut med detta hemlighetsmakeri i ett helt år?

Men hon måste. Hon föraktade sig själf för sin brist på karaktersstyrka, men hon kunde inte undvara människors aktning, hur litet hon än frågade efter dem för öfrigt, och hon visste att hon skulle förlora den och göra sig misstänkt, om saken blef allmänt bekant. Bara på Gertrud kunde hon se, hur folks omdöme skulle bli. Gertrud var sig inte riktigt lik. Det hade kommit något förbehållsamt och stelt i hennes sätt emot henne. Hon nästan undvek henne en smula, var icke så angelägen som förr att draga henne med sig ut och nämnde sällan Seth Buhrmans namn. Det var som om hon skämdes för henne.

Hildur ställde sig framför den venetianska spegeln, som hängde på lut öfver solfjädersdekorationen i hörnet, och granskade sin toalett. Det

ljusblommiga, matta kinasilket smög sig mjukt kring hennes gestalt och klädde henne förträffligt, något som hon för öfrigt visste förut. Hon hade just valt den dräkten för Seths skull, för att han skulle se, att hon kunde se »hygglig» ut ibland.

Men nu var hon rädd, att den skulle vara för elegant, så att man skulle tro, att hon klädt sig för någon, och hon var färdig att gå in till sig och byta om klädning igen, då det ringde. Det var de första främmande som kommo, och hon fann sig afskuren all reträtt, ty ingången till hennes rum var ifrån tamburen.

Hon drog ännu en gång i puffarna och packade till de yfviga pösen.

»Ah,» tänkte hon tröstande sig något, »sidenet är så matt, att man kanske inte en gång märker att det är siden.»

Och därmed rätade hon upp sig i det fattade beslutet att hålla sig käck och stram.

I början gick det också bra. Hon hjälpte Gertrud att göra les honneur på ett utmärkt sätt och var gladare och tillgängligare mot sina bekanta än hon brukade vara. Men då hon midt under ett samtal med en sin kusin, en ung dam med snabb tunga och kvicka, rörliga ögon, såg Seth Buhrman inträda, kände hon, att hon växlade färg och sökte

sin räddning i att vända på hufvudet och låtsas frigöra sitt släp från ett stolsben.

Inom ett ögonblick hade hon också återvunnit sitt lugn, och kusinen hade troligen icke märkt någonting alls, såvida inte han, den förfärliga människan följt henne med ögonen, som om det inte funnits någon mer än hon i hela rummet. Och ändå hade hon bedt honom och tagit löfte af honom att vara försiktig.

Där hade hon honom nu som fastvuxen fem steg ifrån sig och betraktande henne med ett par strålande ögon, som om han sett en uppenbarelse.

Hvarför hade hon gifvit vika för sin frestelse och tagit den där förrädiska, ljusa klädningen. Hon borde i stället ha klädt sig så illa och gjort sig så ful som möjligt. Det hade varit klokt och förståndigt.

Men i alla fall kunde hon inte hjälpa att hennes hjärta klappade af glädje, just för att han stod där och stirrade, och så fort hon sett Gertrud draga af med den kvickögda kusinen för att uppsöka kottieriet inne i kabinettet, tog hon en annan af sina vänner, en liten tafatt, obetydlig flicka under armen och förde henne fram till bordet med de uppdukade förfriskningarna, i akt och mening att komma sin pliktförgätne beundrare litet närmare.

Och medan den lilla flickan lade dadlar och konfekt på sin assiett, behöfde Hildur endast vända sig om för att kunna hviska ett par ord till honom.

»Fy, Seth,» sade hon utan att hälsa, »du håller inte hvad du lofvat.»

»Gör jag inte! Har jag sagt ett ord...?»

»Men du kunde väl se på någon annan än mig.»

»Nej, det kan jag inte,» sade han med den älskvärdaste öppenhjärtighet och öfverfarande med blicken hela hennes smärta figur och det behagliga ansiktet, förskönadt af den originella frisyren, klädningens klädsamma, ljusa ton och det upplifvade uttrycket.

Hon vände sig tvärt ifrån honom, men han hviskade i hennes öra:

»Om du går, så följer jag efter dig.»

»Seth...!»

»Jag ska bara säga dig en sak. Någoting viktigt.»

»Nå så säg då, men fort.»

Det gick likväl inte så fort. Han betraktade henne leende ett par sekunder till, och så kom det äntligen:

»Du är söt och rar och fin, som ingen annan på det här rullande klotet.»

Det var det viktiga meddelandet.

Hon skyndade bort, i det hon ängsligt såg sig omkring. Han var omöjlig. Hvad han tänkte, det skulle han säga, och hvad han kände, det skulle han visa, kosta hvad det ville. Nog ljödo hans ord melodiskt i hennes öron, och nog omgåfvo hans betagna blickar henne med en atmosfer af romantik, men ändå . . . Ändå skulle hon velat, att han tänkt litet mera på hvad hon bedt honom om, och på hvad hon kunde få lida för obehag af hvarje oförsiktighet.

Hela kvällen gick hon i en beständig oro, ty han bättrade sig icke mycket. Bäst hon såg upp, mötte hon hans ögon igen, och bäst hon gick, var han bredvid henne för att hviska ett ord eller byta ett småleende. Hon satte sig vid flygeln bara för att få en lugn stund och ackompanjerade outtröttligt en ung doktor, som hade en ganska medelmåttig tenor och en stor lust för att sjunga.

Då han låtit höra sig i en god del af de sånger, som funnos i Hildurs och Hugos notförråd, stod han och ögnade begärligt i gluntarna. Om det bara funnits någon glunt bland sällskapet, så skulle han med nöje sjungit magistern.

Det blef en ifrig förfrågan efter en glunt, men ingen sådan ville anmäla sig, och den tillämnade

magistern slog till sist ihop det Wennerbergiska nothäftet och grep till ett annat.

Hildur böjde sig också ned och började leta bland häftena för att finna någonting passande, då hon märkte att någon stod tätt intill henne.

Det var Lena, som lutade sin mun till hennes öra.

»Jag vet någon, som kan sjunga glunten,» hviskade hon.

»Vet du,» utbrast Hildur öfverraskad, inte så mycket af själfva meddelandet som däraf, att det just var från Lena det kom. Hur kunde hon veta hvad ingen annan visste?

»Hvem skulle det vara,» fortsatte hon.

»Direktör Valerius.»

»Hur vet du det,» frågade Hildur ännu mera häpen än förut.

»Jag har hört det . . .»

Lena vände sig halft bort, liksom litet förlägen öfver sin sakkunskap i detta ämne.

»Hört honom sjunga! Hvar då?»

»Jo, en gång, när vi gick tillsammans på gatan . . .»

Hon tystnade, då hon mötte Hildurs förvånade ögon, som så tydligt frågade: »Brukar ni gå tillsammans på gatan?»

»Ja, ser du, det var en gång, när jag gick till spellektionen,» började hon om igen, talande mycket brådskande och tyst, som för att komma ifrån saken så fort som möjligt. »Jag mötte honom just som han kom härifrån och hade ätit middag, och som vi hade samma väg, så följdes vi åt en liten bit. Och då var det någon, som sjöng uppe ifrån ett fönster 'Känner du min moster, fröken Hoppenrath', och då svarade han, som gluntan sjunger. Jag minns inte hvad det är. Och så höll han på en lång stund och gnolade gluntarna. Och vet du, han har riktigt vacker röst.»

Hildur var inte alldeles böjd för att tro på Lenas uppgift om den vackra rösten, dels därför att hon inte i allmänhet litade så mycket på hennes musikaliska smak, dels emedan hon hade svårt att tänka sig, att man en längre tid dagligen kunde vara tillsammans med en person, som hade sångröst, utan att få höra af den. Emellertid såg hon sig omkring efter Valerius.

»Och så tiger han, när man frågar efter en glunt! Det ska han stå till svars för.»

»Men säg inte att det är jag, som har sagt det,» sade Lena ängsligt.

Hon var alltid färdig att krypa undan som en liten råtta, så fort det var minsta fråga om att

draga fram henne i dagern. Hildur såg undrande på henne. Männ tro hon ofta träffade Valerius, då hon gick till spellectionerna?

I detsamma fick hon se honom strax bredvid och skyndade sig genast bort att tala med honom.

»Vet ni, jag har hört hviskas att ni sjunger.»

»Har ni hört det hviskas,» sade han småleende. »Ja, det är nog bäst att tala så tyst och så litet som möjligt om den saken.»

»Men ni sjunger ändå?»

»Ja något.»

»Gluntarna?»

»Ibland.»

»Och så ville ni inte sjunga för oss?»

Hon grälade riktigt ordentligt på honom, som hon lofvat. Men han tog det helt lugnt och gemytligt. Han hade inte tänkt sig att sällskapet skulle göra någon förlust genom att slippa höra honom. Men, herre gud, om man nu inte ville låta öfvertyga sig på annat sätt om den saken, så kunde han ju gärna sjunga en bit.

Och därmed gick han bort till pianot och började resonnera med den unge doktorn, som sken upp af förtjusning öfver att verkligen få till stånd litet gluntsång, som han älskade öfver allting annat. Hildur satte sig ned för att ackompanjera.

och hon blef förvånad redan vid de första försöktonerna, som den nykomne duettsångaren lät höra för att klara strupen. Men ännu mera blef hon det, då sången började, och han lät rösten svälla ut. Det var en fyllig baryton, icke så stor, men ytterst mjuk och behaglig. Föredraget var känsligt och humoristiskt, nästan lekande.

Då första glunten var slut uppstod ett riktigt sorl i salongen. En stor del entusiastiska åhörare kunde inte afhålla sig från att applådera. Man kom in ifrån de andra rummen, och begäran om fortsättning hördes från alla håll.

De båda sångarna läto heller inte bedja sig. De sjöngo glunt på glunt, och till sist slog Valerius sin kamrat ur brädet genom att solo sjunga »Per svinaherde».

Efter den sången ville man aldrig släppa honom från flygeln, och hur medgörlig han än var, började han likväl protestera, då budet om att supéen var i ordning kom i behaglig tid och afbröt all vidare sång och musik.

Men Hildur hade ännu inte återhämtat sig från sin öfverraskning. Hur kom det sig till, att man inte haft någon aning om denna hans begåfning förr än nu? Han hade alltid visat sig förtjust i Hildurs musik. Att han njöt af operor och

konserter visste hon också. Och att han ägde ett godt, musikaliskt omdöme hade han mer än en gång ådagalagt. Men att han själf ägde sångens härliga gåfva, det hade inte fallit någon in att tänka på och inte honom att uppenbara.

Medan han fortfarande gnolande stod och tittade i nothäftet, betraktade hon honom förstulet. Hon tänkte att hon aldrig sett en så enkel och naturlig människa som han. Inte ett tillfälle kunde hon minnas, då han gjort något för att framhålla sin person och sina intressen. Han talade nästan aldrig om sig själf, och det var endast händelsevis, liksom nu, man fick veta något närmare om honom. Men själf var han så intresserad och vaken för allt omkring sig.

Och mellan dessa tankar trängde sig plötsligt fram en känsla af ånger. Hvarför hade hon inte med ett ord tagit honom i försvar i går, då Seth beskyllt honom för sådana lumpna, egoistiska beräkningar? Var det verkligen möjligt att en människa, som så litet tänkte på sig själf som Valerius gjorde, kunde vilja befatta sig med ett så simpelt taskspeleri till sin egen fördel? Nej, Seth måste ha misstagit sig. Han var häftig och passionerad och lät ofta leda sig af sin inbillningskraft.

Skulle herr direktören inte bjuda henne armen?
Hon hade med flit vändt sig bort från doktorn-
tenoren, för att denne icke skulle förekomma ho-
nom, och sysslade nedböjd vid flygeln. Men nu
måste hon resa sig upp.

»Ska vi inte gå,» sade hon hastigt till Valerius,
som naturligtvis bugade sig på denna uppmaning,
och de lämnade rummet tillsammans.

»Ni är bra underlig,» återtog hon, högt fort-
sättande sina tysta funderingar, »att kunna tiga med
en sådan röst!»

»Om jag hade tegat med den, så hade väl inte
fröken Lena kunnat veta något om den.»

Hildur brast ut i skratt. Så hade då Lenas
hemlighetsfullhet inte tjänat något till. Han hade
lyssnat till deras samtal.

»Jaså, ni hör så bra på långt håll,» sade hon.

»Nej, på långt håll ser jag bättre än jag hör.»

Hon ruskade på hufvudet och underrättade
honom om, att hon märkt att han var en farlig
person, som man måste taga sig i akt för. Men
så återvände hon till den märkvärdiga upptäckt
hon nyss gjort och som inte upphörde att syssel-
sätta hennes tankar.

När man nu kunde sjunga, hur kunde man
låta bli att sjunga jämt?

»Å, gud ske lof, det finns andra saker att höra på här i världen än ens egen röst.»

Detta svar gjorde henne tyst. Det föreföll henne så karakteristiskt för hela hans väsen. Alltid höll han sig själf undan på detta vis, fastän hon inte reflekterat öfver det förut.

Men just denna tillbakadragenhet uppväckte hennes nyfikenhet. Under hela denna sista tid hade Buhrman så uteslutande upptagit hennes tankar och tillfredsställt hennes oroliga fantasi, att hon alls inte känt af sin gamla längtan efter nya människor och en ny horisont. Men nu vaknade den upp, då hon skönjde ett oupptäckt område. Den som dolde sina bästa gåfvor som han, bar kanske mycket inom sig, som det kunde vara lönt att se.

De få dagar, som de åter träffats efter uppehållet i hans middagsbesök, hade dock hans sätt varit något förändradt. Det var liksom mera reserveradt, och hon saknade en god del af de små artigheter och uppmärksamheter som han ägnat henne förut, någonting, som naturligtvis berodde därpå, att man alltid är artigare mot en oförlofvad än mot en förlofvad ung dam. Och hon hade också upptagit det som en helt och hållet naturlig sak. Men ändå . . . Om han inte längre brydde sig om att vara artig emot henne, så behöfde han

väl ändå inte draga in på den vänskapliga och kamratlika ton, som rådt dem emellan och som hon nu ifrigt önskade att lifva upp igen. Ty, hur skulle hon annars kunna få veta något mer om honom och tillfredsställa det upptäcktsbegär, som väckts i hennes hufvud?

Medan Valerius var framme vid bordet för att servera henne, stod hon och tänkte på allt detta och beslöt att vara så älskvärd och vinnande mot honom som möjligt, för att han skulle kunna se, att hon i motsats till andra förlofvade flickor inte bytt bort ögon, öron och förnuft mot en fästman, och att de godt kunde ha lika trefligt tillsammans som någonsin förr.

Då han kom igen med den fyllda tallriken gick hon genast fram till närmaste oupptagna lilla bord och slog sig ned.

»Här kan vi sitta,» sade hon och drog beställsamt fram en stol äfven åt honom. »Men nu får ni lof att skaffa er själf någonting att äta.»

Han gick. Innan han hunnit tillbaka för andra gången var likväl hela den lilla trefliga anordningen skämd. Ett husvillt par kom och frågade om det fick slå sig ned vid bordet, en begäran, som naturligtvis måste beviljas, och så blefvo Hildurs anslag mot Valerius fullständigt korsade. Som

de nykomna voro glada och sällskapliga, blef emellertid samtalet mellan de fyra bordsgästerna allmänt och särdeles gemytligt, och Hildur resignerade ganska tålmodigt. Gömdt var icke glömdt. Hon hade mer än en dag till sin disposition för att utföra sina planer.

Men bäst hon satt helt lugnt inbegripen i konversationen, fick hon höra Buhrmans röst bredvid sig. Då hon såg upp hade hon hans präktiga, stora hufvud med de leende ögonen alldeles öfver sin axel.

»Kom nu,» sade han med den naturligaste ton i världen, »vi har ett bord därborta.»

Hon blef obehagligt öfverraskad. Hur kunde han blottställa henne på det viset? Komma och helt enkelt taga henne från kavaljer och bordssällskap, som om han velat visa alla människor, att han hade bättre rättigheter än de. Hvad skulle de tänka? Hon vågade inte se sig omkring, men tvingade sig till att småleende förklara, att hon satt bra där hon satt.

Till hennes förskräckelse böjde han sig ännu djupare ned öfver henne och hviskade i hennes öra en hel hop saker, som hon knappast hörde. Men det gick ut på, att hon måste komma, annars

dog han af ledsnad eller också gick han sin väg. Nu kunde han inte stå ut längre.

Bara för att göra ett slut på dessa komprometterande hviskningar reste hon sig och försökte framföra någon slags ursäkt, öfvertygad om, att hon nu i alla fall var prisgifven åt alla kvicka tungor i hela salen.

»Ska ni verkligen gå,» frågade Valerius beklagande. »Är det för den där lilla friherrinnans skull?»

Han gjorde en diskret gest åt det bord, hvifrån Buhrman kommit, och där friherrinnan Stjernstråle blifvit placerad som Buhrmans dam, under det baronen var Gertruds kavaljer. De voro bägge för första gången i den Skoogska familjen, och man hade hela kvällen visat dem artigheter framför de andra gästerna.

Hildur förstod genast och lyste upp af tacksamhet.

»Naturligtvis. Man är ju tvungen att representera,» svarade hon med en suck och ett småleende.

»Ja, så går det, när man inte lyder. Då blir man hämtad med tjänliga medel,» sade Valerius. »Jag har nog sett hur fru Gertrud suttit och vinkat åt er hela tiden.»

»Har ni verkligen . . .» Hildur hade skälmen i ögonen och var glad och upprymd igen.

Med en hjärtlig nick åt sin öfvergifne kavaljer, tog hon Buhrmans arm och följde honom öfver rummet, lycklig öfver att han åtminstone hållit god min och icke förstört reparationen. Nu kunde hon då hoppas att oförsiktigheten kanske icke blifvit så mycket observerad. Men bannor skulle då Seth ha.

Hon började också med dem utan dröjsmål, men slutade dem nästan med detsamma. Det var henne omöjligt att fortsätta, då hon mötte hans ögon, som strålade af förtjusning öfver det lyckade påhittet.

»Jag fångade dig ändå,» sade han med ett så naivt skryt öfver sin dumdristiga bragd, som så när gjort henne till föremål för det allmänna pratet, att Hildur måste skratta.

Han var ett stort, rart barn.

Efter supéen gick hon genom alla rummen och sökte efter Valerius. Hon brann af begär att få trycka hans hand riktigt hjärtligt, riktigt varmt för den finkänsliga tjänst han gjort henne. Men hur hon sökte fick hon inte reda på honom. Han hade aflägsnat sig, utan att någon märkt det.

FJORTONDE KAPITLET.

mellertid var det inte endast åt Hildur, som Valerius gjorde tjänster. Några dagar senare kom han i tillfälle att äfven göra en sådan åt en annan ung dam.

Det var en eftermiddag i början på december. Han hade slutat sitt arbete på kontoret och var på väg därifrån, då han mötte Seth Buhrman på gatan. Denne hade hållit sig märkvärdigt osynlig allt sedan han blifvit föreslagen att mottaga redaktörskapet för tidningen Skandinavien, och ännu hade han inte afgifvit sitt svar. De gånger de händelsevis träffats under denna tid hade Valerius icke velat beröra detta ämne för att icke synas

vilja influera på Buhrmans beslut, medan han kanske ännu öfverlade med sig själf. Men nu tyckte han att betänketiden kunde vara tillräcklig, och han begagnade sig af slumpen, som förde dem tillsammans för att taga vännen i förhör om hvarför han dröjt så länge.

Svaret kom också, fastän med många omständigheter. Buhrman hade dröjt, därför att han velat tänka sig för.

Detta var nu sanning, men inte hela sanningen. Det var sant att han dröjt med svaret, därför att han ville tänka sig för. Men hvad han ville tänka på, var icke det beslut, som skulle fattas, ty det var fattadt från första stund, utan han ville tänka på det sätt, hvarpå han skulle framföra sitt afslag, så att han skulle kunna öfverrumpla förslagsställaren och blotta hans dolda afsikter. I och för detta ändamål hade han också hört sig för på flera håll om Valerius' förmodade afsikter på riksdagsmannakandidaturen i höst, utan att likväl ännu ha hunnit samla något afgörande bevisningsmaterial. Men det rubbade naturligtvis icke hans öfvertygelse. Och ehuru han inte var så väl beredd, som han hoppats att bli, drog han sig dock icke för att inlåta sig på ännu en diskussion om den sammanblandade riksdags- och tidningsfrågan, under hvars

lopp han bespetsade sig på att upptäcka någon achilleshäl hos sin interlokutör.

Han föreslog honom därför helt frimodigt, att de skulle gå in på en närbelägen mindre restaurant och dricka ett glas whisky medan de afhandlade frågan.

Valerius hade ingenting att invända mot propositionen, och ett par minuter därefter trädde de således tillsammans in på restauranten. Men sedan de tagit af sig ytterkläderna fastnade Buhrman för en utgående bekant, och medan de växlade några ord gick Valerius in för att se sig om efter plats.

Det var nästan tomt inne i salen. Blott ett enda bord var upptaget. Men där var det också så mycket liffigare. Sällskapet utgjordes af tre unga herrar i nitton, tjugo års åldern med det lediga sätt, som utmärker bättre affärsbiträden, och två unga damer, som sutto med ryggen åt honom och om hvilka han iakttog, att den ena hade röd-blondt hår. Den andra pratade och smått koketerade med den elegantaste af herrarna, som tycktes mycket intresserad, och bäst det var sade han någon kvickhet, som kom henne att fnissa till med en så våldsamt munterhet, att hon böjde ned hufvudet under skrattparoxysmen.

Valerius frapperades både af skrattet och den hvita, smala halsen. Det var någonting han tyckte sig känna igen, och han gick ovillkorligen ett par steg längre fram för att se närmare på den unga flickan, som hade så roligt.

Liksom om hon anat att någon betraktade henne, vände hon sig plötsligt om. Hans aning hade inte bedragit honom. Det var Lena Buhrman.

Lena Buhrman i detta sällskap på en restaurang! Denna lilla flicka, något af det skäraste och finaste man kunde se, vaktad och omhuldad som en ömtålig blomma, hade smak för sådant umgänge och sådana nöjen! Han trodde knappt sina ögon:

Det lilla rosiga ansiktet bleknade synbart, då han hälsade, men hon vände sig genast bort igen och satt tyst och stel, som slagen af förskräckelse. Hon kom sig icke en gång för att besvara hans hälsning, och det enda tecknet på att hon kände igen honom var, att hon oroligt följde honom med ögonen, då han gick fram åt den sida där hon satt.

Hvad skulle Buhrman säga om han kom in och fick se henne? Det skulle säkert bli en öfverraskning för honom, och med tanken på hans häftiga lynne var det inte godt att veta hvad som kunde ske.

Valerius gick hastigt fram till bordet och lutade sig öfver Lenas stol.

»Får jag säga er ett ord,» sade han.

Hon reste sig genast som ett lydigt barn och gick med honom ut i det närgränsande rummet.

»Jag ville bara tala om för er, att jag är i sällskap med er far,» sade han kort.

Hon spratt till och fäste ett par stora, förskräckta ögon på honom.

»Om ni inte vill stanna kvar,» sade han, »så finns här en annan utgång.» Han visade henne in i den andra tamburen. »Och om ni vill, ska jag underrätta ert sällskap, så att ni inte behöfver gå ensam hem. Ni kan ju vänta här eller utanför.»

Ett sakta »ja» var allt hvad svar han fick. Hon knappast såg på honom och tackade inte en gång för hans välvilja. Det var allt för rysligt att ha blifvit gripen så där på bar gärning, för att hon skulle kunna ha en redig tanke i behåll.

Han skref ett par ord på ett visitkort och bad en kypare lämna det till den unga damen därinne i salen. Det omtalade endast att hennes goda vän var trött, ville gå hem och väntade därute.

Då kyparen gått, stod Valerius kvar ett ögonblick ännu. Det gjorde honom ondt om den

stackars lilla varelsen bredvid honom, som nyss suttit därinne så glad och fri som en kvittrande fågel och pratat och skrattat så uppsluppet, som han aldrig trott henne om att kunna göra, och som nu stod där förskrämd, infångad igen och iklädd sin gamla hamn, den oskuldsfulla, blyga, omedvetna unga flickans skepelse, som man annars alltid såg eller ville se henne i.

»Se så,» sade han uppmuntrande, »det är ju ingen skada skedd.»

Men hon ville hvarken svara eller se upp. Hon stod bara sysselsatt med att rulla ihop sitt parapy och fick det aldrig nog jämt och bra.

»Ja, nu kommer de nog strax,» tillade Valerius i det han gick in igen. Han vågade inte dröja längre af fruktan att Buhrman skulle söka efter honom. I dörren mötte han det utgående sällskapet, och därinne satt Buhrman mycket riktigt otålig och i begrepp att gå upp och höra efter hvart han tagit vägen.

En sysselsättning hade han dock haft medan han väntat. Han hade känt igen och gifvit akt på lilla fröken Mimmi och undfågnade nu Valerius med en lång berättelse, om hur han redan vid första ögonkastet sett hvad det var för ett litet fruntimmer, och hur han räddat sin dotter från

att komma i umgänge med denna unga äfventyrslystna dam.

Det var först efter sedan den historien var fullständigt kommenterad, som de öfvergingo till den fråga, som de egentligen kommit tillsammans för att afhandla.

»Ja,» sade Buhrman, gjorde en förberedande paus, vred omkring sitt glas några hvarf och såg upp igen, »det är egentligen en liten nyhet jag har att berätta dig.»

Och så kom nyheten fram, utgörande i all sin enkelhet ett bestämdt svar på Valerius' förslag om redaktörsbefattningen.

Det var afgjort, ja, det hade blifvit afgjort just samma dag, att den nya politiska tidningen, hvars namn var »Förposten», skulle utkomma från Harald Wetterlings tryckeri och med denne till redaktör, allt detta dock på det uttryckliga villkoret, att han, Seth Buhrman, blefve den osynliga, politiska ledaren, på hvilken begäran han också gått in.

Detta var hvad Valerius fick veta. Men Buhrman lyckades däremot harmligt nog icke få veta någonting alls i gengäld, hvarken om de känslor, hvarmed hans vän mottog denna underrättelse, eller om dennes riksdagsmannafunderingar, eller

om den grämelse hvarmed han måste åse att guldhönan flög ifrån honom.

Men han tröstade sig förhoppningsfullt nog med tanken: »bättre lycka nästa gång!»

Följande eftermiddag, då Valerius ätit middag hos Skoogs och begaf sig tillbaka till sitt arbete hände det sig, liksom det händt ett par gånger förut, att han träffade på Lena, som just vid samma tid var på väg till sin spellection.

Denna gång råkades de strax utanför porten, och han kunde inte återhålla den tanken att hon gått där och väntat på honom, ty hon vände på hufvudet med detsamma han kom ut.

De gingo gatan framåt tillsammans, hon mycket fåordig, och han helt grannlaga pratande om allt möjligt annat än om gårdagens tilldragelse. Plötsligt besvarade hon en anmärkning af honom med någonting, som alls inte var svar på tal.

»Pappa skulle allt ha blifvit förskräckligt ond, om han fått se mig där i går,» sade hon långsamt och allvarligt.

Den nätt och jämt undgångna katastrofen var tydligen något, som sysselsatte hennes fantasi på det liffigaste.

»Jaså, ni tror det?»

»Ja, han tänker förstås inte, att jag kan vilja . . . vilja vara med ibland . . . Han tycker att man ska hålla sig för fin och god till allting. Men hur . . .» Hon såg upp till honom med ett par öppna, fuktiga ögon och talade så lågt och ifrigt att hon sväljde bort en del af orden, »hur ska man då någonsin kunna få ha något roligt . . .?»

Med ett ryck flyttade hon om notportföljen till andra armen, och det kom något trotsigt i hennes min och ton, som var alldeles olikt henne.

»Och man kan väl inte alltid bara gå och tänka på, att man inte får göra det och inte vara med den och inte med den,» fortsatte hon.

Ögonblicket därpå hade hon likväl redan lagt band på sig.

»Fastän jag vet ju,» sade hon, »att det är styggt af mig, förstås. Och ingen tror mig vara sådan, hvarken pappa eller någon annan. Men nu så vet ni det, då.»

»För resten,» återtog hon brådskande i en annan ton, liksom rädd, att han skulle tro henne om för mycket ondt, »så var det då inget farligt. Det var bara några goda vänner till Mimmi Hellström, som var med. De har gått på dansen och är mycket snälla och hyggliga gossar allihop.»

Valerius log.

»Ni hade allt ganska trefligt innan jag kom,» sade han.

»Ja-a. Vi hade träffat dem på gatan och när de frågade, om vi ville följa med ut och gå, så svarade Mimmi, att vi skulle gå hem och äta kväll. Och då frågade de, om vi inte ville dricka te och äta smörgåsar med dem. Och så stukade vi dem, och gick med. Och så...»

Hon afbröt sig tvärt, då hon märkte att han smålog hela tiden. Han gjorde bestämdt narr af henne.

»Ja, det var visst mycket dumt,» sade hon och tittade ned i gatan.

»Nej, hvarför det...?»

Han hejdade sig. Det gladdde honom att hon roat sig. Han unnade henne af allt hjärta att en gång riktigt ha fått vara sig själf, kokettera litet och fått släppa fram en smula af sitt eget lilla syndiga, ursprungliga jag, som han anade annars ständigt hölls i skuggan. Men det var kanske inte riktigt välbetänkt att gifva sitt fulla bifall till sådana friheter som gårdagstillställningen.

»Ja, det vill säga,» återtog han, »det föreföll mig nu inte, som om sällskapet varit så vidare väl valdt. Och inte är det kanske heller så passande att en ung dam superar ensam med en liten

väninna och hennes kavaljerer. Det vore allt bäst att vara litet mera noga.»

Vid hans »hvarför det» hade Lena kastat upp hufvudet med öfverraskad och nyfiken min, men hon sänkte det igen, då hon märkte, att det ändå blef bannor af.

Emellertid var hon inte alltför nedslagen, då deras vägar skildes och han med en vänskapligt förtrolig hälsning försvann åt sitt håll. Hon hade redan mindre samvetsqual nu än i natt, då skammen öfver att ha blifvit ertappad på bar gärning blandades med ångern öfver att ha bedragit sin far och skaffat sig olofliga nöjen bakom hans rygg. Det var alltid bättre att kunna tala med någon om en ledsam sak, än att ha den alldeles för sig själf, och det föreföll henne, som om smygeriet inte vore så stort då. Valerius hade ju för öfrigt inte ansett hennes brott så himmelsskriande. Hon kände på sig, att han inte fann det vara något ondt i, att hon roade sig litet i samma stil som i går, bara sällskapet varit bättre valdt och stället mera passande. Och hon erkände verkligen för sig själf, att de där herrarna i går inte voro riktigt i hennes smak. Hon skulle aldrig vara tillsammans med dem mer. Men den där gymnasisten, som skrifvit brefvet till henne, ja brefven, ty det hade

kommit flera efter det första, han som dansade polka så bra baklänges, han var då betydligt finare, fastän han var väl ung. Hon undrade om inte Valerius skulle tycka, att han var hygglig. Bara hon nu kunde tänka ut något riktigt oskyldigt och passande sätt att träffas. Kanske när skridskobanan blef öppnad . . .

Så, nu var hon vid spellärarynnans port, sprang raskt upp för trapporna och spelade upp i det allra bästa humör i världen. Skalorna löpte lätt, och styckena gingo flytande. Hvarför, det visste hon inte, om det inte var därför, att hon själf kände sig så lätt och fri.

Då hon kom hem igen, satt hennes far i salongen med sitt whiskyglas framför sig, som han höll på att laga i ordning.

Men han var icke ensam. Bredvid honom i soffan, likaledes med ett whiskyglas framför sig, satt en ung man, lång och gänglig med ett smalt ansikte, uppspärade, bruna ögon och ett svart, slätt hår, som låg alltför ordentligt kammadt och benadt åt sidan för att vara ovårdadt, men som hängde alltför långt ned öfver panna och tinningar för att vara elegant. Det var kanske meningen att det skulle vara originelt.

Han presenterades för henne som redaktör Harald Wetterling, utgifvare af den till nyåret utkommande tidningen »Förposten».

Så fort den unge mannen satt sig ner igen, gick Lena in till sig. Hon var van att lämna sin far i fred, då han hade gäster och sällskapade aldrig med dem annat än vid måltiderna. Och hennes umgänge med dem vid dessa tillfällen inskränkte sig för öfrigt till endast några artiga fraser å främmandets sida och några blyga och knapphändiga svar från hennes.

Länge fick hon likväl inte sitta för sig själf, förr än det ringde. Det var Hildur, som kom på sin vanliga eftermiddagsvisit. Man var mera i fred inne hos Buhrmans än hos Skoogs, och det var därför öfverenskommet, att de förlofvade i vanligaste fall skulle träffas hos Seth. Men för att undvika för mycket prat, gick Hildur aldrig dit in, då hon visste att Lena var borta, och de dagar hon hade lektion blef besöket uppskjutet, tills hon kunde vara hemma igen.

Det dröjde emellertid innan Hildur kom in, och Buhrman, som mycket väl visste, hvem det var, steg upp och gick ut i tamburen af fruktan att hon skulle gå, då hon fick höra att det var främmande. Hon var också på väg ut igen, men

fick inte sin vilja fram. Han drog henne bara helt enkelt med sig in och föreställde henne som sin dotters vän.

Därpå vände han sig till Lena, som följt efter och förklarade, att de gärna kunde sitta där vid bordet hos dem. De hade alls inga hemligheter att tala om.

Och det hade de heller inte. De talade nästan uteslutande om tidningsskötsel och politik, tills Hildur slutligen började förarga sig och önska, att det verkligen varit hemligheter, som de haft att afhandla, så att hon och Lena sluppit sitta där som ett par stumma dockor och kunnat få gå sin väg. För artighets skull hänvände man sig visserligen till dem ibland med en fråga eller en anmärkning, som det inte fanns någonting annat att svara på än ett ja eller ett nej. Och tillade Hildur mot förväntan ännu några ord, så blefvo de fullkomligt obeaktade. De bägge herrarna voro alltför upptagna af sina gemensamma angelägenheter för att låta locka sig till några snedsprång från ämnet.

För öfrigt var det som vanligt Buhrman, som talade mest. Han utbredde sig om sina idéer och sin ståndpunkt för sin nya gäst, och denne lyssnade med vördnad och andakt, gjorde små bugande gester med öfverkroppen, då någonting särskildt

slog an på honom, och nöjde sig i allmänhet att utläggande fortsätta på de meningar, som Buhrman börjat.

Men någon gång gjorde han ett kast med hufvudet för att få den långa pannluggen att ligga åt andra sidan och tittade upp med sina utspända, bruna ögon.

Då hade också han någonting att säga. Och om det inte var kvickt, så var det inte heller dumt. I de flesta fall var det någon liten detaljanmärkning af praktisk betydelse, och han tycktes vara mycket belåten med sig själf, för att han kommit att tänka på den och ville inte släppa tag förrän han fått den erkänd, ehuru han med många hostningar och småleenden och bugningar bad om ursäkt för att han ännu en gång ville taga den synpunkten i skärskådande.

Hans sätt var en egendomlig blandning af något tafatt och klumpigt men ändå djärft. Han uttryckte sig torrt och tröttande. Men det var någonting segt i hela hans väsen, som tydde på en uppåtsträfvande energi.

Hildur hade för länge sedan upphört att intressera sig för samtalet, och i väntan på supén, som hon lofvat stanna öfver, tagit sin tillflykt till Lenas handarbete. De bägge flickorna sydde flitigt

på samma broderi, och då Maja kom och jagade herrarna in i Buhrmans rum för att få börja dukningen, erbjödo de sig beredvilligt att hjälpa henne.

Under måltiden var redaktör Wetterling icke längre politiker. Han hade tydligen sina anspråk på att äfven bli ansedd för sällskapsmänniska, och gjorde verkligen hvad han kunde för att visa sig angenäm för damerna. Han berättade ganska flytande, fastän alltid med omutligt allvar, en viss docerande ton och ett ängsligt sökande efter ämnen, som kunde lämpa sig efter damernas smak och nivå.

Apropos färskt smör, hade damerna hört talas om att smöret kommer att bli billigare, men mjölken och grädden mycket dyrare? Det skulle bli den naturliga följd af en ny smörmaskin, som han sett afprofvas här om dagen. Det var verkligen ett människosnillets under, en tankens triumf. Separatortn kommer att bli distanserad på det bedröfligaste. Den kan inte frambringa hälften så många kilo smör om dagen som den nya maskinen. Och den kommer att förorsaka oerhörda omhvälfningar. Han trodde att smöret skulle bli tio, ja, kanske tolf procent billigare än nu. Han kunde nästan räkna ut det precis.

Och därmed började han att göra så vidlyftiga beräkningar om hvad inflytande den utländska varumarknaden skulle ha på denna affär, att han kunde ha hållit på att tala en half timme om den saken, så vida han inte blifvit afbruten. Att bli afbruten tycktes för öfrigt icke bekymra honom så mycket. Han var troligtvis van vid det, och började om med något annat ämne, så fort han fick tillfälle.

Apropos att gå hem, så kunde det aldrig falla honom in att åka, om han än bott aldrig så långt bort. Människor går i allmänhet alldeles för litet. Man tänker för litet på sina ben. Man blir abnormt utvecklade. Se bara. Lilltån håller ju redan på att försvinna. Om tusen år har vi ingen lilltå mer.

Och när Hildur och Lena brusto i skratt, fortsatte han med en protesterande min:

»Det är vetenskapligt. Jag försäkrar, det är strängt vetenskapligt bevisadt. Hvart ska det ta vägen? Hvem vet, om vi om två tusen år har några fötter?»

Det hade sig litet svårt för honom att få de andra att deltaga i hans bekymmer för denna dystra framtidsutsikt, men han gjorde i alla fall sitt bästa, kastade om luggen allt oftare och framställde sina

åsikter från så många olika synpunkter, att Hildur från att skratta började gäspa i smyg och kände det som ett lättnad, då Buhrman utan att fråga efter om han hunnit till punkt eller ej började tala politik igen.

Så fort man rest sig upp från bordet, passade hon också på att taga god natt, hellre försakande att få tala ett ord enskildt med Seth, än att vänta ut herr redaktören.

Men Buhrman följde henne ut ur rummet. Och medan han ömt svepte schalen omkring henne, frågade han, om hon inte haft trefligt. Wetterling var ju en riktigt hygglig gosse. Eller hur?

Hon såg på honom litet, innan hon svarade, för att se om han verkligen menade allvar.

Jo, han menade allvar. Så olika kunde således tyckena vara. Kanske hon likväl varit litet retlig och orättvis, därför att hon känt sig försummad, tänkte hon. Och dels för att inte fälla något förhastadt omdöme, dels för att inte göra Seth ledsen, eftersom han tycktes sätta så stort värde på sin nye vän, svarade hon småleende:

»Ja, ganska hygglig.»

»Kanske litet naiv bara,» återtog Buhrman.
»Han har inte haft så mycket tillfälle att vara ute i sällskaper. Föräldrarna är förmöget bergsmans-

folk, som flyttat hit i höst. Originaler bägge två. Vi ska ta hit dem en dag, så ska du få titta på dem.»

Hildur nickade småleende till tack, men i det hon skyndade ut bad hon i sitt stilla sinne gud bevara sig från alla de tre originalerna.

Denna bön blef dock icke uppfylld. Redan söndagen därpå blefvo hon, Gertrud och Hugo inviterade att tillbringa eftermiddagen hos Buhrmans, tillsammans med deras nya umgängesvännar, brukspatron Wetterlings med son. Och Hildur hade den ledsnaden att konstatera, det hennes farhågor besannade sig. Brukspatronen och hans fru voro alls inte några treffigare originaler än deras son.

Patronen själf var en medelstor, fetlagd man med ansiktet inramadt i brunt, stripigt hår och en krans af nötbrunt skägg, som sträckte sig längs käkbenen och buskade fram under hakan men för öfrigt lämnade ansiktet fritt. Hans små, inmariga ögon sågo sig ifrigt omkring, och han tog så duktigt i hand och hälsade så förtroligt, som om man länge varit gamla bekanta.

Frun var en likaledes medelstor, fetlagd dam med ett slätkammadt, svart hår öfver ett par ögon, lika uppmärksamma och vakna som mannens, men som sågo ut att taga saker och ting mera allvarligt och grundligt.

För öfrigt tycktes hans egentliga originalitet bestå i, att han höll händerna på ryggen, pöste ut sig och ville lära alla människor hur de skulle förtjäna pengar, och hennes uti, att hon höll händerna hopknäppta på magen och undrade hvad allting kostade.

De slogo icke an på Hildur, och fastän hon måste medge, att de i alla fall voro godmodiga och hjärtliga människor, som det inte syntes vara något ondt med, kunde hon inte hjälpa, att hon blef vid dåligt humör, när herrarna satte sig för sig själfva och Lena, hon och Gertrud fingo till uppgift att underhålla den gamla frun. Gertrud gjorde också förskräckliga grimaser, så fort hon kunde komma åt, och hotade med att gå in till sig, men gjorde likväl icke allvar af sin ociviliserade hotelse utan räddade i stället situationen genom att föreslå en liten préférence, så att kvällen släpade sig fram någorlunda drägligt. Ingen utom fru Wetterling var emellertid någon passionerad kortspelerska, och då budet kom om att det var serveradt, reste sig åtminstone tre af de fyra med en belåten min.

Men vid bordet blef stämningen betydligt gladare, ty Buhrman var vid ett briljant lynne, kastade skämt omkring sig åt alla sidor och under-

höll sina gäster på det mest roande och älskvärda sätt. Han led sällan af att ha ointelligent sällskap omkring sig, ty han talade helst själf, och bara personer förstodo att höra på med intresse och läto sig öfvertygas af hvad de hörde, så begärde han inte mycket mer. Nu hade han i tre timmar suttit och förvånat redaktör Wetterling och hans far med sin värtalighet, så att brukspatronen till slut slagit sig på knäet och sagt, att »det var attan till karl att förstå sig på allting». Och detta enkla beröm tillika med den begärlighet, hvarmed man lyssnat, var nog för Seth Buhrman att tycka sig ha haft en angenäm afton. Han kände sig gladt och vänskapligt stämd mot hela världen, och när det kommit vin i glasen, höll han det ena talet efter det andra för sina ärade gäster.

Slutligen, då de redan voro färdiga att resa sig från bordet, lyfte han ännu en gång sitt glas, men med större högtidlighet än förut.

»Jag ville be er om en sak,» sade han och såg sig långsamt omkring. »Jag ville be er om att dricka ett glas till med mig. Här ser jag mig endast omgifven af vänner, gamla vänner,» han såg på Skoogs, »som jag redan skänkt min tillit och mitt förtroende, och nya vänner,» han såg på Wetterlings, »som jag längtar att få skänka det-

samma. Genom det förhållande, hvori vi stå till hvarann,» han gjorde en gest åt »Förpostens» redaktör, »kommer vi troligtvis att träffas flera gånger som nu i kväll, och jag öppnar därför mitt hjärta för er så godt först som sist.»

Han gick bort och ställde sig bredvid Hildur. Och med armen om hennes axlar fortsatte han:

»Jag får här presentera för er min fästmö.»

Hildur ryckte till och blef hemskt blek, men Seth Buhrman märkte det inte, utan fortfor ostördt.

»Ni vet att jag är gift, fastän jag ingen hustru har och ingen haft på många år, och det dröjer åtskilliga månader ännu, innan lagen förklarar mig fri, men inför förnuftigt folks rättskänsla och mina bästa vänner är jag det, och därför skänker jag er mitt förtroende och säger: se här är min lilla fästmö! Ni får gratulera oss!»

Hildur bet sig i läpparna och försökte behärska sig, medan man trängdes omkring henne med sina glas. Men hon tyckte sig krympa tillsammans under bergsmansfolkets nyfikna, mönstrandeblickar. Gubben såg ut att vilja sluka henne, och gumman klippte med ögonen, som om hon undrade »hvad hon egentligen var af för sort». Till och med sonens lyckönskan, som ändå syntes

vara både hjärtligt och fördomsfritt menad, brände henne som hett järn.

Hvad hade alla dessa främmande människor med henne att göra? Och hur kunde Seth inviga dem i deras gemensamma förhållanden utan att förbereda henne med ett ord.

Så fort hon kunde komma undan, smög hon sig bort och gömde sig i en vrå inne i Lenas rum. Tårarna höllo på att bryta fram. Men hon fick inte sitta länge ensam. Buhrman hade märkt hennes frånvaro och sökte upp henne i hennes gömställe. Han hade verkligen observerat, att hon inte sett riktigt glad ut.

Då han satt där bredvid henne och kysste hennes händer och frågade hvad som händt, slog hon plötsligt armen om hans hals, medan de återhållna tårarna störtade fram.

»Hur kunde du,» sade hon.

Och hon frågade honom hur han kunde anförtro sig så åt människor, som han knappast sett förr, och som kanske inte hade förmågan att värdera ett förtroende. Och hon frågade honom hur han kunde göra det utan att tillfråga henne. Det var ju också hennes hemlighet.

Hela denna skur af förebråelser kom öfver honom som någonting alldeles oväntadt. Han satt

där alldeles slagen och hörde på, men det var mest hennes tårar, som gjorde intryck på honom. Hvad Wetterlings beträffade, så behöll han fortfarande sin öfvertygelse orubbad, om att de voro älskvärda och förtroendeingifvande personer, och när man ofta skulle träffas, var det ju en löjlighet att gå och leka kurra gömma. Men angående det, att han borde ha frågat henne, så hade hon rätt. Det insåg han, att han borde ha gjort. Men det hade inte fallit honom in, att de kunde ha olika åsikter i en så naturlig sak. Och nu skulle hon förlåta honom.

Han var så ödmjuk och bad så vackert att hon skulle bli glad igen och kysste så ömt hennes våta kinder, att hon inte kunde hjälpa att småleendet inte blef länge borta.

»Ja, Seth,» sade hon och strök honom öfver håret, »jag ska förlåta dig, då. Men lofva mig en sak.»

»Allt hvad du vill.»

»Låt dem inte komma så ofta, eller låt mig slippa vara med.»

Ja bevars, hon skulle slippa dem alldeles, bara hon var glad igen.

Det löftet tycktes också verkligen åstadkomma goda ting. Tårarna torkade hastigt, och hennes

ögon strålade på nytt. Två minuter därefter voro de åter ute hos sällskapet, och i förhoppningen att aldrig behöfva se dem mer, var Hildur den älskvärdaste och mest underhållande värdinna för »de tre originalen».

FEMTONDE KAPITLET.

Julen kom med kyla och snö. Både julaftonen och juldagen hade det varit ett högst obehagligt väder, blåsigt och bistert, så att man ogärna ville bege sig utom dörren.

Men på annandagen blef det ett hastigt omslag. Blåsten hade lagt sig och termometern visade icke mer än sex, sju grader kallt.

Hildur hade länge suttit i salongen och väntat på frukosten, ty Gertrud var ännu inte i ordning, fastän klockan slagit half tolf. De hade varit på släktbjudning dagen förut, och som den dragit ut till långt in på natten, och fru Skoog alltid be-

höfde mycken hvila, var hon icke så tidig af sig på morgonen. Till sist funderade Hildur på att följa Hugos exempel och äta ensam. Men som hennes aptit icke var stor, ångrade hon sig och beslöt att vänta ännu några minuter.

Under tiden ställde hon sig att se ut genom fönstret och betrakta kyrkogården, som låg festklädd där nedanför i sin skimrande, oskärade, hvita dräkt.

Människorna, som gingo på den breda midt gång, sågo glada och upplifvade ut. Det var nog behagligt ute i den friska luften med den knarande, nya snön under fötterna och solskenet glittrande rundtomkring. I dag måste man ut.

Hon undrade om Seth skulle komma och hämta henne för att göra en promenad. De hade talat om att gå ut och gå, för att friska upp sig efter det långa innesittandet. Men han hade ingenting lofvat bestämdt, ty han visste inte om han skulle få tid. Han hade haft så mycket att tänka på under de sista veckorna, dels för sina egna arbeten, dels för den inom några dagar utkommande tidningen, som intresserade honom mycket. Allt för mycket, tänkte Hildur med en suck. Hon kunde inte förstå, att det skulle behövas så många sammankomster och så mycket talande fram och

tillbaka för det företaget, i synnerhet inte att det kunde upptaga Seth så mycket, då han ändå inte skulle göra annat än skriva några politiska artiklar.

Det var inte utan att hon fått en viss motvilja för den där tidningen. Hon beskyllde den för att vara orsaken till, att hon så litet fick rå om Seth. Och inte nog med att den inskränkte de få timmar de fingo vara tillsammans, den inskränkte äfven de återstående stunder de hade till sin disposition, ty han hade den äfven då i hufvudet, talade om den och funderade högt på än den och än den planen till dess redigering.

Ibland kom det öfver henne en underlig oro, en dunkel saknad efter något hon visste inte hvad. Det tryckte henne som en förnimmelse, att det var någonting otillfredsställande i hennes förhållande till Seth.

Skulle de inte kunna vara mer för hvarann än de voro?

Men i nästa ögonblick anklagade hon sig för otacksamhet. Var det fel på någon sida, så var det väl på hennes, ty ömmare och kärleksfullare än han kunde väl ingen man vara. Han öppnade sitt hjärta för henne och lät henne läsa alla sina tankar. Han älskade henne högt och innerligt.

Men ändå . . .

Ah, det var ingenting! Hon blef ond på sig själf, som kunde ge rum för denna känsla af otillfredsställelse. Det var kanske endast en återstod af hennes gamla, sjukliga längtan efter det okända bortom horisonten. Hon log åt sig själf och sina aflagda drömmier. Då hon och Seth fått lära känna hvarann ännu närmare än de gjorde nu skulle nog allt bli bra.

Om bara de där väntade underrättelserna om hans hustru ville komma! Eller om året vore förbi, så att de icke längre behöfde stjäla sig till att vara i hvarandras sällskap utan kunde tillgodogöra sig hvar timme och hvar stund, som inte måste ägnas åt arbetet. Då skulle den nog fyllas den där tomheten, som skrämde henne.

En stark bjällerklang nedifrån gatan väckte plötsligt hennes uppmärksamhet. Men den upphörde genast. Släden hade tydligen stannat nedanför porten. Då hon hunnit tränga sig framom den skymmande blomsterställningen för att kunna se ned på gatan, var släden emellertid redan tom. Den eller de åkande hade redan stigit ur.

Med detsamma fick hon en tanke, som kom hennes hjärta att klappa fortare.

Om det vore Seth! Om han hade kommit ihåg hennes önskan!

Det var på julafton, då de alla varit samlade hos Skoogs, som de suttit framför korgen med de oupptagna paketen och roat sig med att önska sig julklappar bara för att se om önskningarna skulle slå in. Och Hildur hade då helst af allt önskat sig ett presentkort på vackert väder, en släde och en häst, allt för ett par timmar.

Om han nu vore i trappan och strax skulle ringa på...

Hon spratt till. Det hade ringt.

Yr af glädje sprang hon ut. Hon ville omfamna honom. Hon ville krama och tacka honom om och om igen, inte för hästen och släden, men för att han tänkt på henne, gått där och ingenting sagt men gömt hennes önskan och passat det första tillfället för att uppfylla den och göra henne glad.

Men hon stannade tvärt på tröskeln till tamburen.

Det var inte hans röst hon hörde därute. Och hon vände sig stelt om och gick in igen, satte sig vid fönstret där hon suttit förut, bröt mekaniskt af ett stort kameliablod och började plocka sönder det bit för bit.

Hon kände sig bedragen på något sätt. Allting rundt omkring blef henne så dödt och likgiltigt. Hon visste att det var Valerius, som var därute, hörde honom fråga efter frun och fröken. Men hon lät sig inte störas. Hvad kom det henne vid! Hvarför var det han, och inte någon annan?

Men därpå slog hennes sinnesstämning plötsligt om.

Hvad var det egentligen att gräma sig för? En dum förhoppning bara, som blifvit gäckad. För att den inbillning, som ett ögonblick hägrat för henne, icke blifvit verklighet, behöfde hon väl inte skjuta ifrån sig en vänlighet, som bjöds henne från annat håll.

Och kväfvande alla tankar på sin missräkning gick hon ut till Valerius och tog emot honom med en hjärtlig handtryckning.

Efter den kvällen, då hon upptäckte hans ditills oanade sångarbegåfning, hade de så småningom blifvit verkligt goda vänner. Det var nu Hildur, som intresserade sig för och sökte honom, och den tillbakadragenhet han visat efter hennes förlofning hade snart vikit för en viss kamratlighet. Upptagen, som hon varit af sitt hjärtas angelägenheter hade hon förut så föga lagt märkte till honom. Men då hon nu med väckt nyfikenhet gifvit

sig in på att utforska honom närmare, hade hon märkt, att han ändå var någonting mer och någonting finare än flertalet andra människor. Man kände sig så lugn och väl till mods i hans sällskap, säker på att alltid bli förstådd till och med med halfva ord. Och det allra märkvärdigaste var, att man tillsammans med honom blef så belåten med sig själf. Han hade en underlig förmåga att vända på saker och ting och se nya sidor, som väckte nya tankar, och som lifvade upp allt det bästa man hade inom sig af intelligens och känslor.

Det var någonting uppfriskande bara att se hans ansikte med de vänliga, muntra ögonen. Och i samma ögonblick Hildur tryckte hans hand, öfverlämnade hon sig uteslutande åt nöjet att tillbringa en stund med honom.

Var det hans släde, som stod därnere?

Ja. Han undrade om damerna inte skulle vara roade af att åka ut litet? För ett par dar sedan var det visst någon af dem, som fått lust att komma ut och köra.

Hildur betraktade honom misstänksamt. Kom han inte ihåg hvem af dem det var, som yttrat den önsknigen? Han brukade annars ha mycket godt minne.

Men antingen han nu var skådespelare eller ej, så höll han god min och fortsatte att förklara orsaken till sin ankomst med häst och släde. Han hade beställt dem för att fara ut med en bekant, men när ekipaget stod för porten, fick den inbjudna vännen förhinder, och Valerius måste fara ut i staden och söka sig sällskap, så vida han inte föredrog att åka ensam. Och det gjorde han inte.

Hildur kände honom tillräckligt för att ana att denna historia var en liten älskvärd lögn, uppfunnen för att slippa göra affär af saken med telefoneringar och förfrågningar.

»Vill ni att jag ska tro det där,» frågade hon skrattande.

»Ja, helst,» svarade han.

Hon hotade honom med fingret och sprang in till Gertrud för att skynda på henne, och han sökte under tiden upp Skoog.

En kort stund därefter blef verkligen unga frun synlig, och efter att ha smakat en smula på frukosten begåfvo de sig alla fyra ner till åkdonet och kuskade ut ur staden och bort öfver de hvita fälten, njutande af den vackra vinterdagens och slädfärdens uppfriskande behag.

Då de kommo hem efter en andra frukost och en långt utsträckt hemfärd, voro de alla vid bästa

humör och hade kommit öfverens om att tillbringa aftonen tillsammans på någon teater. Hildur skulle just gå in till Buhrmans för att fråga, om de ville vara med, då hon mötte Seth i dörren.

»Det var synd, att du var borta,» sade han.

»Du har haft visit på förmiddagen.»

»Af hvem då,» frågade hon förvånad.

»Af herr och fru Wetterling. Om du varit hemma hade de tänkt gå in för att be dig följa med mig och Lena hem till dem i eftermiddag. Men jag lofvade att framföra bjudningen.»

Hon såg på honom med en rädd blick.

»Du sa väl, att jag var upptagen,» frågade hon.

»Nej, hur skulle jag kunna det, när jag visste, att du inte var det.»

Utan ett ord vände hon sig om, gick bort till fönstret och ställde sig att stirra ut i den tomma luften.

»Hur skulle han kunna det...» upprepade hon för sig själf, medan hon i vredesmod bet sönder sin näsduk. Det var icke långt ifrån, att hennes stora, beundrade Seth Buhrman i detta ögonblick föreföll henne dum, dum och klumpig. Han, som kunde fatta och skildra de doldaste rörelser i en människosjäl, han som kunde leda intrigens finaste trådar i sina romaner, han hade icke

kunnat tänka sig hur hon skulle upptaga denna bjudning och icke förstått att rädda henne ifrån den, något som hvilken vanlig människa som helst skulle ha gjort.

Men då han såg att hon blef förargad, begrep han genast alltsammans och gick bort till henne, tog henne om lifvet och talade ömt och sakta till henne.

Han hade inte föreställt sig att hon verkligen tyckte så illa om dessa vänner till honom, att hon inte kunde umgås med dem för någon gång, och han hade alls inte trott att det skulle vara henne så emot att gå dit, då hon gick tillsammans med honom. Var det inte trefligare att vara tillsammans, om det också var borta, än att vara hvar och en på sitt håll? Ty han måste gå dit. Han hade lofvat Wetterling. Och ville hon inte nu för hans skull göra den där uppoffringen?

Hon veknade. De bedjande tonfallen ljödo så smekande i hennes öron, att de jagade bort bitterheten, som nyss fyllt hennes sinne. Han älskade henne. Var det inte nog? Kunde hon inte vara nöjd med det? Hvarför skulle hon fika efter att alltid vara i hans tankar, när hon ändå ägde hela hans hjärta. Han hade ju så mycket mer än bara henne att tänka på, och man fick

icke döma honom efter samma måttstock, som vanliga människor.

Hon smålog åt honom igen och lofvade till sist att gå med.

Men trots att hon talade förstånd med sig själf under hela dagens lopp kom oupphörligt samma stämning öfver henne som på morgonen, då hon stod och såg ut öfver den hvita kyrkogården och kände den underliga tomheten irom sig. Och hon frågade sig själf: Hur kunde han glömma henne så lätt och så ofta?

Hos Wetterlings blef det emellertid trefligare än hon väntat. Herrn och frun voro visserligen något tröttsamma med sin angelägenhet att få visa all sin nyköpta elegans, sina präktiga mattor, sina mångarmade ljuskronor, sina plysch- och sidenmöbler. Och till och med själfva huset måste man beundra med spegelkakelugnar, utsikt, stora garderober, kakelspislar och dekorerade tak, ty brukspatronen hade bytt sig till det mot sin egendom uppe i bergslagen, och han ville höra så många gånger som möjligt, att han hade gjort en god affär. Men deras son hade inbjudit ett par af sina blifvande medarbetare i tidningen, unga filosofie doktorer bägge två, som redan utmärkt sig på olika områden af litteraturens fält, och de lättade betyd-

ligt upp den med politik och uppkomlingskryt mättade luften.

Man kallpratade och skämtade. Till och med Harald Wetterling gjorde försök att slita sig ifrån den samhällsviktiga diskussionen och bjöd till att vara artig redan före supéen.

Han inlät sig med Hildur i ett långt samtal om kvinnoemancipationen och påstod att orsaken till att kvinnorna ännu stodo så långt efter männen i sin utveckling till stor del var den, att de slösade så betänkligt med sin tid. Han erbjöd sig till exempel att approximativt räkna ut med hur många procent deras bildning skulle stiga, i fall de som männen endast använde knappar i sina kläder i stället för hyskor och band.

Och trots alla illvilliga försök att taga saken från den skämtsamma sidan lyckades han med sin energi få ett enstämmigt och allvarligt erkännande från sällskapet, att förhållandet verkligen hade sin praktiska betydelse.

Nöjd med denna tillkämpade seger vände han sig därefter till Lena. Men att roa henne var litet svårare, ehuru hon på sätt och vis var tack-sammare att konversera med, ty hon skrattade aldrig åt något som var menadt allvarligt utan upptog allt med säker instinkt, som det var

menadt att tagas. Däremot hindrade henne en viss blyghet emot honom att prata och vara fullt ogenerad. Och det var en blyghet, som föreföll nästan väl ihållande, ty de gånger han träffat Lena hemma hos henne, hade han verkligen närmat sig och talat med henne ganska mycket, och hon brukade ofta öfvervinna sin skygghet vid kortare bekantskap än så.

Emellertid var han ihärdig i sina försök att behaga henne, till och med så ihärdig, att man kunde misstänka, att han ville göra sig till hennes riddare. När det inte ville gå riktigt ledigt med samspråket, serverade han henne förfriskningar, passade upp på henne med stolar och föreslog henne ett parti schack, ett spel, som hon verkligen visade sig förstå rätt bra.

Lena var också den kvällen särdeles till sin fördel. Den crème- och brunrandiga klädningen framhöll hennes lilla finrundade ansiktes skära hy, och Hildur hade satt upp hennes hår på ett klädsamt sätt, som gjorde henne litet mera fullvuxen, än då hon gick omkring med sin dubbelvikta fläta.

Vid bordet hade hon naturligtvis också Harald Wetterling till sin kavaljer, och när de skulle gå var det henne, som han först hjälpte på med kappan.

Då de sutto i vagnen betraktade Buhrman småleende sin dotter, lutade sig fram och smekte henne på kinden.

»Min lilla vårbloimma var söt i dag,» sade han.

Lena vände bort ansiktet och svarade ingenting. Det var, som om hon gissat den tanke, som låg i faderns blick.

»Var det roligt att spela schack,» fortsatte han.

Men då sköt en glödande rodnad upp på hennes kinder och förråddes af den förbiskymtande gaslyktan.

»Åja,» sade hon kort.

Buhrman lade sig tillbaka mot vagnsdynorna, och leende åt hennes känslighet för ämnet, lät han saken falla. Men medan de gingo upp för trapporna hviskade han till Hildur:

»Hvem vet, kanske hennes första, lilla roman!»

Hildur tänkte på hennes rodnad nyss. Var det möjligt, att hon tagit något intryck af den unge redaktörens uppmärksamheter? Då han inte talade till henne direkt, skrattade hon lika godt som de andra åt hans riksviktiga tal och slängande lugg. Men det var i alla fall någonting rättframt och uppriktigt i hans väsen, hvilket tillika med den smickrande artigheten kanske verkade vinnande.

Ett par dagar efteråt, då han åter var hemma hos Buhrmans, hindrade honom icke hans angelägna öfverläggningar med värden att fortsätta sina små uppmärksamheter mot hans dotter. Han hade till och med haft den omtänksamheten att medtaga en schackbok, som han erbjöd Lena att få låna för att utveckla sina kunskaper i det spel de börjat öfva sig i tillsammans.

Morgonen därpå, då Hildur kom ditin i ett ärende, låg emellertid boken kvar på pianolocket, där den blifvit lagd kvällen förut.

Hon tog och öppnade den och bläddrade.

»Har du inte läst något i den,» frågade hon.

»Nej.»

Lena fortfor med att plocka ihop porslinet på frukostbordet utan att ens se upp.

»Ja, men det ska du väl göra, annars blir nog herr Wetterling ledsen.»

»Å, det tror jag inte,» sade Lena lugnt men kallt, satte kopparna och tekannan på en bricka och gick tvärt ut ur rummet.

Hildur kände sig en smula tillsnäst och sårad. Visserligen var det kanske ogrannlaga att så där söka tränga sig in i andras angelägenheter, men hon hade gjort det egentligen därför, att hon längtade efter att få Lenas förtroende i hvad sak som

helst. Hon hade hittills förgäfves försökt att komma henne närmare. En tid, strax före förlofningen, hade hon verkligen tyckt, att det började utveckla sig en viss skymt af förtrolighet mellan dem, men efter underrättelsen om faderns nya förbindelse hade den å Lenas sida försvunnit igen. Hildur var säker på, att det var Lenas mor, som stod emellan dem. Föraktade den glömdas dotter kanske Hildur? Skulle de nu lefva sitt lif tillsammans som två främmande?

Den tanken hade plågat och gnagt henne så länge, att hon slutligen måste anförtro den åt Seth för att ge luft åt sin beklämning.

Men hos honom fick hon hvarken råd eller tröst. Han ansåg denna skygghet hos Lena endast vara en naturlig känsla af barnslig svartsjuka å moderns vägnar, som snart nog skulle gå öfver. Och när han affärdat Hildurs bekymmer med detta afgörande betraktelsesätt, öfvergick han omedelbart att tala om sin första politiska artikel, som var införd i den nyss utgifna »Förposten», och som väckt mycket uppseende och diskussion. Man talade öfverallt i staden både om hans sista bok och om hans politiska verksamhet, och han var allt för glad och full af hopp och framtidsplaner, för att kunna sysselsätta sig med någonting annat.

Men dessa hans ljusa utsikter voro likväl ingenting som lyste upp hennes framtidsperspektiv åt den sidan där Lena stod, och tanken på henne var fortfarande en tagg, som allt emellanåt stack henne i hjärtat.

En dag, strax efter middagen, då hon satt i salongen och pratade med Valerius, trängde sig dessa grubblerier på henne igen, och gifvande vika för sin lust att öppna sitt hjärta för någon, började hon med att fråga om han fortfarande hade sällskap med Lena om eftermiddagarna då han gick tillbaka till sitt arbete.

»Ja ibland,» svarade han. »Vi går ju härifrån på samma gång.»

»Å, det är då inte något skäl! Vore det fråga om någon, som hon var blyg för, så skulle hon nog laga, att ni inte ginge härifrån på samma gång. Men det ser ut, som om det skulle vara någonting förtroendeingifvande hos er.»

»Kanske det. Tror ni att vi har hemligheter oss emellan?»

»Det vet jag inte. Det bryr jag mig inte om. Men jag är afundsjuk på er.»

»På mig?»

»Ja.»

Och därmed föll hon på allvar för frestelsen att utgjuta sig i klagomål öfver sina svikna förhoppningar. Lena var som en liten hal ål. Ett ögonblick trodde man, att man hade henne, men så var hon borta igen. Hon kunde vara vänlig, meddelsam, tillmötesgående, men så märkte man plötsligt, att allt detta betydde ingenting, och att hon ändå var lika oåtkomlig som sanden i hafvet. Hon kunde gå och hata och förakta en inom sig, och man såg det inte på henne.

Det var första gången, som Hildur gjort någon hätyndning inför Valerius på de nya, ömtåliga förhållanden, hvori hon kommit. Och då hon sagt ut orden såg hon bort, fattad af en obehaglig känsla, som hon inte riktigt kunde förklara. Det förekom henne, som om hon blandat in en obehörig i sina angelägenheter, men ändå kunde hon inte ångra sig. Det var någonting, som dref henne att förtro sig åt honom, kanske samma sympatiska makt, som också drog Lena till honom.

Han satt och såg ned på sina händer, som han knäppte upp och igen. Men plötsligt betraktade han henne med en egendomlig, fast blick.

»Tycker ni det är så svårt att lefva utanför människor,» frågade han.

»Ja, om det är någon jag håller af eller vill hålla af.»

»Det är ändå många, som gör det i hela sitt lif utan någon vidare afsaknad,» sade han torrt.

Åter kom det öfver henne en känsla af obehag och förstämning, och hon visste inte hvarför hon kom att tänka på Seth. Han hade ju ingenting med detta att göra. Och liksom för att jaga bort hvarje skymt af skugga öfver deras förhållande till hvarann, började hon framhålla för Valerius hur öppen och klar han var i motsats till Lena, hur han aldrig dolde en vrå af sitt inre utan lade alla sina känslor och innersta tankar i dagen för dem, som han brydde sig om. Det var underligt att hans egen dotter skulle vara honom så olik.

»Kanske inte så underligt ändå,» sade Valerius. »Stora personligheter trycker alltid. De måste ha plats för sitt eget jag, och de märker inte, att de klämmer och trycker ner de närmast stående.»

Hildur teg. Det for en rysning igenom henne. Nu ångrade hon att hon börjat tala om dessa saker.

»Ja,» sade hon hastigt, som för att komma ifrån andra tankar, »det är ju inte lätt för en liten

vanlig flicka, så blyg som Lena, att hålla sig jämsides en sådan far som Seth.»

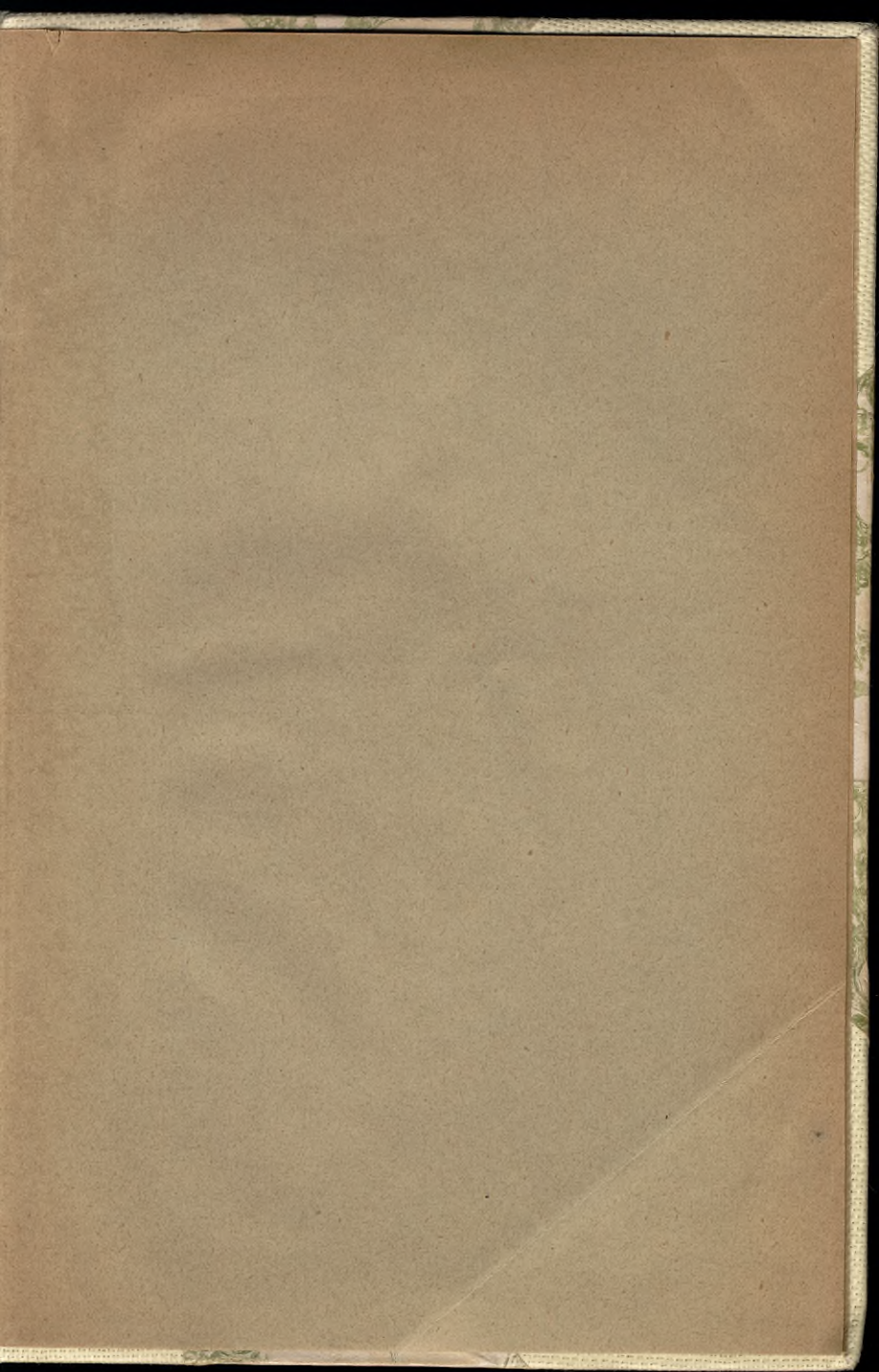
Nej, det medgaf han. Och då hon åter föll i en tankspridd tystnad, började han ge henne halft skämtsamma råd angående Lena. Hon skulle taga henne i enrum och riktigt förskräcka henne och säga henne, att hon kände henne och visste precis hvad hon tänkte i sitt stilla sinne, nämligen att hon föraktade henne, och hatade henne och gärna såg, att hon ville lämna den här världen, med mera dylikt. Bara gå på och dikta upp allt möjligt styggt i tankeväg, som kunde tänkas finnas i Lenas lilla syndiga själ. För att då värja sig och visa att hon inte var fullt så svår, vore det inte omöjligt att den stackars flickan lättade sitt samvete och talade om hvad hon egentligen hade emot henne, och att det därpå blef uppgörelse och försoning i all glädje och gamman. Ondt ska med ondt fördrifvas. Det var bara vanligt kvacksalfteri.

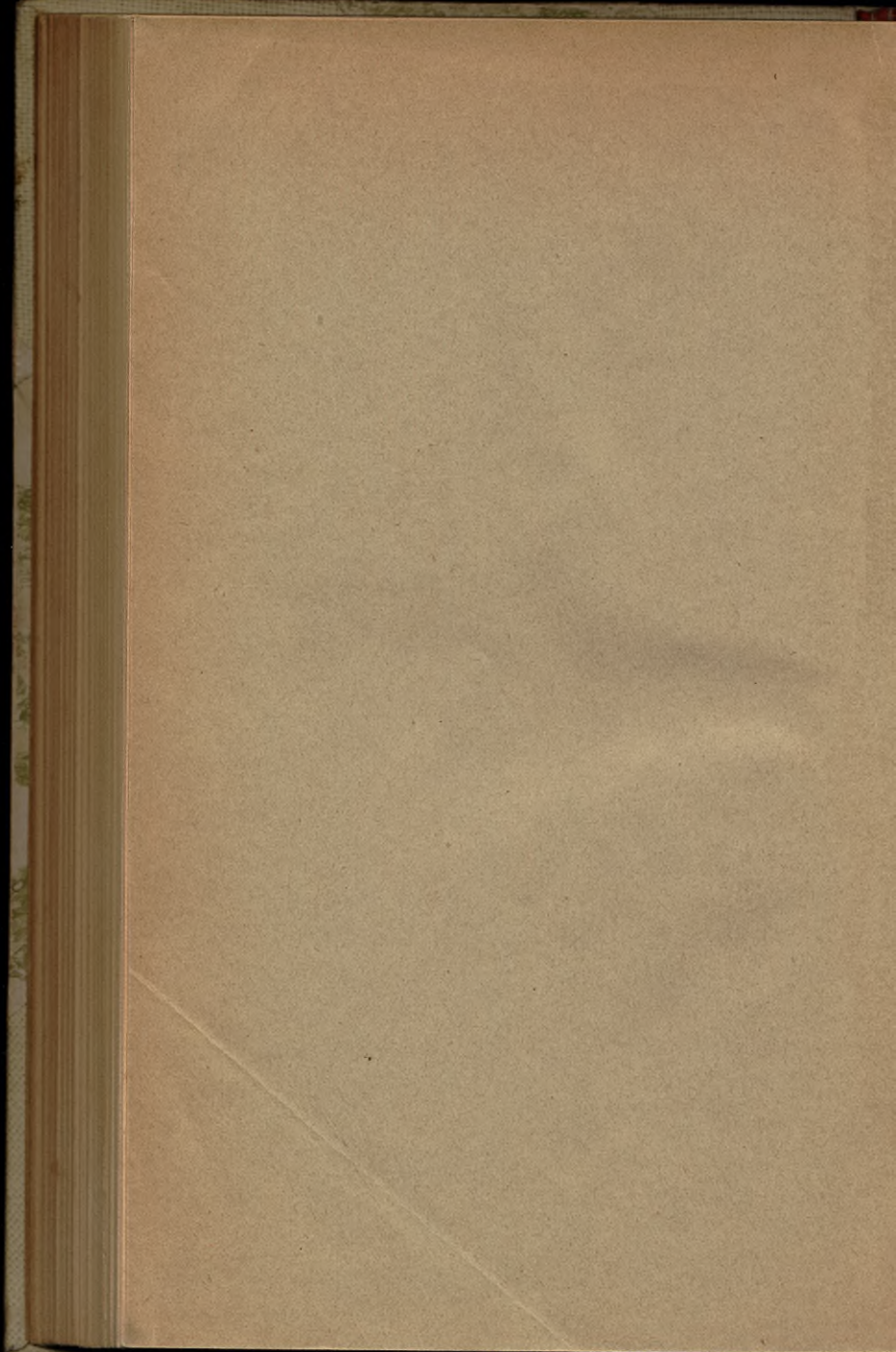
Ett melankoliskt småleende spelade på Hildurs läppar, medan hon lyssnade till dessa goda råd, men hon hann inte afge något svar huruvida hon tänkte följa dem eller ej, ty Gertrud kom och slog sig ned bredvid henne i soffan och samtalet gick genast öfver till andra ämnen.

Det var likväl icke utan, att hon reflekterade
öfver den listiga fingervisning Valerius gifvit henne.
Hon hade verkligen lust att göra ett försök i den
riktningen.

346
försök
8

6000091013

Göteborgs universitetsbibliotek

